

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Abasár Községi Önkormányzat

2023 – 2028

I. felülvizsgálat: 2025. 11. 14.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	12
Célok.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	47
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	73
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	80
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	92
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	97
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	99
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	101
1. A HEP IT részletei	101
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	101
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	105
3. Megvalósítás.....	109
3.1 A megvalósítás előkészítése.....	109
3.2 A megvalósítás folyamata	109
3.3 Monitoring és visszacsatolás.....	111
3.4 Nyilvánosság.....	111
3.6 Érvényesülés, módosítás	112
4. Elfogadás módja és dátuma.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva**, Abasár Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Fekvése, megközelíthetősége:

Abasár község az Észak-Magyarországi régióban, Heves vármegyében, a Gyöngyösi járásban helyezkedik el. A Mátrai borvidék meghatározó települése, itt található Magyarország legmagasabban fekvő szőlőtermesztő vidéke, a Sár-hegy. A Mátra déli lábánál, Budapesttől 90 km-re, Gyöngyöstől 8 kilométerre északra, a Sár-hegy lejtőjén, illetve a Bene-patak völgyében helyezkedik el. Közúton a 3-as főútról, Mátrafüred (24-es főút) felől, vagy a Verpelét - Kisdána - Domszló - Markáz - Abasár közötti úton érhető el. A közúti tömegközlekedést főleg a MÁV-csoport autóbuszai (korábban: Mátra Volán Zrt.) végzik. Abasár személygépkocsival és autóbusszal a 3-as főútról, Gyöngyös határától kb. 1.5 km-re lévő elágazáson keresztül érhető el.

A környék már i. e. 2500 körül lakott volt. A település eredeti neve Saár volt, először 1261-ben említették. Egészen 1522-ig az Aba nemzetség birtoka volt, ők I. Istvántól kapták ezt a területet. Magát a falut Csaba nádor és fia, Aba Sámuel alapították. A falu a 14. században a Csobánka család tulajdonába került, majd a Kompolthy családé lett, akikről 1552-ben került az Ország család birtokai közé.

A török időkben a község fejlődése megtorpant, csak a 18. századtól indult virágzásnak újra. A 19. századig a lakók főként szőlőtermesztéssel foglalkoztak, mind a mai napig sokan szőlőoltvány termesztésből, szőlő- és bortermelésből élnek a faluban.

1901-től a település neve Abasár. 1950-ben egyesítették a tőle északra fekvő Pálosvörösmart településsel, majd 2006. október 1-jén különvált Abasártól.

A falu határában található természetföldrajzi kurizoid a Tatármező, amely a Jégkorszakból visszamaradt kőfolyások területe. A falun a Bene, a Pongor és a Dulinka patakok folynak keresztül, a határban a Tekeres és Vár patakok jelentősebb vízfolyások. Nyugati határán található a kicsi Szent Anna tó.

Andezit és homokkő lelőhellyel rendelkezik, kövei jól faraghatóak.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Történeti múlt:

A településen és határában végzett régészeti feltárások során kora bronzkori település nyomaira bukkantak, valamint XI. századi kőpakolásos sírokat tártak fel. Az Árpádok korában az Aba nemzetség szállásbirtoka volt Aba Sámuel király a hagyomány szerint ezen a helyen bencés monostort és apátságot alapított, ebben a monostorban temették el Aba Sámuel.

Aba Sámuel monostort is alapított itt, ahol – egyes históriák szerint - 1044-ben őt magát is eltemették.

A település első írásos említése 1261-ben történt Saár névalakban.

A Mátra déli lábánál, Gyöngyöstől keletre, a Sár-hegy lejtőjén, a Bene-patak völgyében fekszik a település. Mai nevét csak a múlt század elején, 1903-ban kapta, addig Sár néven ismert. A települést több patak is keresztül szeli: a Bene-, a Pongor-, Dulinka-patak, határában jelentősebb vízfolyások a Tekeres-patak és a Vár-patak. Abasár határában található természeti különlegesség a Tatármező, a jégkorszakból visszamaradt kőfolyások területe.

A feltárt kő- és csonteszközök azt bizonyítják, hogy a terület már Kr. e. 2500 évvel is lakott település volt. A település névadója az Aba nemzetség volt. A hagyomány szerint Aba Sámuel király itt a bencések számára monostort és apátságot alapított 1042-ben. Kör alakú kápolnájának maradványai ma is láthatóak Bolt-tetőn. Ez a mohácsi csata utáni időkben pusztulhatott el. A Bécsi Képes Krónika szerint e monostorban temették el Aba Sámuel királyt, akit ellenségei 1044-ben a ménfői csatavesztés után a Tisza vidékén megöltek. A Baldácsy család építette azt a pincsort, amelynek lejárójánál volt állítólag Aba Sámuel sírja. Emléktábla őrzi ezt a helyet.

A magyar államalapítás korának egyedülálló építészeti és történelmi öröksége, Aba Sámuel Abasáron található egykori királyi központja és valószínűsíthető földi nyughelye a 167/2018. (IX. 17.) kormányrendelet - amely a történelmi emlékhelyekről szóló 303/2011. (XII. 23.) kormányrendelet módosította - történelmi emlékhellyé nyilvánította az abasári XI. századi királyi központ maradványait.

A falu első írásos emléke 1261-ből származik Saar névalakban. A 13. sz.-ban a térség településeihez hasonlóan az Aba nemzetség birtokolja a települést, a Csobánka családé, majd 1339-től a Kompoltiaké. A család kihalása után 1522-től az Országh család, illetve az ő leszármazottaik birtokolják. A kora középkor utáni évszázadokban megindult fejlődést jelentősen visszavetette a török hódoltság. A 146 éves hódoltság alatt visszaesett a szőlőtermelés, mely ezt követően a 18. században kapott új lendületet. 1711-ben Bossányi Gáspár földesúr gömöri birtokairól telepített át bortermelő zselléreket. A 19. században megváltozott a szőlőtermelésre alapozott megélhetés, mivel a borvidék fejlődésében meghatározó szerepet játszó banktőke megjelent. Igaz, közben itt is pusztított 1887-90 között a filoxéra járvány. Az 1897-ben megalakul Gyöngyös-Visontai Szőlő és Bortermelő Rt. megalakulásától kezdve a lakosság szőlőoltvány-termesztéssel is foglalkozik. Ma is ezt a tevékenységet látja el „Abasári Szőlő Oltvány Termelő és Borászati Szövetkezet” néven. A falut ma is szőlőültetvények veszik körül. A Sárhegyen termő szőlőkből kitűnő, minőségi bort állítanak elő. Abasár tagja a Mátrai Borút Egyesületnek. A település nevében az 1902-től használatos az Aba előtag arra utal, hogy a király nemzetsége 1522-ig birtokolta a falut.

Hosszas hatósági egyeztetések és engedélyezések után folytatódhatott Aba Sámuel királyi központjának régészeti feltárása. 2020. októberében került elő egy 15. századi sírkő fedlap, amelyen az Aba nemzetség címere látható, az abasári egykori Aba Sámuel király nemzetségfői központja, valamint az általa alapított monostor régészeti feltárásán. A szakemberek következő két évben is dolgoznak a területen, ahol Aba Sámuel a 11. században kápolnát építtetett. Alig három éven át uralkodott, a ménfői csatában életét vesztette. Feldebrőn temették el, de hívei a legenda szerint testét, amelyen a sebek begyógyultak, ellopták, és Abasáron helyezték örök nyugalomra 1043-ban. A történelmi emlékhely építészeti maradványain állagmegóvást végeznek egy későbbi bemutató régészeti park kialakításához. A munkálatokat Makoldi Miklós Zsombor vezető régész, a Magyarságkutató Intézet Régészeti Kutatóközpont igazgatója vezette.

Forrás: Magyarságkutató Intézet Abasár, 2021. március 4.

Nevezetességek:

A templom előtti téren található Aba Sámuel király szobra, amely Till Aran alkotása. Itt látható a világháborúban elesett abasári hősök emlékműve is.

Közelében áll az az emlékmű, amelyet az 5 millió meg nem született magyarnak állítottak. Ez egy sajátos helyi kezdeményezésre épült fel, és egy súlyos társadalmi problémára, az abortuszra hivatott felhívni a figyelmet. A Meg nem születettek emlékművét falu központjától néhány száz méterre találjuk, melyet a település II. János Pál pápa 1991-es magyarországi látogatása alkalmából emelte a meg nem született gyermekek emlékére.

A Kapás-házban helytörténeti, régészeti, és néprajzi kiállításokon megtekinthetők a táj szőlőművelését bemutató tárgyi emlékek.

Abasár alapvetően mezőgazdasági jellegű település, szőlőoltvány, szőlő és bor termelése biztosítja a falu lakosai egy részének megélhetését. Az abasári borok jó minőségét a helyi, területi és országos borversenyeken elért kimagasló eredmények is igazolják.

Az egykori Baldácsy-kastélyban ma idősek klubja működik. 2004 júniusában kezdte meg működését az Integrált Szociális Intézmény 84 férőhellyel.

A volt honvédségi lakótelep mögött agrár-ipari innovációs centrum kialakításával kívántak lehetőséget teremteni a kis- és középvállalkozásoknak a letelepedésre ezzel is a helyi és környékbeliek munkahelyteremtését segítve.

A község életében jelentős szerepet vállalnak a helyi civil szervezetek és csoportosulások, az „Együtt Abasárért” Aba Sámuel Egyesület, az Abasári Polgárőrség, az Abasári Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Tekeres SK, az Abasári Sport Egyesület.

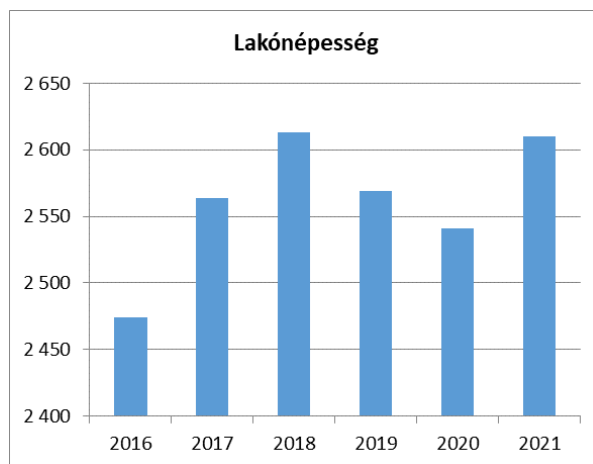
A civil szervezetek a rászorulókat természetbeni adományokkal segítik, a település életében jelen van a Karitasz csoport, Vöröskereszt, Magyar Máltai Szeretetszolgálat, Magyar Élelmiszerbank Egyesület.

Abasár Község Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet a hagyományok ápolására, a múlt megőrzésére, melyet a jelen és jövő generációja számára is fenn kíván tartani. Ezzel párhuzamosan viszont nyitott az innovációk befogadására, melyek meghatározzák a település népességmegtartó erejét, és a gazdasági potenciált jelentő vállalkozások letelepedését, mely hosszú távon biztosíthatja a település jövőjét.

Demográfiai mutatók (KSH adatok alapján)

Az alábbi diagramon megfigyelhető a lakónépesség változása, a település lakosságának lassú emelkedése a tíz évvel ezelőtti adatokhoz közelít. A bázis 2016-as évhez képest vizsgálva a megállapíthatjuk, hogy a 2019-2020-as év kivételével folyamatos 2-4%-os számbeli csökkenés tapasztalható.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	2 474	bázis év
2017	2 564	103,64%
2018	2 613	101,91%
2019	2 569	98,32%
2020	2 541	98,91%
2021	2 610	102,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település népességmegtartó erejének fokozása, lakosságszámának növelése az elmúlt időszak családpolitikai intézkedéseinek, és a település gyermekjóléti és köznevelési intézményeinek fejlesztésének és munkájának köszönhető.

A népesség megtartása, és a lakosságszám érdemi növekedésének elérése érdekében tett önkormányzati intézkedések keretében a 2015. óta hatályos Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni települési támogatásokról szóló 2/2015. (II. 26.) önkormányzati rendelete szerint, melyet a 2021.10.01-től hatályban lévő Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a rászorultságtól független eseti önkormányzati támogatásokról szóló 7/2021.(IX.27.) önkormányzati rendelete egészít ki. Az újszülött gyermek születésével kapcsolatos költségek finanszírozása céljából pénzbeli ellátásként egyszeri 20.000 Ft összegű babakelengye támogatással segítjük az abasári újszülött gyermekes családokat.

A 2015. óta hatályos rendelet szerint a baba és az anya kórházból való hazaérkezésekor az önkormányzat 10.000 Ft értékű ajándékkal - virággal és a baba nevére hímzett takaróval - köszöntötte a családot. A 2024. áprilisában a rendelet módosítása vált szükségessé a változó igények és a folyamatos drágulások miatt, így a képviselő-testület 4/2024. (IV.30.) rendeletében az ajándékokra vonatkozó támogatási összeg 50.000 Ft-ra történő megemeléséről döntött.

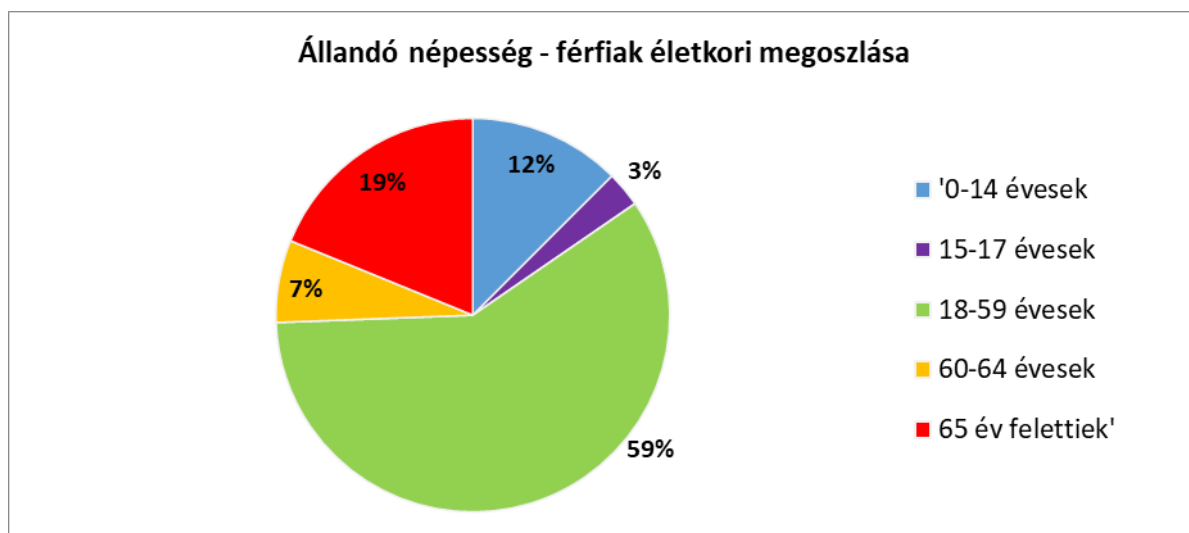
2022. július 1-től rendeleti szabályozással a gyermekétkeztetés kedvezményrendszere kiterjed a családi bölcsőde szolgáltatást igénybe vevő gyermekek részére, biztosítva számukra a mini bölcsődébe járó gyermekekkel azonos feltételeket.

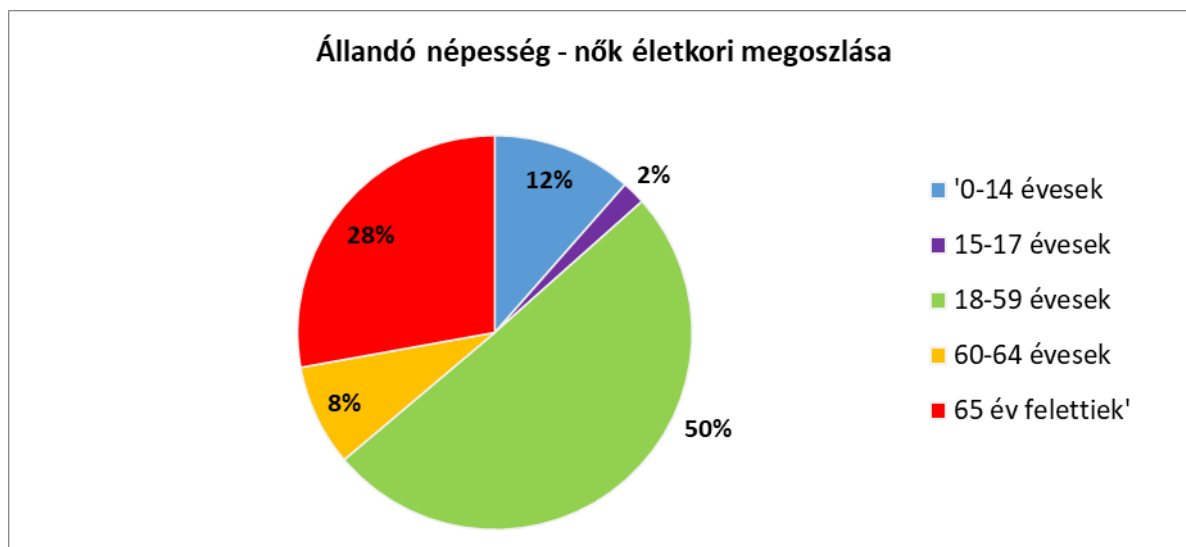
A következő táblázatban az állandó lakónépesség látható a 2019. évre vonatkozóan, kor és nem szerinti bontásban.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 168	1 297	2465	47,38%	52,62%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			63	2,56%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	146	149	295	5,92%	6,04%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	25	59	1,38%	1,01%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	689	654	1343	27,95%	26,53%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	79	108	187	3,20%	4,38%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	220	361	581	8,92%	14,65%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból látható, hogy a nők 52,65%-ot, a férfiak pedig 47,38%-ot képviselnek a lakónépességből. Ugyanakkor megfigyelhető az is, hogy 65 éves korig a férfi és nők létszáma nem mutat nagy különbséget. A nagyobb, drasztikus eltérés az ettől idősebb korban, 65 év felett látszik, amikor is a férfiak halálozási aránya jóval magasabb, mint a nőké, 65 év feletti állandó lakosok közül a férfiak számaránya csaknem fele a nők számának.

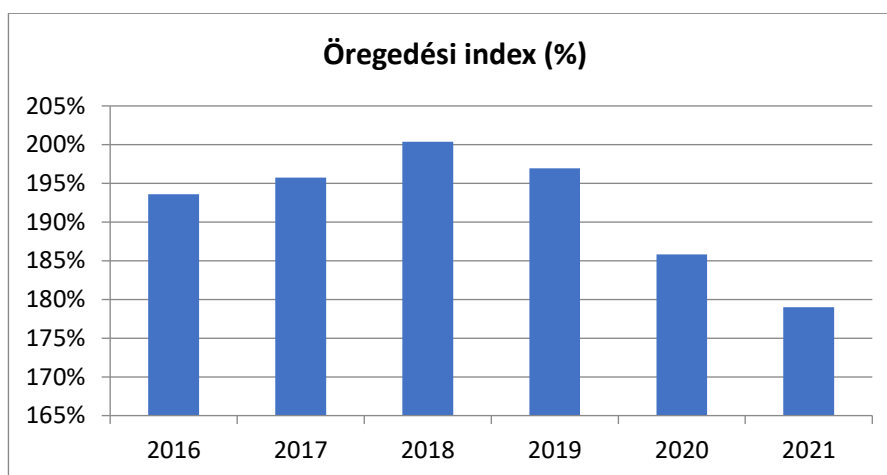
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alábbi táblázat és diagram a település öregedési indexét tartalmazza. Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. A népesség idősödésének egyik gyakran használt mérőszáma az öregedési index, amely egyben a jövőbeni tendenciákat vetíti előre. Az öregedési index a 14 éves és ennél fiatalabb népességre jutó idősök (65 évesek és annál idősebbek) arányát mutatja. Mivel az idős korúak aránya magasnak mondható a településen ezért, mint érintett célcsoport az esélyegyenlőségi program intézkedési tervében kiemelt jelentőséggel bír.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	544	281	193,59%
2017	554	283	195,76%
2018	559	279	200,36%
2019	581	295	196,95%
2020	563	303	185,81%
2021	580	324	179,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2016-ban azonban a 65 év feletti állandó lakosok számának csökkenésével párhuzamosan a 0-14 éves korosztály számának növekedése állapítható meg a 2019-2020-as év kivételével: Az említett korosztályt érintően az Önkormányzat mind saját, mind az állami felelősségvállalással összefüggő költségvetési forrásokat is biztosít a gyermekétkeztetés, bölcsődei szolgáltatás, az óvodai nevelés közszolgáltatások területén, együtt működik az általános iskola állami fenntartójával.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településről nem számottevő az elvándorlás, évek óta többen költöznek be, mint amennyien elmennek, tehát a település lakosságmegtartó képessége kifejezetten jónak mondható. A település természetföldrajzi elhelyezkedése, a helyi és környékbeli vállalkozások adta munkalehetőségek, illetve a kiépített és a településen jelen lévő önkormányzati és állami intézményrendszer, mely az oktatás-nevelés, a szociális szolgáltatások, a közművelődés, kultúra, sport, szabadidő és egészségügy területén széles skálán mozogva biztosítja a közszolgáltatásokat megfelelő tényező a betelepülni vágyóknak.

Ne feledkezzünk meg a település kiváló közbiztonságáról, a rendőrség – önkormányzat - polgárőrség több évtizedes példa értékű, és hatékony együttműködéséről, mely garantálja a településen élő, dolgozó, pihenni-, szórakozni, vagy éppen a lakhatási céllal megjelenő, letelepedni vágyó személyek biztonságát, nyugalmaát.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	14,09
2017	27,79
2018	20,48
2019	6,56
2020	20,35
2021	43,49

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlások diagram az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív az elvándorlás a jellemző. A táblázatból jól látható az odavándorlás (belső migráció) folyamatos emelkedése a 2016-os évtől, 2019-ben visszaesés figyelhető meg, de az ezt követő években a mutatók alapján jelentősebbnek mondható az odavándorlás.

Évek óta jelen vannak a településen a Romániából, Ukrajnából érkezett munkavállalók és családtagjaik. Az alkalmi és idényjellegű mezőgazdasági munkákon túl egyre gyakoribb a folyamatos foglalkoztatásuk a helyi, és a közeli vállalkozások által. Létszámuk a statisztikai adatokban nem kimutatható, kizárólag munkavállalás céljából érkeztek az országba, csak a lakhatásuk köti őket Abasárhoz, nem épülnek be a település életébe.

A külföldi munkavállalók családtagjai tekintetében fontos a tanköteles korú gyermek(ek) óvodai, iskolai nevelését biztosító közszolgáltatások igénybevételét erősíteni, majd annak tényleges megvalósulását figyelemmel kísérni, ugyanezt kell tenni a gyermekjóléti szolgáltatások közvetítése során is.

A településen nemzetiségi lakosság nem található, magát nemzetiséghez tartozónak valló lakos nincs. Elmondhatjuk, hogy nincs a településen tipikusan mélyszegénységben, szegregáltan élő család.

Az 5. számú táblázat mutatói alapján a halálozások száma meghaladja a születések számát a településen. Az élveszületések és halálozások arányát tekintve, Magyarországon évtizedek óta a természetes népességfogyás jellemző. A 2018-2019 közötti időszakban minimálisan csökkent a településen a természetes fogyás mértéke.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-21,34
2017	-24,22
2018	-15,45
2019	-16,60
2020	-25,44
2021	-22,52

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az egyenlő bánásmód elve a diszkrimináció tilalmának jogi megnevezése. Az egyenlő bánásmód elve azt jelenti, hogy mindenkit úgy kell elfogadni, mindenkinek ugyanannyi lehetőséget kell adni, mindenkivel úgy kell bánni, mint a többiekkel, még akkor is, ha más, mint a többiek.

Az önkormányzatnak a mindennapi működése során valamennyi rendelkezésre álló eszközzel és újszerű megoldással elő kell segítenie azt, hogy javuljon az érintett célcsoportok hozzáférése a biztosított közszolgáltatásokhoz. Az esélyegyenlőség érvényesítése azt jelenti, hogy az eszközöket és megoldásokat kell részletesen kidolgozni az esélyegyenlőségi programban.

Az esélyegyenlőség szempontjainak át kell hatnia az önkormányzat egész működését: a település életének az irányítását, a rövid, és hosszú távú tervezést és a beruházás politikát is. A mindennapi szervezeti működésben és a településfejlesztés során figyelembe kell venni az esélyegyenlőségi szempontokat. Az önkormányzat feladatának tartja, hogy ne csak passzív módon próbálja biztosítani az esélyegyenlőséget, hanem aktív, a különböző célcsoportok igényeinek figyelembe vételével kidolgozott intézkedési terv megvalósításával segítse elő az egyenlő esély megteremtését.

Az itt megfogalmazottak megvalósítása érdekében:

- az esélyegyenlőség biztosítása a hátrányos helyzetű csoportok számára
- összetartó szolidáris társadalom erősítése
- a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása
- a foglalkoztatási, egészségügyi, oktatási, szociális igazgatási célok és a területfejlesztési célok összehangolása
- népesség megtartása, és a lélekszámban érdemi növekedés elérése

Az esélyegyenlőség biztosítása kizárólag összefogással, az önkormányzat, a közszolgáltatók, a lakosság, a gazdasági szereplők, a vállalkozások, és a helyi civil szervezetek együttműködésével valósulhat meg a leghatékonyabban.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Abasár település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gytv.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Foglalkoztatási Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2012-ben elfogadta a 7/2012. (II.28.) pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló önkormányzati rendeletét. A törvényi előírásokon túl, a rendelet célja, hogy olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgál. Mind a gyermekjóléti, mind a szociális közszolgáltatások megszervezése, intézményi kereteinek a kialakítása az ellátotti célcsoportok igényeihez igazodik. Nem csak a törvényi kötelező minimumot biztosítja az Önkormányzat, hanem annál lényegesen többet, egy, az alap és szakosított ellátások egymásra épülése útján megvalósuló, integrált intézményi struktúrát hozott létre, melyet azóta további öt településre kiterjedően működtet Társulási fenntartással.

Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete 2015. február 26-án megalkotta a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni települési támogatásokról szóló - már többszörösen módosított - 2/2015. (II.26.) önkormányzati rendeletét, melyet a 2021.10.01-től hatályban lévő Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális gondoskodás helyi szabályairól szóló 6/2021. (IX.27.) önkormányzati rendelete váltott fel. Ezt a rászorultságtól független eseti önkormányzati támogatásokról szóló 7/2021.(IX.27.) önkormányzati rendelete egészíti ki.

A rendelet részletesen tartalmazza az igényelhető támogatások típusait, jogosultsági feltételeit. A Képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetben került, valamint időszakos vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdő személyek részére e rendeletben meghatározott rendkívüli települési támogatást nyújt.

Az új szabályozás kiemelt hangsúlyt fektet a rászorult személyek egyénre szabott módon való támogatására. A települési támogatás igénylésekor környezetanulmány készítésével megvizsgálásra kerül, hogy a támogatást igénylő mely, a településen már működő közszolgáltatás igénybevételére lehet jogosult. Ezek: szociális étkezés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, szociális szövetkezet, közfoglalkoztatás. Ezáltal a szolgáltatások kedvezményes vagy ingyenesen is biztosíthatóak számukra.

A pénzbeli, természetbeni ellátások köre kiegészült a szociális tűzifa juttatással. Az önkormányzat évek óta sikeresen pályázik a Belügyminisztérium Magyar Államkincstár útján kiírt pályázatára, mely alapján az elnyert összeg önkormányzati rendeletben szabályozott formában, rászorultsági alapon természetbeni juttatásként kerül el a jogosultakhoz.

A Képviselő-testület a helyi szabályozási tevékenysége során az esélyegyenlőségi szempontokat is figyelembe veszi.

A szegénység elmélyülése miatt az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékból eredő szükségletek, eltartottak gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk. A rendeletet az eredményesség és hatékonyság érdekében, a felmerülő igények alapján évente legalább egy alkalommal felülvizsgáljuk.

Az ágazati stratégiákat átszövő, a fogyatékkal élők, idősek, és kisgyerekes családok érdekeit figyelembevevő kiemelt horizontális szempont a közintézmények akadálymentes megközelítésének biztosítása, mely a legtöbb intézményben megoldott. A Saári Községi Ház, a család és gyermekjóléti szolgálat elhelyezését biztosító épület, az óvoda épülete, az Idősek Otthona és a Polgármesteri Hivatal épülete már akadálymentesített. Jövőbeni cél az infokommunikációs akadálymentesítés

A bűnözés helyi kihívásaira csak a helyi közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési stratégiával és taktikával lehet hatékonyan reagálni. Abasár Község 2017-2023. évre megfogalmazott Bűnmegelőzési Koncepciója elkészítésének az a célja, hogy az Abasár községben élők, illetve itt tartózkodók életminőségét, mindenekelőtt az állampolgárokat és közösségeiket közvetlenül sértő vagy veszélyeztető bűncselekmények csökkentésével javítsuk. Célzott intézkedésekkel szilárdítsuk a közbiztonságot, csökkentsük az áldozattá válás veszélyét, ugyanakkor a sértetté vált személyek részére az áldozatsegítési szolgáltatások teljes körét nyújtjuk.

Célunk továbbá, hogy csökkenjen a közterületen elkövetett bűncselekmények száma, csökkenjen a gyermek- és fiataikorúak veszélyeztetettsége, a korábban bűncselekményeket elkövetők visszaesési rátája, az idősek, a nők, és a fogyatékkal élők áldozattá válásának megakadályozása, a családon belüli erőszak, továbbá a külterületi vagyonvédelem mellett az épített és természeti környezet védelme.

Ezen koncepció kiemelt figyelmet fordít a gyermek- és ifjúságvédelemre, a fiatalok nevelésének fontosságára annak érdekében, hogy a társadalom hasznos tagjaivá váljanak, mely az egész társadalom és az állam egyik legfontosabb és legalapvetőbb feladata és értéke. A gyermek és ifjúságvédelem célcsoportját a 0-24 éves korú gyermekek és fiatal felnőttek alkotják. Ez a korcsoport kiemelten veszélyeztetett, ezért a stratégia kellőképpen fókuszál a tagjaira.

A gyermek és a fiataikorúak által elkövetett bűncselekmények legnagyobb részét országosan (70-80%-át) a vagyon elleni támadások adják. Ezek főként lopások és betöréses lopások. Emelkedést mutat az erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények aránya. (garázdaság, testi sértés, rablás.)

Településünkön - a képviselő testület által megtárgyalt és elfogadott rendőrségi beszámoló és a körzeti megbízott beszámolója alapján - a 2017. évben regisztrált bűncselekmények száma 15 eset, a jelentés alapján nem volt gyermekkorú és a fiataikorú által elkövetett bűncselekmény.

A leghatékonyabb bűnmegelőzés a folyamatos rendőri és polgárőri közterületi jelenlét biztosítása, mely Abasáron fokozottan érvényesül. A külterületi területeken pedig mezőőr foglalkoztatásával biztosítjuk a bűnmegelőzési tevékenységünket.

Közvetlen megelőzési cél	Közvetett megelőzési cél	A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai
a bűncselekmények legközvetlenebb okainak megszüntetése	- a bűnözővé válás megelőzése - a tettenérés kockázatának növelése - a bűnalkalmak feltárása, csökkentése - áldozati-sértetti károk mérséklése - a bűnözőktől való félelem csökkentése	- gyermekek, - fiataikorúak és fiatal felnőttek - időskorúak - fogyatékkal élők - nők

Forrás: Abasár Község Bűnmegelőzési Koncepciója

A településen megjelenő „trükkös csalók” kitalált csalási módszereikkel leginkább az idősebb korosztályt célozzák meg. Az átutazó bűnözők jelenléte is problémát jelent, melyre szükséges figyelmeztetni a lakosságot, valamint az interneten jelentkező bűncselekmények a fiatal korosztályra lehetnek veszélyesek. Nagyon fontos tehát egy kidolgozott bűnmegelőzési program, és annak végrehajtása, ugyanis a célcsoportok azonosak a HEP-ben felvázolt célcsoportokkal, éppen ezért a tevékenységek csak együttesen értelmezhetők, és együttesen célra vezetők.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A személyes gondoskodást nyújtó szociális alap- és szakosított ellátások, valamint a gyermekjóléti alapellátás megszervezése az Abasári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás által működtetett Integrált Szociális Intézményben került megszervezésre.

A társulást jelenleg alkotó települések:

- Abasár (gesztor település)
- Nagyfüged
- Ludas
- Halmajugra
- Vécs
- Karácsond
- Markaz (2020-tól)
- Detk (2022-től)

Az Integrált Szociális Intézményben a szociális alapellátások, úgy mint

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása,
- család és gyermekjóléti szolgálat,
- támogató szolgáltatás

mellett idősek bentlakás otthona szakosított ellátás működik.

A korábban hat település összekapcsolódó működéshez 2025-re további két település társult. A szolgáltatásnyújtás lefedi mind a nyolc település közigazgatási területét, szociális intézményi forma Abasáron a székhelyen és egy további telephelyen, Karácsondon két telephelyen, Nagyfügeden és Vécsen pedig egy telephelyen működik nappali ellátásként.

A támogató szolgálat a társult önkormányzatok vonatkozásában is szolgáltat, szállítási és segítési tevékenységet végez a fogyatékkal élő rászorult személyek érdekében.

A fentiek mellett a települési önkormányzat gyermekjóléti típusú ellátok közül a gyermekétkeztetést, ezen belül a szünidei gyermekétkeztetést, a gyermekjóléti szolgálatot (a családsegítéssel együtt), és a gyermekek nappali ellátásán belül családi bölcsőde szolgáltatást biztosítja.

Fontos megemlíteni, hogy az Önkormányt a szociális alapszolgáltatások közül a házi segítségnyújtást és a nappali ellátást térítésmentes szolgáltatásként biztosítja, a szociális étkezés esetében egy méltányos, széles sávban az ellátott jövedelmi helyzetéhez igazodó személyi mentességi rendszert épített ki.

Kapcsolódó dokumentumok a HEP kapcsán:

- Abasár Községi Önkormányzat 7/2012 (II.28) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról
- Integrált Szociális Intézmény Szociális és Gyermekjóléti Feladatainak Szakmai Programja
- Abasári Intézményfenntartó Társulás Társulási megállapodás

A helyi esélyegyenlőségi program szorosan kapcsolódik a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás szociális és gyermekvédelmi intézményrendszeréhez, hiszen több – a település számára nem kötelező – szolgáltatást a Társulás fenntartásában működő Kistérségi Humán Szolgáltató Központ intézményegységei közvetítésével lehet igénybe venni. A gyermekjóléti központ, a hajléktalan ellátás, a fogyatékosok nappali ellátása, a családok-, gyermekek átmeneti otthona, és a közösségi ellátások igénybe vételének lehetősége adott, ezekhez való hozzáférés, és az ellátotti szükségletek koordinálása, a rászorultak részére való közvetítése is a feladatunk.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az adatok a Központi Statisztikai Hivatal rendszeréből kerültek lehívásra, a településen ezzel kapcsolatos adatgyűjtés, kérdőíves felmérés nem volt.

A helyzetelemzéshez a TEIR adatbázisban szereplő KSH adattáblákat és a Munkaügyi Hivatal által feltöltött adattáblákat használtuk, illetve helyi szinten személyes megbeszélésen adatot gyűjtöttünk a Jelzőrendszeri szakmai tanácskozás ülésein és a HEP Fórumon megjelent szakemberektől. Az Önkormányzat a család-és gyermekjóléti szolgálattal szoros együttműködésben dolgozik a megelőzésben és a felmerülő problémák

megoldásában. A jelzőrendszeri tagok - a szociális ügyintéző, a család-és gyermekjóléti szolgálat, a védőnők, az intézményvezetők (óvoda, iskola), az Integrált Szociális Intézmény, a Saári Közösségi Ház és Könyvtár, a polgárőrség és a körzeti megbízott - között szoros a munkakapcsolat, elmondható, hogy a Jelzőrendszeri szakmai tanácskozás az esélyegyenlőség szempontjából létkérdés. Mivel a pénzübeli és természetbeni ellátások odaítélése az Önkormányzatok mellett a Járási Hivatalok feladatkörébe tartoznak, ezért a szociális ellátottak, a munkanélküliek, a közfoglalkoztatásban részt vevők adatait a Járási Hivatal szolgáltatta.

A felhasznált statisztikai adatok többnyire a TEIR adatbázisból, helyi önkormányzati adatokból, statisztikákból, a helyi nyilvántartásokból kerültek összegyűjtésre, figyelembe véve a helyi szakemberek, intézmények, civil szervezetek beszámolóit, tapasztalatait. Mivel a megelőző évi hivatalos statisztikai adatok több helyen még nem állnak rendelkezésre, a különböző forrásokból szerzett, ugyanazon területet érintő adatok több esetben eltérést mutatnak.

A fentiekén túl a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság (TEF) alkalmazásában álló esélyegyenlőségi mentor nyújt segítséget a települési HEP referens számára a szakmai munka megvalósításában.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább. A Központi Statisztikai Hivatal legfrissebb, 2019. évi (a 2018. évre vonatkozó) statisztikai adatai szerint Magyarországon 2,652 millió ember élt a szegénység vagy társadalmi kirekesztődés kockázatát jelentő életkörülmények között.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,67	32,63
2017	49,57	26,49
2018	50,52	24,48
2019	51,89	22,13
2020	51,89	22,22
2021	0,00	0,00

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből. Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiváltsági problémák.

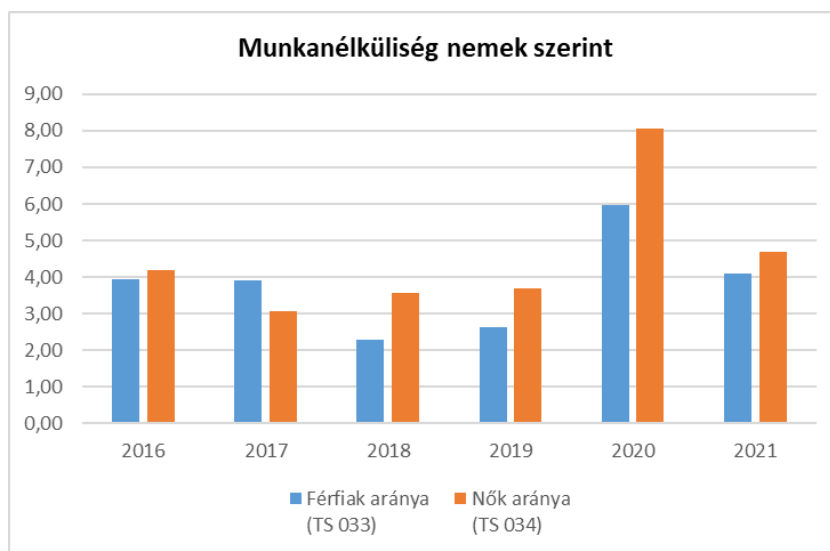
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	3,95	4,18	4,07%
2017	3,92	3,07	3,50%
2018	2,28	3,58	2,93%
2019	2,62	3,68	3,15%
2020	5,98	8,06	7,02%
2021	4,11	4,69	4,40%

Forrás TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

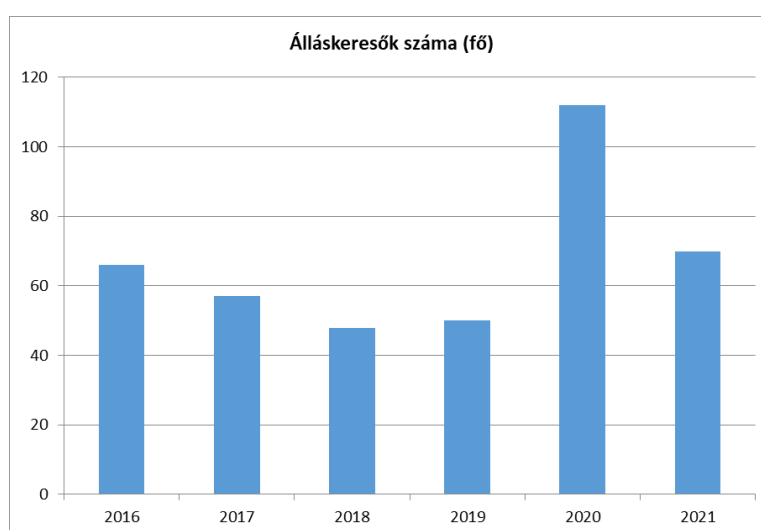
A vármegye helyzetével összehasonlítva Abasár a munkanélküliség szempontjából kedvező képet mutat. Megfigyelhető, hogy kezdetben több volt a nyilvántartott álláskeresők között a férfi, de az ő számuk folyamatos csökkenést mutat, míg az álláskereső nők száma emelkedik. Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. A nők aránya e téren folyamatosan nő. Összességében elmondható, hogy nyilvántartott álláskeresők száma 2016 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, 2020-ban mind a nők, mind a férfiak emelkedés tapasztalható.

A regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők számának korosztály szerinti bontását az alábbi táblázat tartalmazza:

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	66	57	48	50	112	70
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	4,00	3,00	0,00	2,00	1,00	1,00
	%	6,06%	5,26%	0,00%	4,00%	0,89%	1,43%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	5,00	5,00	3,00	2,00	1,00
	%	6,06%	8,77%	10,42%	6,00%	1,79%	1,43%
26-30 év (TS 039)	Fő	3,00	3,00	2,00	6,00	13,00	3,00
	%	4,55%	5,26%	4,17%	12,00%	11,61%	4,29%
31-35 év (TS 040)	Fő	7,00	4,00	4,00	4,00	9,00	7,00
	%	10,61%	7,02%	8,33%	8,00%	8,04%	10,00%
36-40 év (TS 041)	Fő	4,00	5,00	4,00	5,00	12,00	4,00
	%	6,06%	8,77%	8,33%	10,00%	10,71%	5,71%
41-45 év (TS 042)	Fő	7,00	5,00	3,00	7,00	17,00	6,00
	%	10,61%	8,77%	6,25%	14,00%	15,18%	8,57%
46-50 év (TS 043)	Fő	10,00	7,00	7,00	2,00	11,00	11,00
	%	15,15%	12,28%	14,58%	4,00%	9,82%	15,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	5,00	3,00	3,00	2,00	13,00	6,00
	%	7,58%	5,26%	6,25%	4,00%	11,61%	8,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	14,00	14,00	9,00	6,00	13,00	11,00
	%	21,21%	24,56%	18,75%	12,00%	11,61%	15,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8,00	8,00	11,00	13,00	21,00	20,00
	%	12,12%	14,04%	22,92%	26,00%	18,75%	28,57%

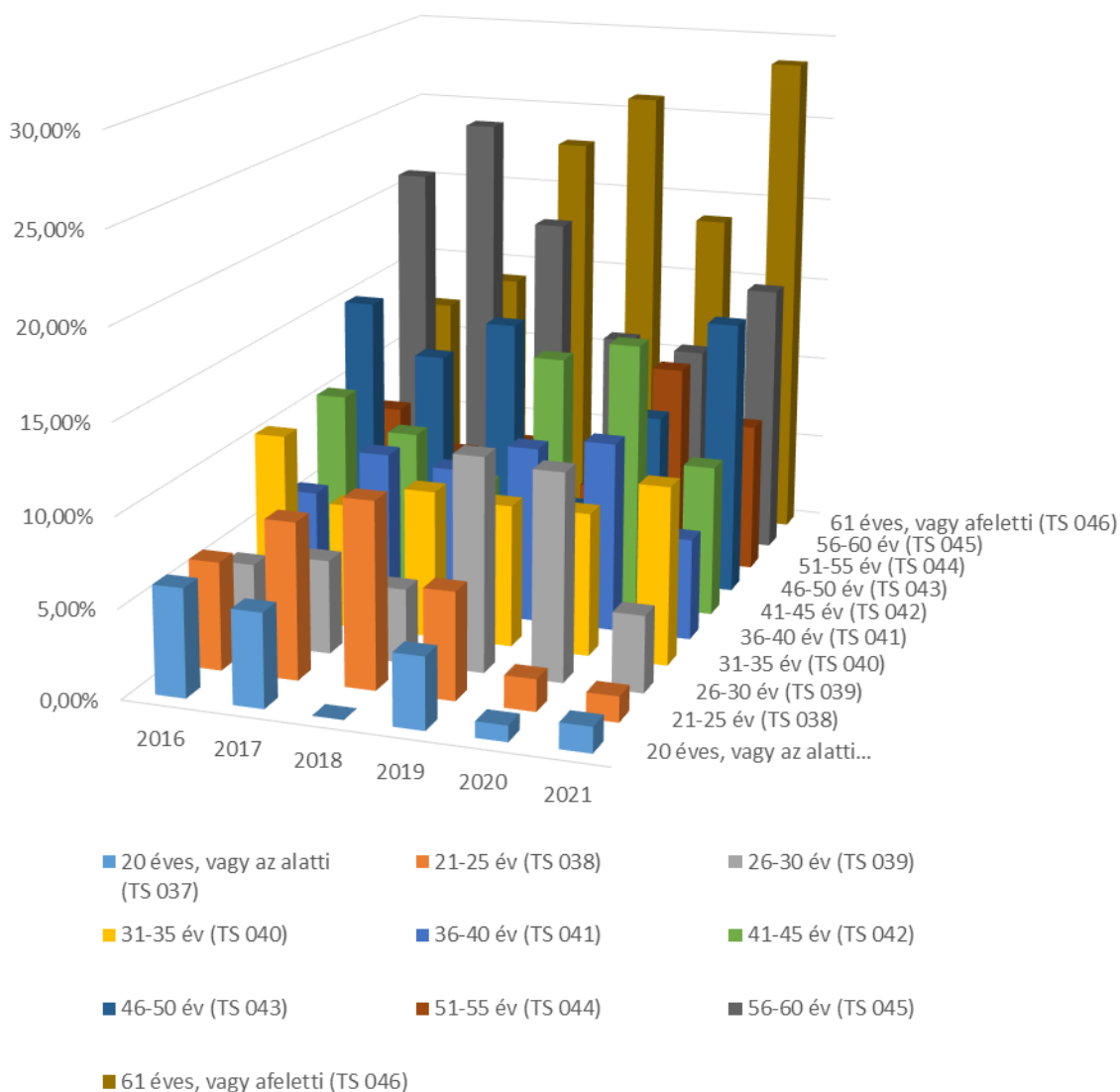
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A legfiatalabb és a legidősebb korosztályban a legkisebb az arány, az összes álláskeresővel szemben. A 30 és 45 év között viszont évről évre csökken az álláskeresők aránya.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskereső korcsoportok szerint

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

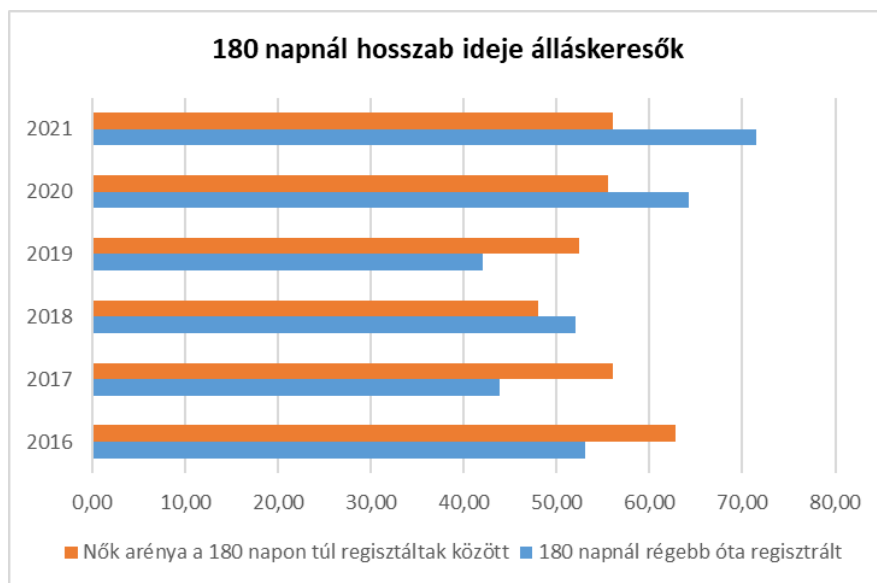
A rendszeres jövedelem nélkül élők jövedelemforrása az álláskeresési járadék. Természetesen emellett a településen nagy arányú az alkalmi munkát végzők aránya mezőgazdaságban, de az ő számuk nem mérhető, a napi bejelentéssel történő foglalkoztatásra vonatkozóan nem rendelkezünk számadattal.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is, ezt az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak, melyhez munkatapasztalat szerzéssel összefüggő támogatási rendszer is kapcsolódik.

Önkormányzatunk már évről évre bekapcsolódik a nyári diákmunka programba, így a nyári szünidőben átlag 8-10 diáknak ad munkalehetőséget a településüzemeltetési, hivatali működést segítő munkakörökben, és a kulturális és szociális intézményeiben.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	53,03	62,86
2017	43,86	56,00
2018	52,08	48,00
2019	42,00	52,38
2020	64,29	55,56
2021	71,43	56,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A tartósan munkanélküliek többsége szociálisan hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű vagy képzetlen. Többségük több, mint 10 éve kiszorult a legális munkaerőpiac világából, számukra a közmunkaprogram sem jelent kiutat a tartós munkanélküliségből, alacsony képzettségük miatt.

Az álláskeresők, és a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált és nyilvántartott álláskeresők számában a mutatók alapján csökkenést figyelhetünk meg. Azonban összehasonlítva a munkanélküli nők és a férfiak számát jól látható a nemek közötti eltérés. A női álláskeresők száma magasabb, melyet a szükséges beavatkozások tervezésekor érdemes figyelembe venni.

A tartós munkanélküliség az elhelyezkedés lehetőségét, a munkaerőpiacra történő visszakerülést jelentős mértékben megnehezíti. Elhelyezkedésüket vélhetően akadályozza alacsony, illetve már nem piacképes szakképzettségük. Az elsődleges munkaerőpiacra való visszatérésük az általános iskolai végzettség, és elsősorban valamilyen szakképesítés megszerzése nélkül lehetetlen.

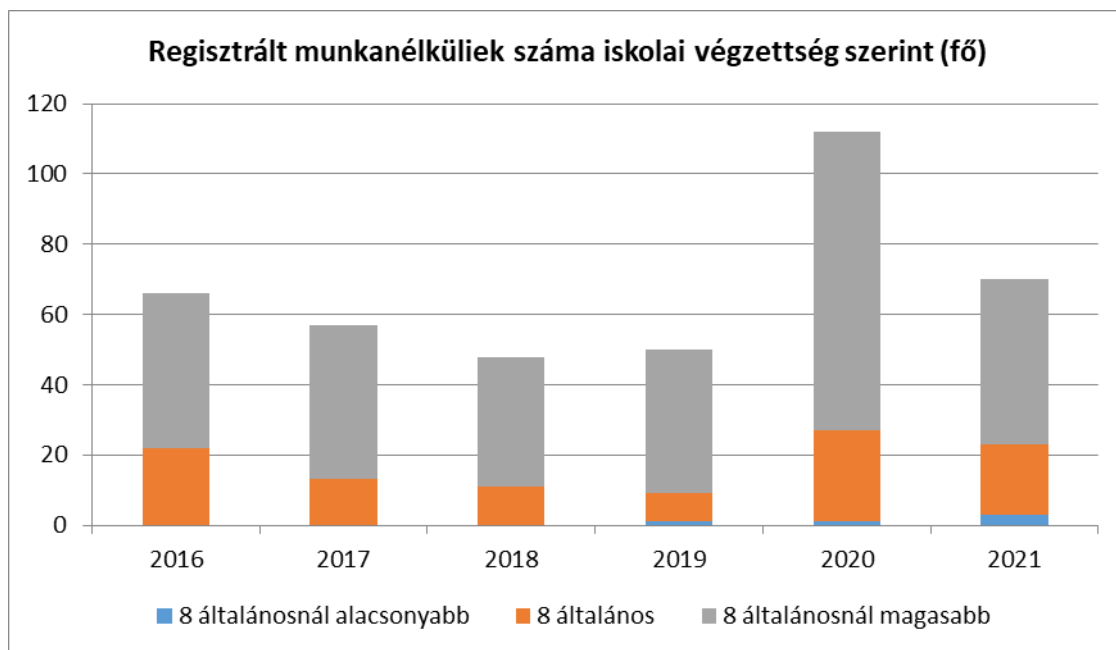
b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A tartós munkanélküliség okai között szerepel az alacsony iskolázottság, ők leginkább a közfoglalkoztatásban kapnak szerepet. Nem mérhető, de tagadhatatlanul jelen van az alkalmi munkavégzés. Vélhetőleg az alacsony végzettséggel rendelkezők innen egészítik ki jövedelmüket.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	66	0	0,00%	22	33,33%	44	66,67%
2017	57	0	0,00%	13	22,81%	44	77,19%
2018	48	0	0,00%	11	22,92%	37	77,08%
2019	50	1	2,00%	8	16,00%	41	82,00%
2020	112	1	0,89%	26	23,21%	85	75,89%
2021	70	3	4,29%	20	28,57%	47	67,14%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

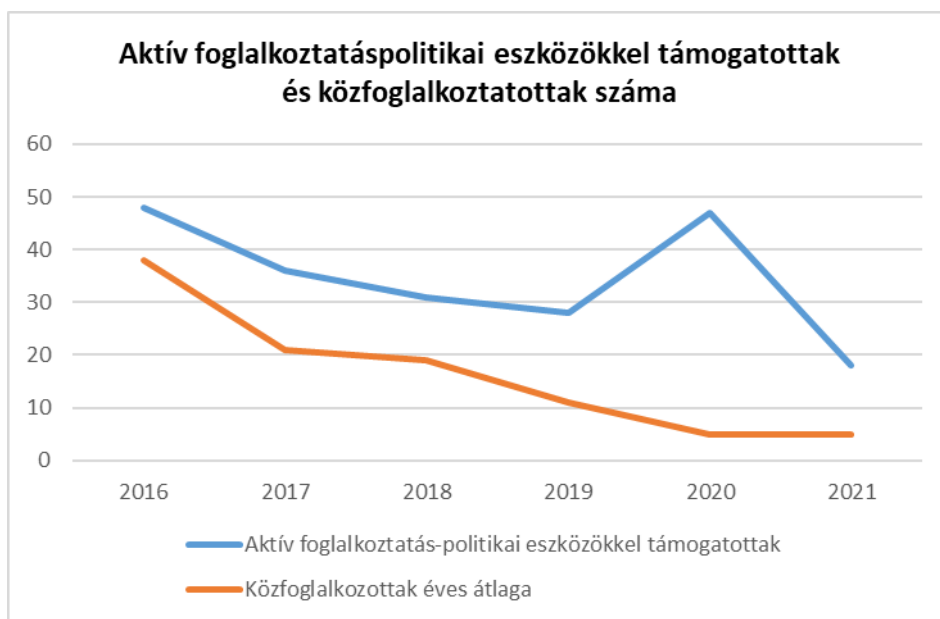
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma megemelkedett 2020-2021-re, a koronavírus-járvány, a kezdődő gazdasági-válság okozta nehézségeknek feltehetően, azonban, nőtt azon egyének száma, akik 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, amely jelentősen megkönnyíti az állás keresést, mintha csak 8 általánossal rendelkezne.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	48	38
2017	36	21
2018	31	19
2019	28	11
2020	47	5
2021	18	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A mutatók szerint a településen 2016-ban 38 fő dolgozott közfoglalkoztatottként. Az önkormányzatnál dolgozók többsége hátrányos helyzetű, alacsony képzettségű. Köztük kisgyermekes anyukák vannak, akik nem tudnak elhelyezkedni a munkaerő piacon, ezért az önkormányzat közmunka program keretében alkalmazza. Részen a közintézmények takarításában, részen parkrendezésben, közterületek rendbe tételében vettek és vesznek a mai napig is részt. A korábbi évekhez képest 2020-2021. években 5 főt sikerült a közfoglalkoztatásba bevonni. Ez a csökkenés vélhetően a lakosság elsődleges munkaerőpiaci elhelyezkedésének, illetve a magasabb jövedelemhez jutás reményében a mezőgazdasági idénymunkákban való foglalkoztatásban látható. Az Önkormányzat és intézményei a közfoglalkoztatás keretein belül lehetőséget biztosít tanulásra, foglalkoztatásra, ezzel is elősegítve a munkapiacra történő visszatérésüket.

Az Önkormányzat az elmúlt években az épületei felújításakor, tatarozásakor a helyi munkaerőt foglalkoztatta, ezt a gyakorlatot a jövőben is folytatni kívánja a pályázatokból finanszírozott felújítások kapcsán is.

A településen az alkalmi munkát végzők aránya magas, hiszen a mezőgazdasági munkákra ebben a formában foglalkoztatnak munkavállalókat, de az ő számuk nem mérhető, elterjedt a napi bejelentéssel történő foglalkoztatás, erre vonatkozóan nem rendelkezünk számadattal.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A település közúton kiválóan megközelíthető, az M3-as autópálya szomszédsága is vonzó a befektetők számára, akik a helyi, környékbeli munkaerőre építve telepednek meg Abasáron.

Mezőgazdaság:

Abasáron valaha 20 millió szőlőoltványt is termesztettek, ma a tizedére esett vissza ez a tevékenység. Mind kevesebb a szőlőterület is, a korábbi 1200 hektár fele-harmada lehet még művelésben.

Az utóbbi években egyre több fiatal választja ezt a megélhetési módot a pályázati lehetőségek kihasználásával, családi gazdálkodás létrehozásával.

Ipar:

Abasár Község Önkormányzata önerőből alakította ki az Abasári Technológiai és Innovációs Parkot (röviden ATIP). Az Ipari Park címet 2006. óta viselő ATIP, közvetlenül a település mellett, kitűnő és jól megközelíthető területen fekszik. Az ATIP alapterülete 65,6 hektár, amelynek nagy része közvetlenül a település határán helyezkedik el. Alapvetően zöld- és barnamezős ipari területről van szó, amelyek a szőlőtermelésből teljesen kivonásra kerültek és további átépítésre nem szorulnak. Az ATIP területén évről évre új befektetők keresnek beruházási területeket, és települnek le például élelmiszeripari, szállítmányozási, és kereskedelmi tevékenység folytatására. Az Abasári Technológiai és Innovációs Park célja, hogy környezetbarát, innovatív mikro, kis és középvállalkozások betelepítésével még előbbé tegye a területet és magát a települést. A település és térségében a szakképzett és a képzetlen munkaerő egyaránt megtalálható, így a betelepülő cégek számára nem okoz gondot a megfelelő munka-erő kiválasztása.

Az ipari parkban már jelenleg is számos kis és közép befektető található meg:

- He-Do Kft – aszfaltgyártás – útépités
- TechniSat Digital Kft – szórakoztató elektronika
- Dallas Benzinkút
- Fekete Párduc 98 Kft. – szállítás, építőanyag kereskedelem, hulladékkezelés
- Fekete Párduc Project Kft. – szállítás, építőanyag kereskedelem, hulladékkezelés
- Comp-Terv Kft. - ingatlanforgalmazás, tervezés, kivitelezés
- Az Önkormányzati tulajdonú telephely

A Visontán található Mátrai Erőműben és a környezetébe települt gyárakban, ipari üzemekben sok helybeli dolgozik, ami biztos megélhetést nyújt a település lakóinak, munkábajárásukról ingyenesen közlekedő szerződéses járatokkal gondoskodnak az üzemek.

Szolgáltatás, Kereskedelem:

A településen öt élelmiszerbolt, pékség, fagyraltozó, lottózó található, azonban a vendéglátóipari egységek száma jelentősen csökkent. Abasáron gyógyszertár is a helybeliek rendelkezésre áll, és más falvakkal ellentétben saját posta is működik a településen. A falu piacterén lehetőség van a kistermelői áruk (pl. méz, sajt) megvásárlására. Néhány éve étterem nyílt, melynek konyháján a házas ízekkel lakhat jól az odalátogató. Néhány évvel ezelőtt megnyitotta kapuit a Tekeres-Patak Fogadó, ahol Mátrai panorámás helyszínen családias rendezvényekkel várják az oda ellátogatókat legyen az esküvő, csapatépítő vagy születésnap.

Megfigyelhető a szálláshelyek számának jelenlegi stagnáló helyzete, bár a falusi turizmus fellendülését látjuk. A környező településeken létesült gyárak, üzemek által kínált munkalehetőségek miatt megemelkedett a munkások elszállásolására alkalmas helyek száma.

Néhány évvel ezelőtt a helyiek közül sokaknak jelentett megélhetést vagy kiegészítő jövedelmet a termelői borkimérés, azonban törvényi változások következtében átalakult. A településen borászattal foglalkozó családi vállalkozások különböző fesztiválokra (Bornapok, Szőlő- és rügyfakadás ünnepe kóstoltatják meg a lakossággal), továbbá vacsorával egybekötött borkóstolók és pincelátogatások szervezésével népszerűsítik boraikat. A pincészetek lehetőséget adnak boraik helyben való megvásárlására is.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását az Önkormányzat segíteni kívánja munkatapasztalat szerzésével, pályázatot nyújt be annak érdekében, hogy foglalkoztathassák az iskolából kikerülő, szakképzett fiatalokat.

Az Abasári Polgármesteri Hivatalban nappali tagozatos gyakornok ügyviteli gyakorlati idő letöltésére kapott lehetőséget.

Az Önkormányzat csatlakozott a „nyári diákmunka” elnevezésű munkaerőpiaci programhoz, mellyel évek óta támogatja a jelentkező gyerekeket, ami kiváló tapasztalatszerzési és kereseti lehetőség a középiskolásoknak. A foglalkoztatásuk a Polgármesteri Hivatalban, valamint az önkormányzat fenntartásában álló, alapfeladat ellátását szolgáló intézményben (óvoda, idősok otthona) történt. A program keretében a diákok a hivatali munkafolyamatokkal ismerkedtek, jelentős szerepet vállaltak a falu rendezvényein, részt vettek az azokat megelőző egyéb kisegítő és takarító munkában, valamint közterületi kertészeti munkákban is.

Legnagyobb veszélyben az alacsony iskolai végzettségű és alacsony foglalkoztatottságú rétegek vannak. Cél, hogy az egyén ne ragadjon benn a segélyezés rendszerében. legyen számára kiút az átmeneti vagy tartósan nehéz élethelyzetéből. Célunk továbbá, hogy erősödjön a településen az öngondoskodás, és ennek megfelelően lehetőségük, képességük, egészségi állapotuk alapján önmaguk is tegyenek életminőségük javulásáért.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	66	5
2017	57	5
2018	48	3
2019	50	3
2020	112	1
2021	70	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

„Az egész életen át tartó tanuláshoz hozzáférés biztosítása - Egész életen át tartó tanulás elterjesztése - szemléletformálás a Mátra lábánál” elnevezésű projektet az Önkormányzat 2017. májusában nyújtotta be. Projektünk alapvető célja – illeszkedve a szakmapolitikai elvárásokhoz, a felhíváshoz, a helyi problémákhoz és igényekhez – a lakosság, különös tekintettel a köznevelésben részt nem vevők, valamint a hátrányos/halmozottan hátrányos helyzetűek társadalmi integrációjának elősegítése, a nem formális és informális tanulás ösztönzésével képességeik kibontakoztatása, közösségi aktivitásuk erősítése.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A közfoglalkoztatás keretében dolgozók részére lehetőség van a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által szervezett oktatásokon, képzéseken részt venni, melyet az Önkormányzat támogat és segít.

A Saári Községi Házban rendszeresen tartanak ismeretterjesztő előadásokat, programsorozatokat az érdeklődők számára, melyet az intézményben lévő rendezvényterem, olvasósarok, informatikai terem, valamint tárgyaló szoba szolgál ki. Az Integrált Szociális Intézmény dolgozói részére folyamatos továbbképzést szerveznek, melynek helyszíne a Saári Községi Ház.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Önkormányzat saját fenntartású intézményeiben (iskola, óvoda, Idősek Otthona, Polgármesteri Hivatal) elsősorban helyi lakosokat alkalmaz, a végzettséget nem igénylő munkakörökben is, mint pl.: takarító. A helyzetértékelésben bemutattuk, hogy mélyszegénységben élő, roma lakos a településen nem él, így saját fenntartású intézményeinkben a foglalkoztatásuk nem releváns. Más településről sem foglalkoztunk ilyen munkavállalót.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, is jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez. Ennek ellenére a foglalkoztatási és a munkaerőpiacon a hátrányos megkülönböztetés számos esetével találkozhatunk (roma, kisgyermekes szülő, fogyatékos...) Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, amely összesen húszféle diszkriminációra okot adó tulajdonságot sorol fel. Ilyen például a faji hovatartozás, egészségi állapot, anyaság (terhesség) vagy apaság, foglalkoztatási jogviszonynak vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonynak részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama, vagy épp a nemi identitás. A törvény szerint hátrányos megkülönböztetésnek minősül minden olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt személyi kvalitása miatt kedvezőtlenebb bánásmódban részesül, mint más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport.

Abasáron a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés nem figyelhető meg, inkább „pozitív diszkriminációt” alkalmaz az Önkormányzat és intézményei a helyi lakosok javára. 2017-ben és 2018-ban az Integrált Szociális Intézményben és az Önkormányzatnál is alkalmazásra került megváltozott munkaképességű munkavállaló.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Az önkormányzat 2018-ban „Digitális Jólét Pont” kialakításához nyert eszközöket, országos felhíváshoz kapcsolódó „Digitális Jólét Program Pontok fejlesztése” című pályázaton. Az eszközök a Saári Községi Házban (3db laptop a szükséges szoftverekkel, 1db projektor, 1db multifunkcionális nyomtató, 1darab router 1db beltéri Wifi jelsugárzó és 1db kültéri WiFi jelsugárzó) kerültek elhelyezésre, melyet település lakói ingyenesen használhatnak. 2019-ben nyert a „wifi4eu” pályázat, melynek keretében a településen 3 kültéri wifi hálózat kerül kiépítésre 3 kültéri okos kamerával felszerelve. Emellett elérhető az önkormányzat „vendég wifi” hálózata is a lakosság számára.

A pályázaton elnyert eszközök karbantartása, korszerűsítése és újítása évente folyamatos.

A Saári Községi Házban, annak nyitvatartási idejében, a program keretében van lehetőség digitális eszközök használatára, emellett az általános iskolában digitális kultúra és informatika órán, valamint a szakkörökön.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális területet lefedő, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) jelentős változáson ment keresztül.

2011-ben a korábbi törvényi szabályozás alapján a települési Önkormányzat a rászorulókat szociális helyzetük és rászorultságuk alapján pénzbeli vagy természetbeni juttatásban részesítette.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1. napjával jelentős mértékben átalakult. A Magyarország 2015. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2014. évi XCIX. törvény hatályba lépő rendelkezései jelentős mértékben alakították át az Szt. szabályozott szociális rászorultság alapján biztosított pénzbeli és természetbeni ellátások formáit. Az állam és az önkormányzati segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek.

A kötelezően nyújtandó ellátásokat a **járási hivatalok** állapítják meg.

- időskorúak járadéka,
- foglalkoztatást helyettesítő támogatás
- egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás
- gyermekek otthongondozási díja
- ápolási díj (alapösszegű, emelt összegű és kiemelt összegű)
- közgyógyellátás (alanyi és normatív formák)

A hatáskör változás az aktív korúak ellátását érinti, a felsorolt többi ellátást az eddigiekben is a járási hivatalok állapították meg.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Két típusa van: egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT), valamint foglalkoztatást helyettesítő ellátás (22.800Ft). Az aktív korú személynek az ellátásra való jogosultságot a járási hivatal állapítja meg és továbbra is előírás a munkaügyi központokkal való együttműködés.

Az álláskeresőkre részére álláskeresői ellátásként álláskeresői járadék, nyugdíj előtti álláskeresői segély, valamint költségtérítés jár. Az álláskeresői járadék maximum 90 nap lehet. Továbbá támogatást nyújtanak, hogy vállalkozóvá válhassanak.

Az egyéb támogatások biztosításáról a települési önkormányzatok döntenek. Az önkormányzatok által nyújtható támogatás neve egységesen települési támogatás lett.

Az önkormányzat szociális rendelete kiemelt hangsúlyt fektet a rászorult személyek egyénre szabott módon való támogatására. A települési támogatás igénylésekor környezettanulmány készítésével megvizsgálásra kerül, hogy a támogatást igénylő mely a településen már működő közszolgáltatás igénybevételére lehet jogosult. (szociális étkezés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás, közfoglalkoztatás) Ezáltal ezen szolgáltatások kedvezményes vagy ingyenesen is biztosíthatóak számukra.

A nyilvántartott közfoglalkoztatottak továbbképzésének elősegítése kettős célt szolgál. Egyrészt csökkenti a munkaerő-kínálatot addig, amíg a munkaképes korúak egy része iskolában van, másrészt viszont a munkaerő több munka elvégzésére lesz alkalmas, azaz nő a mobilitása. A munkaügyi központok által elfogadott képzések támogatása szigorú feltételekhez kötött, azonban a megszerzett képesítéssel esélyt kapnak a munkaerőpiacon való elhelyezkedésre.

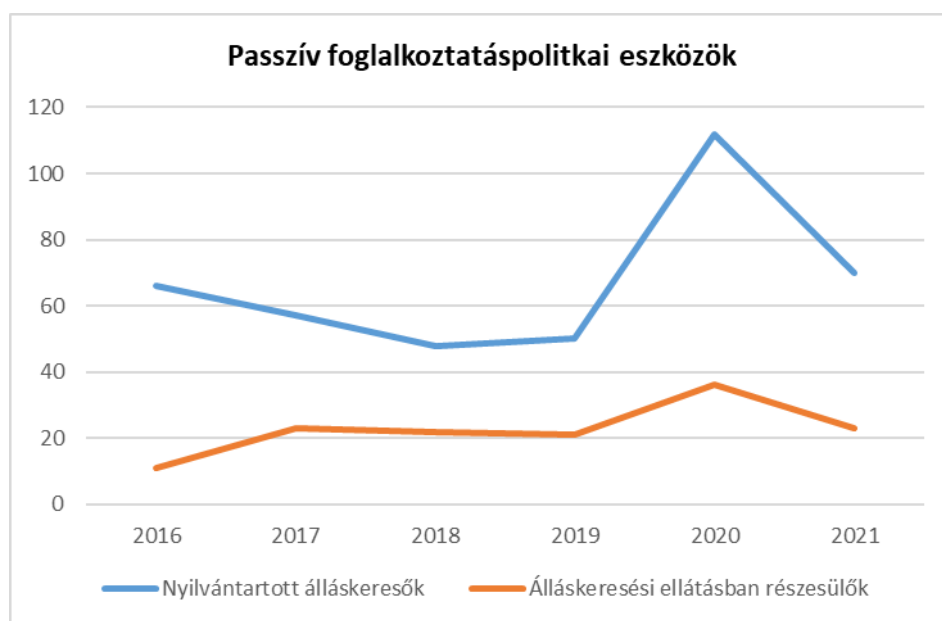
A munkanélküliek vállalkozóvá válásának elősegítésével önfoglalkoztatóvá válnak, sőt akár másoknak is adhatnak munkát a vállalkozás fellendülésével. Az erre irányuló támogatás egyrészt képzési, másrészt pénzügyi jellegű segítséget jelent.

A Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a munkaadóknak nyújt segítséget a foglalkoztatáshoz kapcsolódó járulékok átvállalásával, amennyiben regisztrált munkanélküli foglalkoztatását vállalja. Komoly segítség és vonzó lehetőség a munkáltató részére, hiszen az egészség- és nyugdíjbiztosítási, illetve munkaadói járulékok részbeni vagy teljes átvállalását jelenti.

A fiatal munkanélküliek foglalkoztatásának támogatása is előtérbe került az utóbbi években. A pályakezdők legfőbb problémája a munkatapasztalat hiánya. A tapasztalatszerzési támogatást a munkaadó kapja, aki a pályakezdő munkanélkülit munkaviszony keretében alkalmazza, és így a fiatal megfelelő tapasztalatot szerezhet.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	66	4,00%	11	16,67%
2017	57	3,30%	23	40,35%
2018	48	2,70%	22	45,83%
2019	50	2,95%	21	42,00%
2020	112	6,69%	36	32,14%
2021	70	4,10%	23	32,86%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

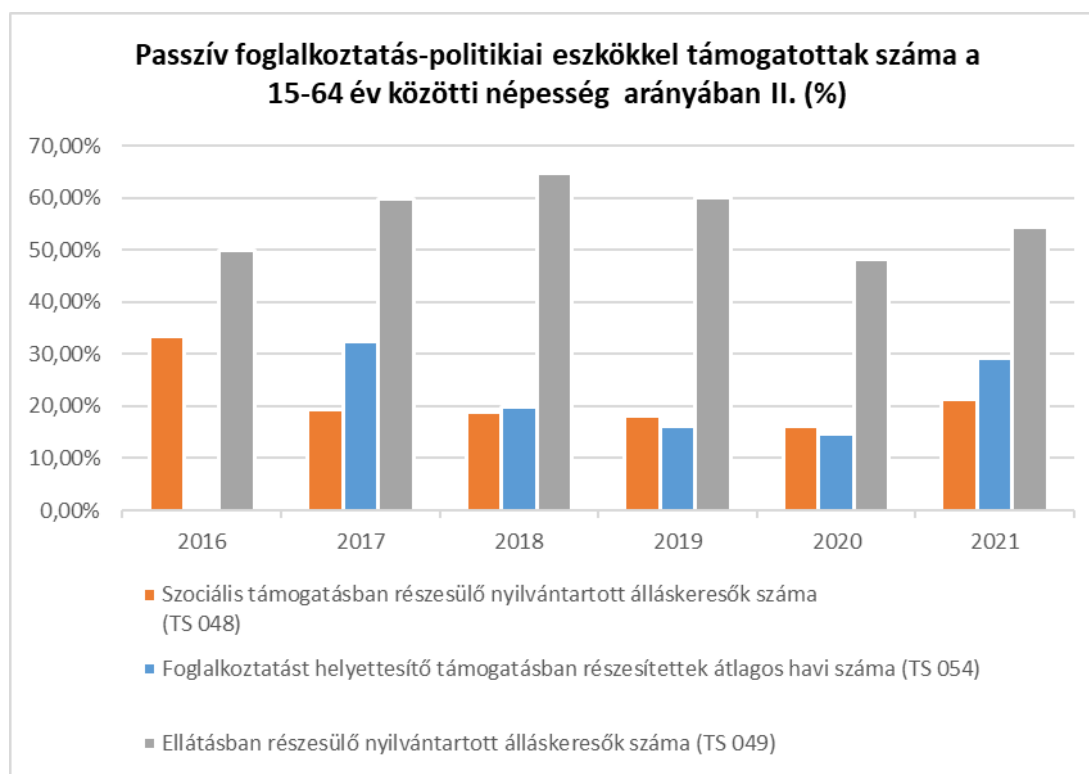
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A mutatók alapján megállapítható, hogy az álláskeresői támogatásban részesülők száma a 2016-os évhez (11fő) képest megduplázódott a 2021-es évre (23fő). A 2020-as évben több mint háromszorosa lett a bázis évhez képest (36fő).

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	22	33,33%	0	0,00%	33	50,00%
2017	11	19,30%	18	32,32%	34	59,65%
2018	9	18,75%	10	19,79%	31	64,58%
2019	9	18,00%	8	16,24%	30	60,00%
2020	18	16,07%	16	14,64%	54	48,21%
2021	15	21,43%	20	29,17%	38	54,29%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Foglalkoztatási támogatásban részesülők száma a 2020-as évben kiemelkedő és ezért az álláskeresők száma is magas, 54fő. 2021-ben észrevehető egy kisebb csökkenés a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban résztvevők esetében és nyilvántartott álláskeresők esetében is.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás

Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	4
2018	4
2019	4
2020	3
2021	1

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásra jogosult az az aktív korúak ellátására jogosult személy, aki az ellátásra jogosultsága kezdő napján

- egészségkárosodott személynek minősül (Szt.33.§. szerint)
- 14 éven aluli kiskorú gyermeket nevel – feltéve, hogy a családban élő gyermekek valamelyikére tekintettel más személy nem részesül a Cst. szerinti gyermekgondozási támogatásban, vagy gyermekgondozási díjban, csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban – és a gyermek ellátását napközbeni ellátást biztosító intézményben [Gyvt. 41. § (3) bek.], illetve nyári napközis otthonban, óvodában vagy iskolai napköziben nem tudják biztosítani,

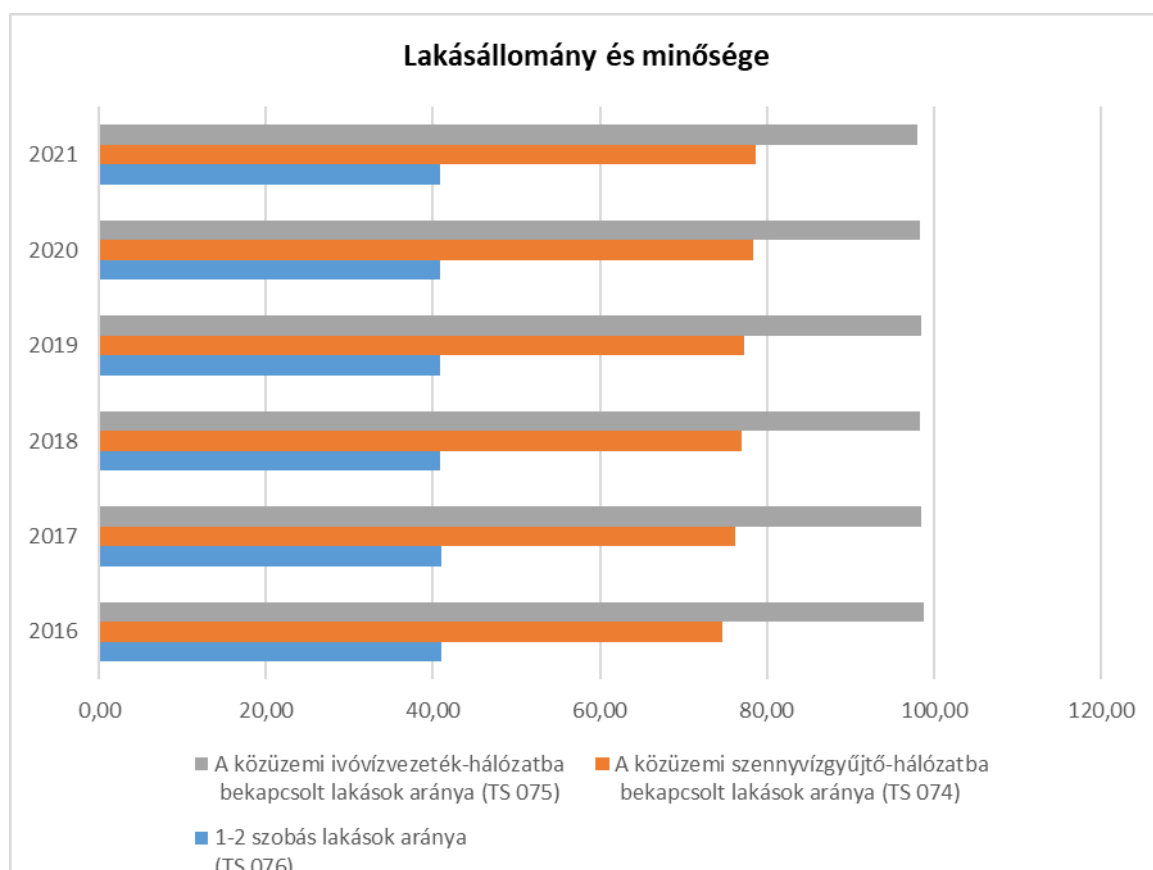
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma 2021-ben 1 fő volt.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	1188	0	0,00	40,99	74,75	98,74
2017	1189	1	0,84	40,96	76,28	98,49
2018	1190	1	0,84	40,92	76,97	98,32
2019	1190	0	0,00	40,92	77,31	98,57
2020	1191	1	0,84	40,89	78,34	98,32
2021	1191	0	0,00	40,89	78,67	97,98

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Abasáron az összes lakásállomány 2016-ban 1188 db, míg 2021-ben 1191 db volt. Az önkormányzat bérlakással nem rendelkezik. Szolgálati lakás 2 db. Településünkön nyilvántartott lakcím nélküli, hajléktalan személy nem él.

Elégtelen lakhatási körülmények a településen nincsenek kimutathatóan, de szubjektív megítélés szerint rossz állapotú házak vannak a településen. Sajnos egyre több családnak okoz gondot a meglévő ingatlanok állagának megóvása, karbantartása.

a) bérlakás-állomány

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány opcionális (önkormányzati adatok)							
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	1 188	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	1 189	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	1 190	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	1 190	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	1 191	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	1 191	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A településen kifejezett bérlakás nem található.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállomány a településen nincs, de az Önkormányzat bármilyen elemi kár esetén képes 1-1 család elhelyezéséről átmenetileg gondoskodni.

A hajléktalanság Abasáron nem jellemző, amennyiben mégis megjelenne, Gyöngyösön a Hajléktalanok Gondozóháza keretén belül a hajléktalanok ellátása biztosított.

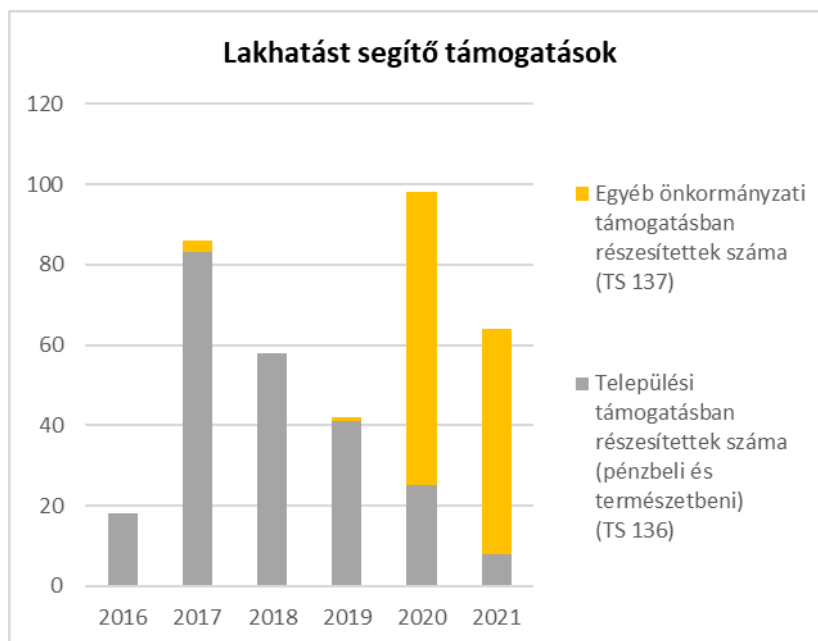
Ezen célok megvalósítása érdekében a települési önkormányzat a közigazgatási területén lévő, a Nemzeti Eszközkezelő vagyongazdálkodásában álló, általánosságban és konkrét ingatlan miatt is az ingyenes tulajdonba vétel kezdeményezése érdekében a Nemzeti Eszközkezelő Zrt-t több ízben megkereste.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincsenek egyéb nem lakáscélú ingatlanok.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	18	0
2017	83	3
2018	58	0
2019	41	1
2020	25	73
2021	8	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az elmúlt években megnőtt a valamely közüzemi szolgáltató felé hátralékkal rendelkező állampolgárok száma. A szociálisan rászorulóknak esetében a helyi rendelet értelmében lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékok felhalmozó személyek részére nyújtott települési támogatás vehető igénybe, melyet lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékok felhalmozott személyek részére, illetve az évenként kiállított elszámoló számla (végszámla) kiegyenlítése céljából lehet igényelni.

f) eladósodottság

Az eddigi tapasztalatok alapján a településen a legnagyobb gondot a családok túlzott eladósodása jelenti, egyre több esetben fordul elő közüzemi számlák nem fizetése miatt a szolgáltatás korlátozása, kikapcsolása, továbbá a banki hitel részleteinek növekedése miatt a családok ingatlanának végrehajtással, árveréssel fenyegetettsége, ami lakhatási problémákhoz vezet. Sőt egyes esetekben felmerül a hitel(ek) felvételéből adódó adósságcsapda problémája is, amikor hitel felvétellel próbál hitel törlesztést kifizetni. Az Önkormányzat és a családsegítő szolgálat közösen próbál segíteni a bankokkal való kapcsolatfelvétellel, tanácsadással és mentális életvezetési tanácsokkal az önhibájukon kívül nehéz helyzetbe került családoknak.

Arról, hogy szám szerint hány háztartásban kapcsolták ki az áramot tartozás miatt, adattal nem rendelkezünk, de jó néhány család esetében halmozódott fel közüzemi tartozás. Számos esetben sikerült valamilyen engedményt elérni a különböző szolgáltatóknál pusztán néhány telefonhívással vagy e-mail váltással. Egyre több családnál már un. kártyás villanyóra működik, a szolgáltató legtöbb esetben így engedélyezi a részletfizetési kedvezményt a tartozások felhalmozásának elkerülése érdekében.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületen nincsenek lakóházak, a közszolgáltatásokhoz és közműszolgáltatásokhoz a település valamennyi lakója hozzáférhet.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem található a településen szegregátum.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nincs szegregációval veszélyeztetett terület a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) önkormányzatok számára kötelező feladatként előírja az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást.

Ennek keretében a

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátást
- fogorvosi alapellátást
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást
- védőnői ellátást
- iskola-egészségügyi ellátást köteles biztosítani.

Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A községben nincs betöltetlen orvosi praxis, az iskolaorvosi feladatok ellátása és a fogorvosi ellátás is biztosított.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	1	0	0,00
2017	2	0	0	1	78	10,91
2018	2	0	0	1	82	8,83
2019	2	0	0	1	86	3,50
2020	2	0	0	1	77	2,51
2021	2	0	0	1	69	2,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünk egészségügyi ellátásának alapját két vegyes háziiorvosi praxis képezi, mely a felnőtt betegeken túl kiterjed a gyermek háziiorvosi ellátásra is. Az orvosi munkát mindkét körzetben egy-egy nővér asszisztens segíti.

Abasár fogászati szakrendelésen a megjelent betegek ellátása mellett, szűrővizsgálatot végez az óvodás gyermekek körében, ahol a vizsgálat mellett játékos formában beszélgetnek a fogápolásról. Továbbá évente 2 alkalommal az iskola fogászat keretein belül az általános iskolába járó gyermekek szűrését, valamint - ha a szülő beleegyezik - prevenciós fluorid kezelést is elvégzi.

A helyi gyógyszertár, az Aba király Patika teljeskörű szolgáltatást biztosít a lakosok számára.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megérzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadigondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást kérni a Heves Vármegyei Kormányhivatal Gyöngyösi Járási Hivatal Hatósági Osztályán vagy a településre időszakosan kijáró járási ügysegédnél lehet.

Az ápolási díjban részesülők száma folyamatos csökkenést mutat az adattábla alapján, melynek oka feltehetően az igénylési feltételek szigorodása.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A háziiorvosok és védőnők jelentős prevenciós munkát végeznek, egyre nagyobb szerep jut a megelőzésnek, melyek közül a betegségek feltérképezése és az egészségre ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol...) való felhívás a leggyakoribb.

Az elmúlt években emelkedett az nőgyógyászati rákszűréseken résztvevők száma, mely évente két alkalommal kerül ingyenesen meghirdetésre a településen.

Fontos lenne, hogy a nőgyógyászati daganatos megbetegedések megelőzésében nagy szerepet játszó méhnyakrákszűréseken való részvétel a nők minél szélesebb körű bevonásával.

Az Önkormányzat az egri Markhot Ferenc Kórház és OEP együttműködésével a mammográfiái behívó alapján csoportos igény szerint a nők részére ingyenes csoportos beutazási lehetőséget biztosított a Mammográfiái szűrővizsgálatra.

Az iskola egészségügyi tevékenység keretén belül a védőnői szolgálat által biztosított kora gyermekkorai szűrésekhez valamennyi, a településen tartózkodó gyermek hozzáfér, mindenki számára biztosított.

Az iskolás és óvodás korú gyermekeknél, tanulóknál egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok, fejtetvességi vizsgálatok, szomatikus fejlettségi vizsgálatok, fogászati vizsgálatok és beavatkozások, csoportos

egészségnevelés és egyéni mentális gondozás történik. Az iskolai egészségnevelés és drogprevenciós program felvilágosító előadások keretein belül valósul meg.

A település két védőnője személyes megkeresések alkalmával is felhívja erre a figyelmet.

Az óvodában és az iskolában is több program kerül megvalósításra éves szinten preventív jelleggel: sportnapok, gyümölcsnapok, előadások az egészséges táplálkozásról, a konyhakertek használatáról...

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A településen a gyermekek fejlesztését a szakértői véleményükben meghatározott órában, meghatározott fejlesztőpedagógus kompetenciákkal rendelkező pedagógus végezi vállalkozói vagy megbízási szerződés alapján. (pl. beszédfigyafatékos, autizmus spektrumzavarral rendelkező, egyéb kognitív zavarral küzdő gyermek). Az orvosi diagnózis alapján igényelt gyógytestnevelési a szolgáltatást és a logopédiai ellátást is az óvodai nevelés során helyben végzik a szakemberek.

Óvodás korban az egyik legfontosabb fejlesztési terület a mozgás fejlesztése. Az óvodapedagógusok a gyermekek nagymozgását nem csak a különböző játékos tevékenységekkel, tornával fejlesztik, hanem lehetőség van külön foglalkozáson táncsal is. A nagymozgások mellett a finommotorikus mozgás fejlesztése is biztosítva van nap mint nap, a különböző játéktevékenységek, kézműves foglalkozások, manipulatív tevékenységek által.

A településen egyenlő bánásmód, egyenlő hozzáférés lehetősége adott minden gyermeknek.

A sportolási, mozgási lehetőségeket igyekszünk minden gyermeknek egyformán biztosítani. Ugyanígy a kirándulásokat, sportolási lehetőségeket, ovis rendezvényeinket, az azokon való programokat ingyenesen biztosítjuk. Az önkormányzat, az óvoda alapítványa, a szülői munkaközösség és/vagy más szervezet a legtöbb esetben át vállalja a költségeket. A szűkebb környezetükön túl megismertetjük velük tágabb környezetünket is autóbusszos kirándulásokkal.

A gyógytestnevelés, felismerve annak jelentőségét részben megoldott a településen. Sajnos az egész ország gyógypedagógus hiánnyal küzd.

A védőnő korai felismerést követően a gyermeket házi orvosához irányítja, ahol megkeresik a megfelelő intézményt és időpontot egyeztetnek számára. A feladatellátásban területileg illetékes a Gyöngyösi Pedagógiai Szakszolgálat. A szükséges fejlesztő ellátásokhoz az arra rászorulóknak hozzáférnek.

Az óvodai nevelésben és az iskolai tanmenetben fontos szerepet kap a testnevelés, ennek keretén belül a gyerekeknek a napi testmozgás mellett megtanulnak úszni és síelni.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Abasár Község Önkormányzata természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést biztosít a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő kérelmére

- a bölcsődében, mini bölcsődében,
- az óvodában,
- az általános iskolai menzai ellátás keretében.

Az intézményi gyermekétkeztetés

- a bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezés, a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezés,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezés

keretében valósul meg.

Abasár Község Önkormányzata a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja. Az Önkormányzat főzőkonyha és tálalókonyha felújítása, üzemeltetése és közétkeztetési szolgáltatás nyújtása tárgyában beszerzési eljárást folytatott le, mely eljárás nyertese a Lemyca Kft. volt. Ennek eredményeképp a Mátra Party Kft.-vel kötött megállapodás felbontásra került és 2021.12.01-től a településen a közétkeztetési szolgáltatást a Lemyca Kft. nyújtja szerződés alapján, mely szerződés 2024.12.01-től további két évre meghosszabbításra

került. Az Önkormányzat a gyermekétkeztetés szakfeladat ellátására 3 fő közalkalmazottat foglalkoztat az óvoda és iskola tálalókonyhájában.

A közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjai megjelennek, az iskolában iskolatej program is működik, illetve a gyümölcs is része a napi étkezésnek. A helyi óvoda csatlakozott az Ovi kert programhoz, melynek keretében a gyerek palántát ültetnek és a megtermelt zöldségeket/gyümölcsöket közösen leszedik és elfogyasztják.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A sportprogramokhoz való hozzáférés az iskolai korosztálynak tömegsport, síelés, úszás, lovaglás formájában biztosított a településen. Sportpályán foci, tornateremben kézilabda, asztaltenisz, ovifoci, A Saári Községi Házban zengő, gerinctorna, jóga, tánc oktatás valósul meg. Valamint a település rendelkezik két műfüves pályával, ahol a szabad sportolás lehetősége szintén biztosított. Ezen túlmenően a Tekeres Sportkör keretében harcművészetet, az Abasári Sportegyesület keretében pedig a labdarúgást gyakorolhatják az érdeklődők.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A személyes gondoskodást nyújtó ellátásokat az Integrált Szociális Intézményen keresztül biztosítja az önkormányzat. A településen valamennyi szolgáltatás helyben igénybe vehető, családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás keretében külön iroda áll rendelkezésre az ügyfelek fogadására, amit a település valamennyi lakosa számára nyilvánossá tett az intézmény. A személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatásokhoz a település valamennyi lakosa hozzáférhet.

Intézményt intézményfenntartó társulás keretében nyolc település tartja fenn: Abasár a gesztortelepülés, Halmajugra, Karácsond, Ludas, Nagyfüged, Vécs, Markaz, Detk a társult települések.

A Társulás célja, hogy a Társuláshoz tartozó települési önkormányzatok képviselő-testületei az Szt. 62. §-ban meghatározott étkeztetés, 63. §-ban meghatározott házi segítségnyújtás, 64. §-ban meghatározott családsegítés, 65/C. §-ban meghatározott támogató szolgáltatás, 65/F. §-ban meghatározott nappali ellátás, 68. §-ban meghatározott idősek otthona feladatait, valamint a Gyvt. 39. §-ban meghatározott gyermekjóléti szolgáltatást közösen, kistérségi keretek között, a szociális és gyermekvédelmi intézményrendszer integrálása útján célszerűbben, gazdaságosabban, hatékonyabban megvalósítva, magasabb színvonalon lássák el.

Az alábbi szolgáltatások ellátása biztosított az alapellátások közül az intézményfenntartó társulás keretei között:

1. Család- és gyermekjóléti szolgáltatás
2. Házi segítségnyújtás
3. Idősek nappali ellátása
4. Szociális étkeztetés
5. Támogató szolgálat

Szakellátást az idősek bentlakásos otthona biztosítja.

A település tagja Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának, melynek keretében biztosított:

- Hajléktalanok ellátása a Gyöngyösön működő Hajléktalanok Gondozóházában
- Fogyatékosok nappali ellátása a Hétszínvirág Napköziotthonban
- Gyermekek átmeneti gondozása a Családok Átmeneti Otthona és Gyermek Átmeneti Otthona keretében
- Pszichiátriai és szenvedélybetegek közösségi ellátása

1. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat:

2016. január 1-től a jogszabályi változások a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény

(szociális és gyermekjóléti szolgáltatásokat érintő módosításai) miatt a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás egy szervezeti egységként integráltan működik tovább. A gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése révén, méltányos és igazságos feladatmegosztás alakul ki a települések és a járások között. A hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások (pl.: kapcsolattartási ügyelet, pszichológiai-jogi tanácsadás) biztosítása a járásszékhelyekhez került, így ezen feladatok ellátását a Gyöngyösi Család-és Gyermekjóléti Központ biztosítja. Helyben működő alapszolgáltatások koordinációját az Integrált Szociális Intézmény Család és Gyermekjóléti Szolgálat végzi. Családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás keretében a településen a családgondozó külön irodában fogadja az ügyfeleket a Könyvtár épületében. Internet hozzáférés az információk naprakész áramoltatása érdekében biztosított, telefonos ügyintézés lehetősége és fénymásolás megoldott.

A fent leírt eltérő szemléletet igénylő munkához 2016 májusában jelent meg szakmai protokoll, mely pontosítása 2017 augusztusában megtörtént a minisztérium által. A gyermekjólétnak a járási gyámhivatallal való kapcsolata az átalakulás következtében változáson ment keresztül: a korábbi kétoldalú kapcsolatból egy háromoldalú kapcsolat lett, azzal, hogy a szolgálatok gyámhivatallal való kapcsolata áttételesebbé vált. Az intézményrendszer átalakításával kapcsolatosan megfogalmazódott az a várakozás, hogy a hatósági feladatok leválasztása révén csökken a szolgálatok leterheltsége.

Az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek és családok életvezetési képességének megőrzése, az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, valamint a krízishelyzet megszüntetésének elősegítése.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Szolgáltatások:

- Információnyújtás
- Jelzőrendszer működtetése (jelzőrendszeri felelős)
- Védőháló szakcsoport
- Kríziskezelés
- Segítés az ellátásokhoz jutásban
- Prevenció, szabadidős programok szervezése
- Családgondozás, klasszikus segítő tevékenység
- Általános tanácsadás
- Csoportmunka
- Közösségfejlesztés
- Kapcsolattartás és együttműködés a Központtal

A család-és gyermekjóléti szolgálat segítő szolgáltatási ellátások teljesítésével (családgondozással), ellátások közvetítésével (szolgáltatás) vagy szervező tevékenységgel (szervezés) biztosítja.

Legtöbb esetben ügyintézésben kérnek segítséget, a különböző nyomtatványok kitöltése nagy gondot okoz számukra. Segítséget kapnak közgyógyellátás, lakásfenntartási, nyugdíjaztatással, egészségbiztosítással kapcsolatos ügyintézésben, valamint egyéb problémákkal kapcsolatos tájékoztatásban, információszerzésben, közszolgáltatóknál történő közbenjárás érdekében, kérelmek megírásában. Különböző bírósági ügyek ill. rehabilitációs felülvizsgálatok indításában, továbbá ingyenes jogi segítségnyújtás szolgáltatás elérésében segítünk a klienseknek.

A családoknál - már tendenciaként - fő problémaként az anyagi nehézség a jellemző, illetve az életviteli gondok okozzák a legtöbb problémát a családoknál. Ez több ágú, hiszen az egyik vonalon a munkahelyen történő megfelelés instabilitása és a másik vezérfonal a családon belüli kapcsolatok megromlásához vezet. szolgálatunk nagy hangsúlyt fektet nemcsak a klienssel történő beszélgetésekre, szakellátásokhoz történő hozzájutáshoz, hanem a család többi tagjával történő folyamatos kapcsolattartás, erősítés is cél. Az életviteli gondokkal egyenes arányosan megjelennek a lelki-mentális problémák is, amely már elhatalmasodik a nukleáris családon, de szélesebb értelemben vett környezetén is a kliensnek, ezért nagyon fontos a prevenció és ha már a baj bekövetkezik, akkor a mielőbbi cselekvés a szolgálat és a jelzőrendszeri tagok részéről.

Alapellátásra különböző okok miatt került sor:

- gyermek elhanyagolása,
- életviteléből adódó problémák,
- anyagi nehézségek, alacsony jövedelmi viszonyok, megoldatlan lakáshelyzet,
- családon belüli konfliktusok,
- lelki-mentális problémák.

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő családsegítés jelenti. A családsegítés a segítő kapcsolatra épül. A család gondozásának filozófiája, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldásának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

Sajnos elmondható, hogy az ügyfelek többsége jelentős adósságállományt halmozott fel a különböző szolgáltatók és pénzintézetek felé, több esetben részletfizetési kérelem megírásával keresték fel a szolgálatot. Ezen problémák kezelése igen nehéz, nem egy család esetében több tízezres tartozásokról van szó a szolgáltatók felé, és nem ritka a többmilliós hitelállomány egy-egy család esetében, melynek fizetése néhány kliens számára szinte lehetetlen.

A szolgálat a prevencióra helyezi a hangsúlyt és szeretnének megadni minden segítséget a hozzájuk forduló családoknak. Karitatív tevékenység keretében, a rászorulóknak számára gyűjtést szerveztek, ruhaadományokat és élelmiszeradományt osztottak, amivel továbbra is támogatják a segítségre szorulókat.

Fontosnak tartják a szociális kompetenciájuk fejlesztését, hogy érzékenyek legyenek a szociális munka iránt. A gyermek és ifjú korosztály kapcsolati és szociális problémáinak korai felismerésére törekszenek - minősítés, meg- és elítélés nélkül.

2. Házi segítségnyújtás

Az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniai körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

A gondozónők az ellátottnak nyújtott segítségről naplót vezetnek. A gondozási napló folyamatos, pontos vezetése elengedhetetlen, mert ez az állami támogatás igénylésének az alapja. Ezért a gondozónők folyamatos tájékoztatást, illetve ellenőrzést kaptak.

Szakmai megbeszéléseket rendszeresen tartunk, hiszen mindig vannak aktuális témák, felvetések és az esetek egyeztetése kapcsán egymástól is tanulnak a gondozónők. Sajnos a havi rendszerességet nem sikerült minden hónapban megvalósítani, de email-ben és telefonon szinte naponta tartjuk a kapcsolatot. A fent említett okok miatt fontos az aktív kapcsolattartás.

Az alapellátás esetében fontos célkitűzésünk a szolgáltatás további fejlesztése, a rászoruló idős emberek felkutatása, mert véleményem szerint még mindig vannak látens idős emberek, akik ellátásra szorulnának. Ennek érdekében kapcsolatban vagyunk a családgondozókkal, a Polgármesteri Hivatal szociális ügyintézőjével, az orvosi rendelőkkel, a Védőháló szakcsoport tagjaival, de szívesen veszem a jelzést a képviselő-testület tagjaitól is, amennyiben látóterükbe kerül segítségre szoruló lakos.

3. Idősek nappali ellátása

A szolgáltatás keretében biztosított a napközbeni tartózkodás, a közösségi kapcsolatok ápolása, meleg étel biztosítása, valamint alapvető higiénés szükségletek kielégítésének biztosítása.

Az Idősek Nappali Ellátásának helyszínétől szolgáló „Klubba” bárki betérhet egy szelet zsíros kenyérre és egy pohár meleg teára, szeretettel fogadják az arra járó Abasáriakat, megmelegedhetnek mind testileg, mind lelkileg. A napközbeni ott tartózkodást, a közösségi kapcsolatok ápolását, alapvető higiénés szükségletek kielégítését, szabadidős programokat nyújt az odalátogatók számára. A hivatalos ügyek intézésében is gyakran nyújtanak segítséget az arra rászorulóknak számára.

A klubtagok rövidebb-hosszabb napközbeni elfoglaltságra a kastélyban tartózkodnak. Újságot olvasnak, kártyáznak, sakkoznak, kézimunkáznak, beszélgetnek. Naponta 20-25 ember fordul meg a klubban.

A klubtagok közül jelenleg senki nem étkezik helyben, elviszik az ebédet. Az kastélyban zuhanyzási - fürdési lehetőség van, melyet többen ki is használnak, valamint a rossz szociális körülmények között élő gondozottak részére mosatási lehetőséget biztosítunk. Szintén többen igénylik ezt a segítséget is.

Havi gondozási terv szerinti foglalkozások, programok vannak. Időnként sütnek-főznek a klubtagok, ekkor a legmagasabb a benn lévők létszáma. A hideg időben minden nap meleg teával, pirítós kenyérrel, esetleg bundáskenyérrel várják a gondozók az ellátottakat.

4. Étkeztetés

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

5. Támogató szolgálat:

A szolgáltatás célja: A fogyatékos személy saját lakóhelyén, lakóközösségében történő segítése, életvitelének megkönnyítése elsődlegesen a lakáson kívüli (köz)szolgáltatások elérésének segítségével, valamint önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása.

A szállítási tevékenységen kívül feladatunk a személyi segítség is. A személyi segítség és szállításra is nagy igény mutatkozik, de bőven tudtuk teljesíteni a feladategységet.

Az Önkormányzat lehetőséget ad házi segítségnyújtás és szociális étkezés igénybevételére szociálisan rászorult személyek részére. A szociális személyes gondoskodást nyújtó ellátások közül a házi segítségnyújtás és az idősek nappali ellátásának igénybevétele Abasár településen térítésmentes.

A szociális étkezésért fizetendő térítési díjakról a jövedelmekhez alkalmazkodó sávós díjrendszer került kialakításra. A támogató szolgáltatás, a személyi segítség, illetve szállítás tekintetében vehető igénybe.

g) drogreprevenációs szolgáltatások

Az iskola a prevenciós/egészségfejlesztési tevékenység egyik kitüntetett színtere. Az iskolás korosztály számos, egészséget veszélyeztető problémás magatartásmód kialakulása szempontjából döntő fontosságú.

A bűnmegelőzési program keretében kiemelkedik a Gyöngyösi Rendőrkapitányság munkatársai részéről az a D.A.D.A. Programmal kapcsolatos tevékenységében az iskola rendőrének folyamatos a részvétele, továbbá rendszeres a kapcsolattartás az általános iskola vezetőivel.

A kábítószer-prevencióval kapcsolatban rendszeres előadásokat tartottak a Gyöngyösi Rendőrkapitányság illetékességi területén lévő iskolákban. Hatékonyan működik ezzel kapcsolatban a körzeti megbízottak által folytatott „Az iskola rendőre” program is. Szükséges a megelőzést segítő propaganda tevékenység növelése, melyet a körzeti megbízott a helyi iskolában, az önkormányzatokon, önkormányzati testületi üléseken keresztül a lakosság körében, illetve a közterületi szolgálata során a lakossággal kiépített kapcsolata során tud eredményesen véghez vinni.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A szolgáltatás nyújtásakor nem volt példa hátrányos megkülönböztetésre, a település valamennyi lakosa egyenlő eséllyel veheti igénybe a szolgáltatásokat.

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) előnyben részesítés, pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció az alacsony jövedelmű rétegre vonatkozik, ők vehetik igénybe a korábban részletezett pénzügyi és természetbeni ellátásokat.

A településen több intézmény, szervezet, adományozási programokon közvetít ruhát, zöldséget, ételt, illetve tartós élelmiszersomagot.

A településen népkonyha jelenleg nem működik.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0

Forrás: Önkormányzati adat

3.7 Községi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT) 2017-ben új néven folytatta tevékenységét. A Hanák Kolos Községi Ház és Könyvtár a változást megelőzően már 2015. óta Saári Községi Ház és Könyvtár néven alakult meg, a két intézmény összevonása után a település közművelődési intézményeként működött tovább. 2023-ban a Hanák Kolos Könyvtár a KSZR-hez (Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer) csatlakozásával az egri Bródy Sándor Könyvtár fiókkönyvtáraként látja el feladatát.

Az intézmény olyan, több funkciós közösségi-, civil- és szolgáltatóház, mely a település kulturális rendezvényei mellett, helyszínt és teret biztosít a vállalkozásfejlesztési, oktatási és civilszervezeti eseményeknek is. Az intézményt a használaton kívüli napközi épületből alakították ki, abban helyet kapott többek között egy rendezvényterem, olvasósarok, informatikai terem, valamint tárgyaló szoba is.

Rendszeresen tartanak ismeretterjesztő előadásokat, programsorozatokat az érdeklődők számára. Az intézmények felújítása pályázati finanszírozásból valósult meg.

A helyi könyvtár helyiség teret ad csoport és klubfoglalkozásoknak gyermekek számára, de sok felnőtt tagja is van. A könyvtár leltári állományát leginkább a könyvek teszik ki, ezen felül hangdokumentumot és elektronikus dokumentumot is találnak az érdeklődők. A könyvek mennyisége évről évre emelkedik, Érdekeltségnövelő pályázatban elnyert összegből vásárolt könyveken túl sok adományt is kap az intézmény. Ezen felül az abasári származású, de külföldön élt Birnbaum István hagyatékában a könyvtárát a településnek ajándékozta.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	igen	2 515	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településünk tájháza a Kapásház, mely a XVIII. században épült. A település kulturális rendezvényeinek egyik színhelye. Népi műemlék, helyi érték és Heves vármegyei érték. Állandó kiállításának anyagai segítik a helyi hagyományápolást. (A summás-kapás család XX. század első negyedében használt eszközei; a XI. század közepén alapított nemzetiségi monostorban feltárt leletek, az abasári szőlő- és borkultúra tárgyi anyagai és az oltványkészítés, borpalackozás dokumentációi is megtekinthetők.)

Szőlő Rügyfakadás Ünnepe, melyet minden évben áprilisban rendez a település. A település szőlősgazdái áldást kérnek az idei szőlőtermésre a Szent János Kápolnánál, valamint nyitott pincék, koncertek és persze abasári borok várják a résztvevőket. A kóstolási színhelyek egyike a Kapásház udvara is.

Kulturális Örökség Napja 2018. évben került először megrendezésre a településen. A program keretein belül a Kapásház tájház, a helyi katolikus templom, valamint a 2018. évben történelmi emlékhellyé nyilvánított Bolt-tetői feltárás, Aba Sámuel palotájának maradványai ingyenesen vezetett módon, megtekinthetők.

Gyermecknapon az óvodások és az iskolások szervezett keretek között, játékos formában ismerkedhetnek meg a katonai jelképekkel, a katonaelettel. A hivatásos katonák útmutatásával kipróbálhatják a gránátvetést, a küzdősportokat, a célba lövést, a kisebbeket kézműves foglalkozás várja, a felső tagozatos gyerekek pedig ismeretterjesztő videókat tekinthetnek meg a katonaságról.

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

Etnikai vagy egyéb konfliktusok a település összetételéből fakadóan nem fordult elő, de a Családsegítő Szolgálat családgyógyozója a konfliktusok megoldásába bevonható.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Abasár lakosai közül többen vállalnak önkéntes munkát mind rendezvényeken, mind prevenciós jelleggel. A helyi közösségben nagy az összefogás, az egész település érdekét érintő eseményen, mint pl. falutakarításkor a falu apraja-nagyja együtt dolgozik a tisztaságért. Az itt élő emberek baleset, elemi kár esetén is összefognak, segítik a bajba jutott embereket. Egy-egy jó cél érdekében számos alkalommal indított gyűjtést az

Önkormányzat pénzbeli, illetve természetbeni támogatás érdekében. Egy abasári súlyos beteg gyermek javára pénzgyűjtés történt, továbbá az erdélyi gyermekotthonban élő gyermekeknek tisztító- és tisztálkodási szereket, valamint gyermekkönyveket és játékokat ajánlott fel a település lakossága.

d) helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei

Nincs jelen nagy létszámú nemzetiség, így a más nemzetiségekhez tartozók kulturális identitásának megőrzése céljából speciális intézkedések nem jellemzőek a faluban.

e) helyi lakossági önszerveződések

Az önkormányzati intézmények mellett a civil szervezetek, az egyház is szerepet vállal a település kulturális életében.

Az önkormányzat és a civil szervezetek között jó az együttműködés. A civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig lehetőségéhez mérten anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

Az Abasári Múzeum úti Óvodásokért Alapítvány az Abasári Napsugár Óvoda alapítványa folyamatosan ápolja a helyi hagyományokat, a természetet, pozitív példát mutatva a felnövekvő nemzedéknek. Az óvoda tárgyi eszközeit a jótékonyági rendezvények bevételeiből korszerűsítik. A gyerekek tanulmányi kirándulásokat szerveznek, úszásoktatást és síoktatást vállalnak, egész falut megmozgató Adventi vásárt rendeznek és lebonyolítanak, gyereknap programokkal kedveskednek a gyerekeknek, valamint óvodakert programmal, különböző közösségi programokkal színesítik a mindennapokat. A programok koordinálását az óvodapedagógusok végzik, a megvalósításba bevonásra kerülnek a szülők, támogatók, civil egyesületek, az általános iskola, valamint a helyi vállalkozók.

Az Abasári Jövő Nemzedékért Alapítvány az Aba Sámuel Általános Iskola alapítványa a gyermekek testi és lelki fejlődését előmozdító kezdeményezéseket támogatja. Számítástechnikai berendezések fejlesztését, közösségi életterek (szakkörök) működtetését helyezik előtérbe. Egészségnevelési hét, matematika körzeti verseny színesíti a mindennapokat. Az iskolai sportélet, sporttevékenységek, versenyek támogatását tartják szem előtt, kiemelten a széles európai látókörű utánpótlás biztosítását. Az iskola pedagógiai programjában kitűzött célok megvalósítása érdekében jó kapcsolatokat ápol az Önkormányzat munkatársaival, az Abasári polgárőrséggel, a Családsegítő központtal, az egészségügyi ellátást biztosító szakemberekkel (védőnő, fogorvos, iskolaorvos) és más települések intézményeivel. Az iskola diákjai rendszeresen fellépnek a falu rendezvényein.

A csellengés, a kallódás elkerülésére az Önkormányzat együttműködésével a sportegyesületi munkába egyre több gyermek és fiatal felnőtt bevonásával az Abasári Sportegyesület és a Tekeres SE által kínált sportolási lehetőségek propagálását erősíti, ahol a sportolás, mint szabadidős tevékenységet kínálja a szabadidő hasznos eltöltésére. Az utánpótlás nevelés fontosságát kiemelve meg kell említeni a látvány-csapatsportok TAO támogatását, mely a labdarúgó szakosztály jelenleg működő két korosztálya esetében (U14 és U19) sportfelszerelések, eszközök és az utaztatás, versenyeztetés vonatkozásában nyújt segítséget a feltételek biztosításához. A Tekeres SE karatékai országos és nemzetközi versenyen öregbítik településünk hírnevét kiváló eredményeikkel.

A faluban - a családsegítő szolgálat az önkormányzat segítségével - a helyi Karitasz szervezet, a Máltai Szeretetszolgálat és az Üdvhadsereg is szervezett élelmiszer és adományosztást, mellyel igyekeztük a más támogatási formában nem részesülő lakosokat segíteni, illetve a leginkább rászorulókat megcélózni.

25 éve alakult meg az Abasári Polgárőrség, közel 40 állandó taggal, akik önkéntesként a körzeti megbízottakkal együttműködve gondoskodnak a helyi lakosok szubjektív biztonságérzetének növeléséről, a település rendezvényeinek biztosításáról, az átutazó bűnözők által elkövetett bűncselekmények visszaszorításáról.

A 140 éves Abasári Önkéntes Tűzoltó Egyesület (ÖTE) segítségével a mindennapokban is számíthatunk, vonultak már lakástűzhöz, vagy esőzések után szivattyúzták a beázott pincéket. Nemcsak Abasáron, hanem a szomszédos településeken is végeztek önkéntes tevékenységet az elmúlt évek során. Emellett számos rangos tűzoltó versenyen szerepeltek dobogós sikerrel. Minden évben ők a hab-party felelősek a gyereknapon és a falunapon is, mellyel a gyerek számára még élvezetesebbé teszik a rendezvényeket.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat abasári csoportja 12 állandó taggal működik, az idős, beteg emberek támogatásán túl, az ifjúsággal is rendszeres kapcsolatot tart. Az önkormányzat és az anyaszervezet támogatásával szerveznek különböző rendezvényeket. Rendszeresen szerveznek adományosztást egészségügyi adomány (étrendkiegészítők, csecsemő tápszerek) és élelmiszeradomány (száraz tészta, tartós élelmiszer) formájában, mely szétosztásra kerül az arra rászorulóknak között.

Az Önkormányzat a helyi Nyugdíjas klub közreműködésével az évek óta hagyománnyá vált „Legyen mindenkinek meleg étel az asztalán Karácsonykor” elnevezésű rendezvény keretén belül az egyedül élő, valamint szociálisan rászoruló személyek részére ebédet biztosít a szeretet ünnepén.

Az Együtt Abasárért Aba Sámuel Egyesület tagjai a rendezvényeken, a közös programokon, kirándulásokon segítik a hagyományok megvalósítását, ezek közül a leglátványosabb a hagyományos disznóvágás. „Árvalányhaj” Hagyományörző Táncsoport rangos senior versenyen mérte meg magát, előadásukban a palotás tánc aranyérmet nyert. Fellépésükkel a helyi programokat is színesítik. Minden év novemberében a Napsugár Óvodával közös szervezésben a Márton-napi hagyományokat elevenítik fel. A hagyományos kenyérbécszés, dagasztás bemutatását az óvodás csoportok és az iskola osztályai felváltva tekinthetik meg, próbálhatják ki, közben verseltek, táncoltak, majd elfogyasztották a kenyérlángost. Este a gyermekek lámpás felvonulása után az egyesület hagyományos ételekkel, libazsíros kenyérrel, libatepertővel, forró teával kedveskedik a kicsiknek.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A fiatalabb korosztály estében jelen van ugyan, de kis mértékben a munkanélküliség, a kor előrehaladtával növekszik, ugrásszerűen megnő 51-55 év között.	A fiatalok számára az Önkormányzat munkatapasztalat szerzését biztosítja. Foglalkoztathatóság növelése, támogatások igénybevételeinek növelése (munkahelymegtartó programok)
A tartós munkanélküliek számának folyamatos emelkedése.	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, közfoglalkoztatás folytatása
A hátrányos helyzetű generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratemmelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
Adósságesapda és pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben
Kevés a helyben fellelhető munkahely	Helyi vállalkozások támogatása
Nehezebb anyagi körülmények között egyre több ember él	Adománygyűjtés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Abasáron a gyermekvédelmi alapellátások jól működnek, a gyermek- és ifjúságvédelem a gyermekekkel foglalkozó intézményekben jelen van. A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal, szolgáltatásokkal, preventív tevékenységekkel segíti és védi a családokat. A gyermekek, az iskoláskorúak ellátása, esélyegyenlősége az egyenlő bánásmód szerint jól működik. A Képviselő-testület minden évben átfogó értékelést fogad el a településen jelentkező gyermekvédelmi és gyermekjóléti feladatok ellátásáról.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 168	1 297	2465	47,38%	52,62%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			63	2,56%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	146	149	295	5,92%	6,04%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	34	25	59	1,38%	1,01%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Abasár területén az alapfokú oktatási intézmények találhatók meg, általános iskola, óvoda.

Az óvodában és az iskolában is minden adott a megfelelő színvonalú neveléshez. Infrastrukturális ellátottságuk kiváló, szakember-ellátottságuk is magas szintű.

Abasári Napsugár Óvoda és Mini Bölcsőde Családi Bölcsőde

Óvodánk a köznevelési rendszer szakmailag önálló nevelési intézménye, a családi nevelés kiegészítője, a gyermek bölcsődébe és/vagy óvodába lépésétől az iskolába lépésig tart. Biztosítja a gyermek fejlődésének és nevelésének optimális feltételeit. Közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését (kisiskolás korba való átlépés belső pszichikus feltételeit.). A pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezete segíti a gyermek környezettudatos magatartásának kialakulását.

Az intézményben szakmailag igényes, pedagógiaiailag jól képzett, azonos nevelési elveket valló nevelőtestület végzi a nevelő-oktató munkát. Pedagógiai tevékenységük során arra törekcszenek, hogy az óvodások, családi bölcsődések okos szeretetben, érzelmi biztonságban, sok szép élménnyel töltsék éveiket. miközben a pedagógusok munkájukat nyugodt, derűs légkörben végezhesék. Igyekezünk olyan programokat kidolgozni, amely elősegíti céljaink megvalósítását és legközelebb áll gyermekekhez, óvodapedagógusokhoz egyaránt.

Az egyenlő esélyteremtés feltételeit az intézmény minden gyermek részére teljesíti. Mindenkinek biztosítani tudja az óvodai férőhelyet, jogainak érvényesítését, a fejlődésben lemaradottak és akadályozottak integrálódását.

Helyi Pedagógiai Programunkban az epochális program elemei mellett nagy hangsúlyt kap a kompetencia alapú és tevékenység központú program elemeinek összehangolása helyi sajátosságokkal, hagyományokkal.

A gyermeket-, mint fejlődő személyiséget- gondoskodás és különleges védelem illeti meg.

Biztosítjuk a nemzeti, etnikai, migráns, kisebbség nevelésének irányelveit, ha óvodánkba ilyen gyermek érkezik. Biztosítjuk a sajátos nevelési igényű gyermek óvodai nevelésének irányelveit.

E nevelési felfogás alapja, hogy:

- minden kisgyerek fejleszthető
- a gyermek meglévő képességeiből kell kiindulni
- azon képességeket, amelyeknek fejlődése részleges zavart szenvedett és/vagy késve jelentkezett szükséges segítőleg megtámogatni, fejleszteni.

Az óvoda épületében található: 4 óvodai csoport, 2 mini bölcsőde csoport, 1 családi bölcsőde csoport.

Gyermeklétszám:

Óvodai: 2023. október 1-én (statisztikai)	81 fő
Családi bölcsődébe beíratott gyerekek száma:	7 fő
Mini bölcsődébe beíratott gyerekek száma:	10 fő
Más településről bejáró:	16 fő

Személyi feltételek:

ÓVODA	MINI BÖLCSŐDE	CSALÁDI BÖLCSŐDE	KONYHA
Óvodapedagógus: 6 fő (ebből intézményvezető: 1 fő, intézményvezető-helyettes: 1 fő) Dajka: 5 fő Pedagógiai asszisztens: 2 fő)	Kisgyermeknevelő: 2 fő Bölcsődei dajka: 3 fő	Szolgáltatást nyújtó személy: 1 fő Állandó segítő: 1 fő	Konyhai dolgozó: 1 fő (Munkáltatója: Abasár Község Önkormányzata)
Összesen: 21 fő.			

Logopédiai alapellátást utazó logopédus látja el az óvodában.

A 2023/2024-es nevelési évben sajátos nevelési igényű gyermek 2 fő, mindkettő gyermek diagnózisa: autizmus spektrum zavar. Fejlesztését a Szakértői véleményében meghatározott órában, meghatározott fejlesztőpedagógus kompetenciákkal rendelkező pedagógus végzi megbízási szerződés alapján.

Ezek a gyerekek a saját csoportjukban az óvodapedagógusoktól is kapnak plusz játékokat, fejlesztő feladatokat.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek nincs az óvodában.

A gyermekek fejlődéséről minden esetben Fejlődési naplót vezetnek a szakemberek és az óvodapedagógusok is. Minden óvodás gyermekről - kötelezően előírt „A gyermeki fejlődés nyomon követése” elnevezésű dokumentumot vezetnek a csoport óvónői. A dokumentumban foglaltakról fél évente, fogadóórán tájékoztatjuk a szülőket.

MINI BÖLCSŐDE:

2022. október 1-én került átadásra az új bölcsődei rész így a községben elérhető bölcsődei férőhelyek száma 17-re bővült az új Mini bölcsőde és a Családi bölcsőde szolgáltatással együtt.

Pályázat keretében az óvoda épületében került kialakításra az új mini bölcsődei szárny. Két csoportszobában tudjuk fogadni a gyermekeket, csoportonként 5-5 fővel. Az intézmény korszerű, a mai elvárásoknak megfelelően felszerelt. A pályázat kiterjedt nem csak az építkezésre, hanem eszközbeszerzésre is, így a bölcsődében teljesen új bútorokat és eszközöket kaptunk. A gyermekek örömeire játékkészlet is bővült. A

bölcsődei udvaron új játékok kerültek telepítésre, megépítették a kerítést is, ami az óvodások udvarától választja el a bölcsődések számára kialakított részt, a kerítés megfelel az előírt biztonsági feltételeknek.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni illetve akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel

A 2022/2023-as évben 10 gyermeket tudunk fogadni és az összes férőhelyet igénybe is vették. A mini bölcsőde szolgáltatás keretében kizárólag a gyermekétkeztetési díjat kell megfizetni. A 2022/2023-as nevelési évre vonatkozóan az önkormányzat jóvoltából lehetőség nyílt a kedvezményes gyermekétkeztetés igénybevételére is, jelenleg a 10 gyermekből 6 fő veszi igénybe a kedvezményt.

CSALÁDI BÖLCSŐDE

2017. január 1-étől a családi napközi név kivezetésre került, az új elnevezése családi bölcsőde lett. Ettől az időponttól a családi bölcsőde működtetése és személyi feltételek tekintetében a Szociális Intézményfenntartó Társulás-hoz került, a fenntartó az Integrált Szociális Intézmény, azonban ellátás tekintetében az egyéb feltételek nem változtak.

Másfél éves kortól 3 éves korig bölcsődei gondozáson alapuló, állandó gyermekfelügyeletet, nyugodt, családi környezetben, szeretetteljes bánásmód biztosításával, a gyermekek egyéni igények szerinti gondozását, képességeik fejlesztését, napi 4-szeri étkezését biztosítják.

2022. szeptemberétől Szociális támogatás igénybevételének lehetősége: kedvezményes gyermekétkeztetés. ugyanúgy vonatkozik a családi bölcsődére, mint a mini bölcsődei ellátásra.

A családi bölcsődében az engedélyezett férőhelyek száma 7 gyermek, 1 csoportban. Nyitva tartás: 7-16-ig. Mindkét bölcsőde szorosan együttműködik az óvodával, ez által jelentősen hozzájárul a bölcsőde-óvoda közötti átmenethez.

További célok között szerepel a bölcsődei nappali ellátási forma működtetése. További családi bölcsődei férőhely növelése.

ÓVODA:

Óvodánk - a folyamatos korszerűsítés és tárgyi bővítések által - rendelkezik a helyi nevelési program megvalósításához szükséges eszközökkel, egyéb tárgyi feltételekkel. Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését igyekszünk oly módon kialakítani, hogy szolgálja a gyermek biztonságát, kényelmét, megfelelően testméreteinek és biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését. Igyekszünk lehetővé tenni mozgás-és játékgényük kielégítését, és hogy a gyermekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegyük körül. Az óvoda egyben megfelelő munkakörnyezetet biztosít az óvoda dolgozóinak, lehetőséget teremt a szülők fogadására.

Jelenleg az óvoda épületében 4 óvodai csoportban folyik a nevelő-oktató munka.

A csoportszobák belmagassága eléri a 3 métert, alapterületük 50-50 négyzetméter, alkalmas a maximális gyermeklétszám befogadására. Alapító Okiratban szerint felvehető gyereklétszám összesen: 105 fő.

A csoportszobák megvilágítása megfelelő, mert a természetes és mesterséges megvilágítás kiegészítik egymást, a szobák egyik falán végig nyílászárók találhatók. Ezért a szellőztetés is jól megoldható. Az erős napfény besugárzása ellen jó minőségű árnyékoló függönnyel rendelkezünk. Az épület tetején található napkollektorok a villamos áram energia előállítását végzi. Fűtése: gázüzemű.

Belső helyiségeit tekintve az óvoda rendelkezik: óvodai, bölcsődei csoportszobákkal, gyermek öltözőkkel, mosdókkal, tornaszobával, logopédiai és fejlesztő helyiséggel. Az óvoda helyiségének bútorzatára és

berendezési tárgyaira vonatkozó minimum követelményeket, nevelőmunkát segítő eszközöket, egészség és munkavédelmi eszközöket és a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésének és oktatásának eszközeit megtalálhatók. Ezek az eszközök a hosszú óvodai évek alatt pályázati, Alapítványi vagy önkormányzati finanszírozásból folyamatosan cserélődtek, de a mindennapos használatból, vagy feladatát szervezés miatt selejtezésre kerültek, vagy ezeket a felszereléseket helyettesítettük az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó korszerű eszközzel, felszereléssel.

Az óvodában tálalókonyha működik, a tálalás és a mosogatás is itt történik.

2016. nyarán pályázati forrásból megújult az óvoda épülete: nyílászárók, fűtőkorszerűsítés, hőszigetelés. Új tetőburkolat, logopédiai szoba, mozgáskorlátozott mosdó került kialakításra. Beépült a tetőtér: 1 nevelői szoba, teakonyha, felnőtt öltöző, mosdó, zuhanyzó, raktárak kerültek kialakításra.

2021-ben pályázatot nyert önkormányzatunk: Bölcsőde kialakítása Abasáron; TOP pályázat. Az óvoda épülete bővült: 2 mini bölcsődei csoportszobával, a hozzá tartozó öltözővel-átadóval, mosdóval, tejkonyhával, babakocsitárolóval, logopédiai-, és fejlesztőszobával, tornaszobával, szertárral, kinti játéktárolóval, bölcsődei játszódudvarral.

Az intézménynek 2 óvodai játszódudvara van, az egyiket a 2 kiscsoport használja, a másikat a középső-, és nagycsoportos gyerekek. Udvarainkat úgy alakítottuk ki, hogy szolgálja a gyermekek biztonságát, biztosítsa egészségük megőrzését. Figyelembe vesszük a gyermekek mozgás- és játékigényét, testméreteit. Van füves és betonos rész, homokozók, árnyékos és napos játszótér. A nagyobb játszódudvarunkat a Magyar Falu Program pályázat segítségével tudtuk megépíteni.

Az Ovi-Sport Program pályázati felhívásán az óvoda egy 6 x 12 méteres Ovi-Sport Pálya megépítésére nyert lehetőséget. A projekt megvalósításával a pálya komplex jellege alkalmassá teszi különböző sportágak művelésére, illetve alapjainak elsajátítására: kézilabda, labdarúgás, kosárlabda, röplabda, tenisz és lánstenisz. Ezeken kívül alkalmas esztan oktatásra, valamint ügyességi játékok, mozgáskoordinációs feladatok gyakorlására egyaránt.

Az óvoda programjában kiemelten foglalkozik az egészségneveléssel és környezetvédelemmel, ezzel kapcsolatosan számos programot, lehetőséget indítottunk az elmúlt években, ami szimpatikus lehet az ide járó gyerekek szüleinek.

Az óvodai foglalkozások közül kiemelkedő az ovikert program, melynek keretében a gyermekek örömmel gondozzák a növényeket, ezzel is ösztönözve a természet szeretetét már egészen kis kortól kezdve.

Arra törekszünk, hogy a gyerekeket, harmóniát árasztó színekkel, formákkal, anyagokkal vegyük körül. Óvodánk minden helyisége legyen tiszta, gondozott és esztétikus. Az óvoda tárgyi környezete az óvoda dolgozóinak is biztosítson megfelelő munkakörnyezetet.

Az intézmény bútora megfelelő minőségű, az évek során sokat korszerűbbre cseréltünk, újat vásároltunk. A nevelési év folyamán számítunk az önkormányzat bármilyen jellegű anyagi vagy eszköztámogatására, kihasználjuk a pályázati lehetőségeket, alapítványunk javára jótékonysági rendezvényeket szervezünk, szülői felajánlásokból, az ADÓ 1%-ból, és egyéb bevételekből tervezzük a bútorok folyamatos cseréjét, játékaink korszerűsítését.

IKT eszközökkel is rendelkezünk. Az óvónők és a kisgyermeknevelők munkáját laptopok segítik. Ezek segítségével készülnek nevelési, oktatási feladataikra, gyűjtenek szakmai információt, tartanak kapcsolatot szakmai szervezetekkel, szülőkkel. Az asztali számítógépet az intézményvezető a napi munkájához használja. Kapcsolattartás a szülőkkel, fenntartóval, munkatársaival, partnerszervezetekkel. A projektort és vetítővásznat szinte minden heti projektben tudják alkalmazni a gyermekek részére az ismeretek átadása során az óvodapedagógusok. A folyamatos szakmai továbbképzések és minősítési eljárás is elérhetőbbé vált ezen, modern eszközök segítségével. Sport eszközeink folyamatosan bővülnek: Labdaprogram, Bozsik program, Decathlon SportManó pályázat, OviSport pálya építésével járó eszköz bővítés által.

Egészségnevelési tevékenységek az óvodában:

- mindennapos mozgás
- irányított mozgás
- láb-és tartásjavító torna

- gyermekjoga
- túrák, kirándulások
- egészségnevelési-hét
- gyümölcsnap
- pályázatokból adódó programok
- Sportmanó Decathlon
- Bozsik Intézményi program
- OviSport program

Környezetnevelési programok az óvodában:

- Örökös Zöld Óvoda cím
- Madárbarát Óvoda cím
- Ovikert program
- Természeti ünnepek megünneplése (Állatok világnapja, Víz világnapja, Föld napja, Madarak Fák napja,)
- Miénk a Föld. Vigyázzunk rá! -projekt
- Séták, kirándulások
- Szelektív hulladékgyűjtés
- TeSZedd akcióban való részvétel
- „Magonc” tehetséggondozó program
- Állatvédelem

Tehetséggondozás

Óvodánkban működő tehetséggondozó programokat a nagycsoportos gyerekek körében szervezzük meg:

- ☐ Sakkjátszótér-Észkerék tehetségműhely
- ☐ Magonc tehetségműhely
- ☐ Varázsceruza tehetségműhely
- ☐ Bozsik program
- ☐ Zengő-bongó (néptánc, népi játékok) foglalkozások

Óvodai életünk mindennapjait átszövi a kultúra, a művészet. A gyermekeknek igyekszünk igényes alkotásokat közvetíteni közvetlen, illetve közvetett formában. A magyar nép hagyományait, népszokásait értéként, magunkat művelve próbáljuk átadni a jövő nemzedékének. Ünnepeink között helyet kapnak a jeles napokhoz fűződő népszokások, a természet ünnepei, a társadalmi ünnepek és a helyi hagyományaink.

Aba Sámuel Általános Iskola

Az Aba Sámuel Általános Iskola a település egyetlen, 8 évfolyamos iskolája. Legrégebbi épületei, amelyek közel 100 évesek, az államosítás előtt egyházi iskolaként működtek. A Katolikus Elemi Iskola 6 osztálya helyett 1948-ban, az államosításkor szerveződött meg a 8 osztályos Általános Iskola. 1977 szeptemberétől 1993. júniusáig, mint Körzeti Általános Iskola, Visonta Tagiskolával működött együtt. Az Önkormányzat 1999-ben átszervezte intézményi rendszerét. Közös Igazgatású Közoktatási Intézményt hozott létre, amelynek egységei: Általános Iskola és Óvoda. 2013. január 01-től az általános iskola állami fenntartás és működtetés alá került.

Jelenleg az intézmény alaptevékenységébe tartozik a köznevelési törvényben előírt 6-16 éves gyermekek oktatása, nevelése, sajátos nevelési igényű gyerekek képzése; minden évfolyamon egy, összesen nyolc osztállyal.

Az iskola egy összefüggő területen, több épületben helyezkedik el. A legnagyobb épület 1977-ben épült, több szinttel és nyolc tanteremmel, szertárakkal. A későbbiekben a szertárak helyén plusz tanterem lett kialakítva. Ebben az épületben tanul a felső tagozat egésze és a 4. osztályos tanulócsoport is.

A 2010-es évben megvalósult iskola felújítás során az intézmény mindkét épületében megújult a fűtési rendszer, a világítás, a nyílászárók, a vizes blokkok, és burkolatok. Az épületek akadálymentessé váltak, a tantermek internet hozzáférést kaptak és kialakításra került egy szerver szoba is. Az épületek a mai tűzvédelmi előírásoknak megfelelőek. A tornaterem és a régi épület összeépítésével új melegítőkonyha és ebédlő áll az

intézmény rendelkezésére. Az akadálymentesítés jegyében külső liftet szereltek fel az iskolában, ami egy mozgássérült (kerekeszéssel közlekedő) tanuló egyenlő esélyű, oktatáshoz való hozzáférését biztosította.

A tornaterem 1991-ben készült el 24 m x 12 m-es pálya területtel és lelátóval. Az utóbbi ad lehetőséget az asztaliteniszezésre és egyben a versenyek, rendezvények kulturáltabb megtekintését teszi lehetővé. Az iskolaudvar egy része bitumenes, más része füvesített, valamint kialakításra került egy 40mx20m-es sportpálya is a területen.

Az iskola eszközellátottsága igen jó. Pályázatoknak köszönhetően az iskola IKT eszközökkel való ellátottsága sokat fejlődött. Taneszközök, tanszerek rendelkezésre állnak, az iskola bútorzata megfelelő. Az audiovizuális eszközökkel való ellátottsága jó, az intézmény korszerű számítógép parkkal rendelkezik. Az internet elérhetőséget minden számítógépen használhatják a tanulók és az intézmény dolgozói. A 2016/2017 tanévtől kezdődően az iskola alapítványának és lelkes támogatóinak köszönhetően Raspberry Pi és Lego robotok segítik a tehetségek kibontakoztatását és a felzárkóztatást. A szabadidős tevékenységeket közösségi tér és sok játék teszi színesebbé (játsszótér, rollerek, mobil kosárpalánk, biliárd és csocsó asztalok, darts, társasjátékok).

A nevelőtestület minden tagja rendelkezik a munkaköre ellátásához szükséges felsőfokú végzettséggel. A tantestület a települési önkormányzat, illetve annak intézményeivel közös rendezvényeken és programokon szeretettel vesz részt.

Az iskola szervezeti felépítése, működése, közösségei a jogi szabályzásnak megfelelően működnek. A pedagógiai program elkészítése és megvalósítása a helyi sajátosságok figyelembe vételével, közös elveken nyugszik, a helyi tanterveket önállóan készítik el.

Az intézmény pedagógiai alapelveinek értékei: az elfogadó, humánus és gyermekközpontú pedagógia, az egyéni képességfejlesztés, biztos alapozás, jól működő belső- és külső kapcsolatok, családi légkör kialakítása („ahol a gyermekek és felnőttek egyaránt jól érzik magukat”). Kiemelt feladat a gyermekek teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése. Az iskola minden tanuló számára biztosítani kívánja az esélyegyenlőséget.

Az oktató-nevelő munka középpontjában a személyiségfejlesztés, az önfejlődés elősegítése áll, melyet az egyéni sajátosságoknak megfelelő, differenciált pedagógiai módszerek alkalmazása, valamint a kompetenciaközpontúság segítenek.

A 2016/2017-es tanévtől kezdve az összes alsós évfolyamban az iskolaotthonos oktatás került bevezetésre, melyben felváltva követik egymást a tanítási órák és önálló foglalkozások.

Alsó és felső tagozatosoknak tömegsport órákat, kézműves, technika, furulya, geo, gasztro, Lego és Raspberry szakkört, énekkart és a 8. osztálynak felvételi előkészítőt, minden évben úszásoktatást, síoktatást Kékestetőn, valamint lovas oktatást szervez az intézmény.

A technika tantárgyat nemek szerinti bontásban tanulják, a lányok főzést és kézimunka alapismereteket, a fiúk pedig barkácsolást tanulnak. A MVM Mátrai Erőmű Zrt-vel együttműködésben minden osztályban megvalósul a vállalat meglátogatása, melynek célja a későbbi szakma kiválasztásának megkönnyítése.

Minden évfolyamon egy osztály van az iskolában, a gyermekszám folyamatos csökkentése miatt nincsenek párhuzamos osztályok. A 8. évfolyamot elvégzett tanulók számának változása is ezt a tendenciát mutatja.

Abasári Jövő Nemzedékért Alapítvány

Az alapítványt a Szülői munkaközösség és az Iskolaszék alapította 1995-ben. Célja, hogy ösztönözze az embereket, közösségeket, személyeket a gyermekek testi és szellemi nevelésének, fejlesztésének, tanításának elősegítésére és támogassa az ezzel összefüggő elméleti és gyakorlati kezdeményezéseket:

- Idegen nyelv oktatásában nyelvi labor kialakítását, bővítését
- Számítástechnikai berendezések fejlesztését
- Közösségi életterek (szakkörök) működtetését
- Egyéb olyan eszközök vásárlását, amelyek hozzájárulnak, segítik a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését
- Az iskolai sportélet, sporttevékenységek, versenyek támogatását
- Kiemelt feladata a széles európai látókörű utánpótlás biztosítása.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A járások kialakításáról, valamint egyes ezzel összefüggő törvények módosításáról szóló 2012. évi XCIII. törvény több mint 80 db törvényi szinten szabályozott államigazgatási feladatot határozott meg a járások számára. A járási hivatalok legfontosabb feladata a vármegyei szintnél alacsonyabb szinten intézendő államigazgatási feladatok ellátása. 2013. január 1-től Magyarországon 175 járási és 23 kerületi hivatal került kialakításra, amelyből Heves vármegyében 7 járás (Bélapátfalvi járás, Egri járás, Füzesabonyi járás, Gyöngyösi járás, Hatvani járás, Hevesi járás, Pétervásárai járás). A Gyöngyösi járáshoz 24 település és Gyöngyös tartozik, így Heves vármegyében az egyik legnagyobb hivatal.

1800-as évektől létezik gyám törvény. Jelenleg a többszörösen módosított gyermekek védelméről és a gyámmügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény van hatályban.

A gyermekek veszélyeztetésének, bántalmazásának megakadályozása érdekében a jogszabályi változásoknak köszönhetően 2016. évben a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, melynek keretében a gyermekvédelem első védvonalá, a gyermekjóléti szolgáltatás megerősítése révén méltányos és igazságos feladatmegosztás alakult ki a települések és a járás között, és a gyermekjóléti szolgáltatások teljes köre hozzáférhető lett a lakosság számára.

A feladatellátás több szintűvé vált, melynek első szintje a család és gyermekjóléti szolgálat. A járásszékhelyen kötelező feladatellátásban működő Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata az észlelő és jelzőrendszer koordinálása, a gyermekvédelmi rendszerben szereplők munkájának összehangolása. A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk.

A gyámhivatal elsőfokú gyámhatóságként dönt a törvény által önálló feladat- és hatáskörébe utalt gyámmügyi és gyermekvédelmi ügyekben. A gyámhivatal felettes és a szakmai felügyeletet ellátó szerve a Heves Vármegyei Kormányhivatal Gyámmügyi és Igazságügyi Hivatal.

Járási gyámhivatal főbb feladat- és hatásköre:

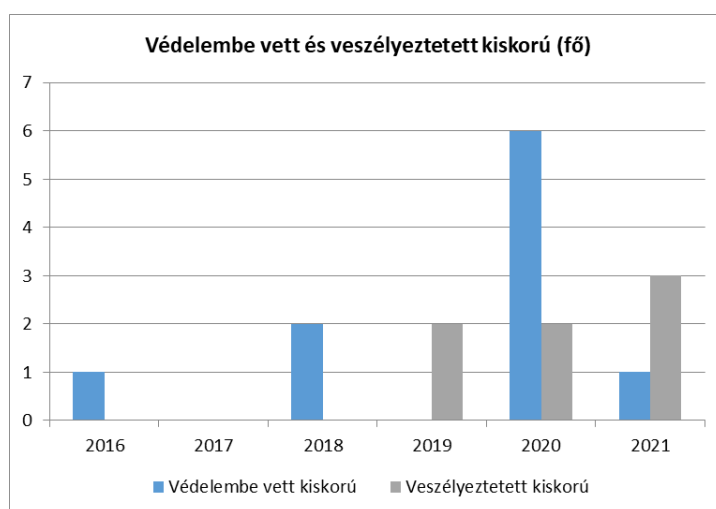
- Védelembe vétel
"A védelembe vétel a legenyhébb gyámhatósági beavatkozás, amely nem érinti a gyermek helyzetét, azaz továbbra is a családjában maradhat, továbbá nem érinti a szülő szülői felügyeleti jogát. A családot egységként fogja fel: tartós családgondozást valósít meg azáltal, hogy családgondozót rendel ki, aki különböző intézkedéseket tesz a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében. ..." (részlet egy első fokú gyámhatósági védelembe vétel határozatból)
- Ideiglenes hatályú elhelyezés
(A Gyvt. 72. § és a Gyer. 95. § rendelkezik az ideiglenes elhelyezésről és annak feltételeiről.)
- Kapcsolattartási ügyek
- Gyámság
- Nevelésbe vétel
- Gyermek és gondnokság alatt álló személy vagyoni érdekvédelme
- Kiskorú házasságkötésének engedélyezése
- Örökbefogadásra való alkalmasság megállapítása
- Gyermek családi jogállásával kapcsolatos ügyek
- Gyermektartásdíj megelőlegezése
- Otthonteremtési támogatás

A gyámhivatal eljárást indíthat hivatalból és kérelem alapján is. Bejelentéssel élhet pl. körzeti orvos, bíróság, magánszemély, védőnő, azonban anyagi okok miatt NEM lehet családból kiemelni senkit.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés folyamatának, határozat hozatalának van lassúbb menete is – ez az általánosabb –, ebben az esetben van lehetőség más hatóságok, a körzeti orvos, a védőnő javaslatainak, az óvoda, iskola pedagógiai véleményének bekérésére.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	1	0
2017	0	0
2018	2	0
2019	0	2
2020	6	2
2021	1	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adattáblából jól látható, hogy a veszélyeztetett és védelembe vett kiskorú gyermekek száma jelentősen megugrott 2020. évben.

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek vagy fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettség tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

- *Szociális helyzet:* A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

- *A család szétesése:* Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

- *A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya:* Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.
- *Súlyos betegség a családban:* A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.
- *A család életmódja:* A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.
- *A gyermek mentális állapota, személyiségzavara:* A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségük miatt rendszeresen gyógyszerrel fogasztó kisgyermekkel.
- *Bántalmazás:* Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A település vezetői nagy hangsúlyt fektetnek a szociális és gyermekvédelmi rendszer hatékony működésére, adekvát választ adva a felmerülő problémákra. A településen működő Védőháló kiemelt figyelmet fordít a településen élő hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekekre és családokra.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 19-20. §-ai értelmében a jegyző állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot a kérelmező által a kérelem nyomtatványhoz becsatolt a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 65. § (1) bekezdésében előírt igazolások alapján, amely jövedelmi és vagyoni viszonyaira vonatkozó nyilatkozatokat, és a csatolandó bizonyítékokat tartalmazza.

Ezen támogatás – az egyéb feltételek megvalósulása mellett – jövedelemtől és vagyontól függő. A 2018. január 1-jétől hatályba lépett jogszabályváltozás értelmében a korábbi években meghatározott jövedelemhatár 5 %-kal emelkedett. Ezt követően a 2022. szeptember 10-én hatályba lépett 344/2022. (IX.9.) Kormányrendelet a háborús veszélyhelyzeti rendelkezésre tekintettel a jövedelmi értékhatárt tovább emelte.

Így amennyiben a családban az I főre eső jövedelem a szociális vetítési alap összegének 165 %-át (2022. évben: 47.025,- Ft) nem haladja meg, illetve ha a törvényes képviselő gyermekét egyedül neveli, a szociális vetítési alap összegének a 180 %-át (2022. évben: 51.300,- Ft) nem éri el, és a családban az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát, azaz 570.000,- Ft-ot, illetve együttesen a hetvenszeresét, azaz 1.995.000,- Ft-ot.

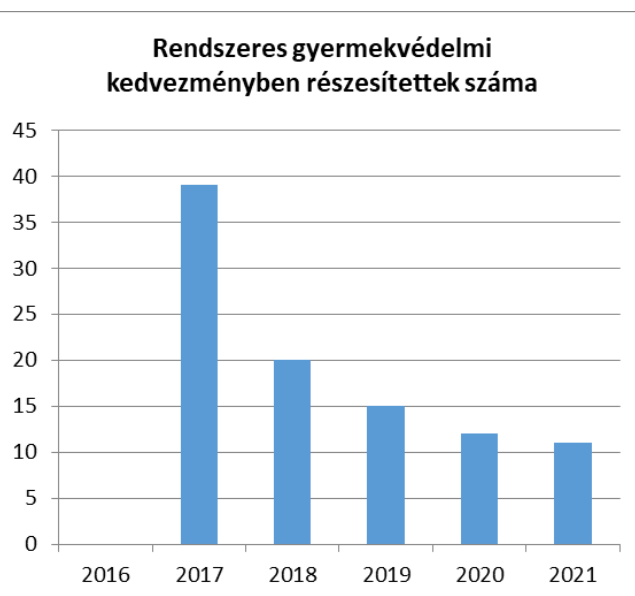
A Gyvt. 2024. július 1-jén hatályba lépett módosításával tovább emelkedett a jövedelemhatár. A szociális vetítési alap összegének 165%-át 225%-ra (2024. július 1-jétől: 64.125,- Ft), a szociális vetítési alap összegének a 180%-át 245%-ra (2024. július 1-jétől: 69.825,- Ft) változott I főre eső jövedelemmel számoltuk a rászoruló családok gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek szociális helyzete alapján

- gyermekétkeztetés igénybevétele esetén normatív kedvezményre (ingyenes vagy kedvezményes gyermekétkeztetés),
- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján az évi kétszeri pénzbeli támogatásra (korábban ezt természetbeni támogatásként kapták Erzsébet utalvány formájában) A 2017-ben bevezetett differenciálás alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült gyermekek részére alapösszegű, 6.000,- Ft/gyermek/alkalom támogatás, hátrányos, illetve halmozottan hátrányos gyermekek esetén emelt összegű, 6.500,- Ft/gyermek/alkalom támogatás került biztosításra.
- a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmények igénybe vételére (védett fogyasztóként nyilvántartásba vétel, ingyen tankönyv)

jogosult.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	39
2018	20
2019	15
2020	12
2021	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A diagram szerint az abasári rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a korábbi évekhez képest a felére, majd harmadára csökkent. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma folyamatos csökkenést mutat évről évre, ami a település lakóinak jövedelemnövekedését jelzi. Azonban a szociális területen dolgozó szakemberek véleménye egyöntetűen az, hogy ezekből az adatokból nem látszik egyértelműen a családoknál maradó több jövedelem. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény benyújtásakor az 1 főre eső jövedelem megállapításakor nem vehető figyelembe a hitelek nem fizetéséből eredő 33%-os vagy 50%-os munkabér letiltás, vagy egy nagyobb összegű közüzemi számlatartozás, esetleg albérleti díj, mely a családok nagy részénél előfordul.

A kedvezményben részesülő gyermekek számának csökkenését legtöbbször a család jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett pozitív változások okozták (pl. gyes vagy közfoglalkoztatási jogviszony helyett nyílt munkaerőpiacon való elhelyezkedés), ezen kívül családok elköltözése, gyermekek tanulói vagy hallgatói jogviszonyának megszűnése, továbbá saját jogú nagykorú igénylők esetén a jogszabályi korhatár elérése eredményezte. Oka lehet még továbbá a minimálbér és a garantált bérminimum emelkedése is.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális célú tűzifa vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatás felhasználásáról szóló 15/2015.(X.29.) önkormányzati rendelet felülvizsgálatra került egyrészt a változó jövedelemhatárok, a rászorultság mértékének meghatározása, valamint az önkormányzati rendelet hivatkozásainak a felülvizsgálata miatt.

A 2024. május 1. napján hatályba lépett, Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális célú tüzelőanyag vásárlásához kapcsolódó támogatással összefüggő szociális rászorultság és az igénylés feltételeiről szóló 5/2024. (IV.30.) önkormányzati rendelete alapján a pályázaton elnyert mennyiségű tűzifát, már a legrászorultabb családok - kiemelten a gyermekvédelmi kedvezményben részesülők - támogatását szélesebb körben tudja biztosítani. A rendeletünk előnyben részesíti a gyermekvédelmi kedvezményben részesülőket szociális tűzifa támogatás igénylésekor.

Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer hosszú évek óta nyújt támogatást az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőoktatásban való részvételéhez, tanulmányaihoz. Tekintettel arra, hogy a benyújtott pályázatok száma csökkenő tendenciát mutatott a 2018/2019. tanévben Abasár Község Önkormányzat képviselő-testülete megemelte a támogatás mértékét 5.000 Ft/hó/fő összegre.

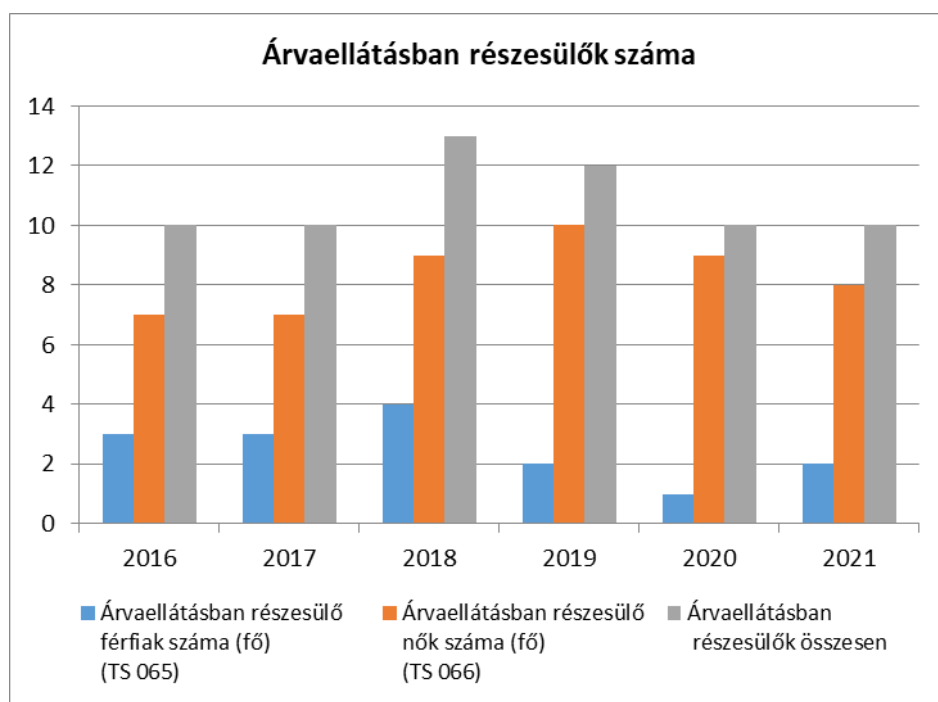
Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. szeptember 30. napján tartott képviselő-testületi ülésén a többszörösen módosított felsőoktatási önkormányzati ösztöndíj pályázatról szóló 10/2011. (IX.01.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezéséről és a 9/2025. (IX.30.) önkormányzati rendelet megalkotásáról döntött, melyben a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszerben pályázó diákok az 1 főre eső jövedelemhatárának és a támogatás mértékének megemeléséről határozott.

Az Önkormányzat csatlakozott a „nyári diákmunka” elnevezésű munkaerőpiaci programhoz, mellyel évek óta támogatja a jelentkező fiatalokat. A korábbi évekhez hasonlóan a nyári hónapok közül júliusra volt nagyobb érdeklődés. 2024. nyarán 8 tanulót júliusban és 8 tanulót augusztusban, összesen 13 fő középiskolai tanuló és 3 fő felsőoktatásban részt vevő diák foglalkoztatását tudta vállalni az Önkormányzat, ami kiváló tapasztalatszerzési és kereseti lehetőség a részt vevőknek. A foglalkoztatásuk a Polgármesteri Hivatalban, valamint az önkormányzat fenntartásában álló, alapfeladat ellátását szolgáló intézményben (óvoda, idősek otthona) történt. A program keretében a diákok a hivatali munkafolyamatokkal ismerkedtek, jelentős szerepet vállaltak a falu rendezvényein, részt vettek az azokat megelőző egyéb kisegítő és takarító munkában, valamint közterületi kertészeti munkákban is.

Emellett a környékbeli középiskolába járó diákok közül is többen választották az Önkormányzatot és intézményeit a kötelező 50 órás közösségi szolgálat hasznos eltöltésére. A diákok megismerhetik a közösségben rejlő erőt, megismerhetik készségeiket, részt vehetnek az önkormányzati rendezvények előkészületeiben és azok lebonyolításában.

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	3	7	10
2017	3	7	10
2018	4	9	13
2019	2	10	12
2020	1	9	10
2021	2	8	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés.

Abasár Község Önkormányzata természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést biztosít a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő kérelmére

- a bölcsődében, mini bölcsődében,
- az óvodában,
- az általános iskolai menzai ellátás keretében.

Az intézményi gyermekétkeztetés

- a bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezés, a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezés,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezés

keretében valósul meg.

Abasár Község Önkormányzata a gyermekétkeztetést vásárolt szolgáltatás útján biztosítja. 2021.12.01-től a településen a közétkeztetési szolgáltatást a Lemyca Kft. nyújtja vállalkozási szerződés alapján, mely szerződés 2024.12.01-től további két évre meghosszabbításra került. Az Önkormányzat a gyermekétkeztetés szakfeladat ellátására 3 fő közalkalmazottat foglalkoztat az óvoda és iskola tálalókonyhájában.

A településen a háromszori étkezés biztosított a gyermekek részére. A rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő családok 100 %-os kedvezményre, a nagycsaládos vagy tartósan beteg gyermeket nevelő családok pedig 50 %-os kedvezményre jogosultak iskolai és óvodai jogviszonytól függetlenül. 2015. szeptember 1-jétől hatályos jogszabályváltozás értelmében pedig bővült a gyermekétkeztetés során kedvezményesen étkezők köre.

Óvodában és bölcsődében (kivétel a családi bölcsőde):

100%-os normatív kedvezményt kell biztosítani (ingyenes étkezés) annak a gyermeknek, aki

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, vagy
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, vagy
- a család jövedelmi helyzete alapján (a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át.

Az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló *ingyenes* étkezésre jogosult, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy
- nevelésbe vettek.

50%-os normatív kedvezményként kell biztosítani (kedvezményes étkezés) az 1-8. (és az azon felüli) évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló után, ha

- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, illetve
- a gyermek tartósan beteg vagy fogyatékos.

Szünidei gyermekétkeztetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1-jétől hatályos 21/C. § (1)-(2) bekezdése értelmében kiterjesztette a szünet időszakára az ingyenes gyermekétkeztetés lehetőségét, az alábbiak szerint:

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.”

Abasáron a helyben szokásos módon, - a jogosultak számára tekintettel - telefonos megkeresés és személyes egyeztetés során tarjuk a szülőkkal a kapcsolatot a szünidei gyermekétkezések megkezdése előtt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családokkal a kapcsolattartás folyamatos, előzetes telefonos megbeszélést követően a szünidei gyermekétkezéssel szülő tájékoztató levél átvétele személyesen, a Polgármesteri Hivatalban történik. A személyes találkozás alkalmával az érintettek a levélben található fontos információkról tudnivalókról teljes körű tájékoztatást kapnak, ezt követően a kérelem kitöltésében a gyermekvédelmi feladatokat ellátó köztisztviselő segíti az ügyfeleket. Az ügyintéző az egyes szünidei gyermekétkezések megkezdése előtt telefonos megkereséssel emlékezteti a szülőket a gyermekétkeztetés időtartamára és helyszínére.

A települési önkormányzat az Integrált Szociális Intézmény közreműködésével biztosítja a szünidei gyermekétkeztetést. A közreműködő intézmény a szünidei gyermekétkeztetés időpontjáról, a benyújtott kérelmek alapján a létszámról, ételadagról és az esetlegesen a kérelmeken feltüntetett egyéb információkról (pl. diétás étrend igénylése) tájékoztatást kap.

Abasár Község Önkormányzata - a korábbi évekhez hasonlóan - a 2024. évben is az évközi (őszi, téli és tavaszi) szünetek munkanapjaira, valamint a nyári szünet 44 munkanapján gondoskodott a szünidei gyermekétkezés megszervezéséről, mely az Integrált Szociális Intézmény (3261 Abasár, Múzeum út 15/A.) tálaló konyhájáról. A veszélyhelyzetre tekintettel a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szünidei déli meleg főétkezést a jogosult részére történő házhozszállítással biztosította az Önkormányzat.

Intézményi gyermekétkeztetés

Az intézményi térítési díj összege az bölcsődei ellátásban napi négyszeri, óvodai nevelésben részesülő gyermekek vonatkozásában napi háromszori étkezés esetében 545 Ft, az általános iskolában a napi háromszori étkezés igénybevétele esetén 640 Ft. Abasáron a gyermekétkeztetésben az intézményi térítési díj mértéke 2016-óta változatlan.

Abasár Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2022. év januárjában fogadta el a gyermekétkeztetés intézményi térítési díjáról és az élelmezési nyersanyagköltségről szóló 1/2022. (I.28.) önkormányzati rendeletet, melyben a szolgáltatási önköltséget a 2021. novemberi változás alapján rögzítette, az intézményi térítési díj változatlanul hagyása mellett.

A 2022. június 30. napjáig fennálló, veszélyhelyzettel összefüggő törvényi tilalom alapján a térítési díj emelésre nem kerülhetett sor.

A gyermekétkeztetés intézményi térítési díjának alapja az élelmezés nyersanyag költségének egy ellátottra jutó napi összege. A megemelkedett nyersanyagárak indokoltá tették az ellátásért fizetendő díj emelését, ezért Abasár Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2022. szeptember 1 napján hatályba lépő 8/2022. (VI.28.) önkormányzati rendeletében és annak 1. számú mellékletében módosította a gyermekétkeztetésért fizetendő térítési díj összegét.

Így az intézményi térítési díj összege az bölcsődei és mini bölcsődei ellátásban napi négyszeri étkezés esetén 768 Ft, óvodai nevelésben részesülő gyermekek vonatkozásában napi háromszori étkezés esetében 699 Ft, az általános iskolában a napi háromszori étkezés igénybevétele esetén 749 Ft. (Tapasztalataink szerint az iskolában a gyerekek jellemzően csak ebédet fogyasztanak, melynek összege 514 Ft.)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Az óvoda nyilvántartása szerint 1 fő román állampolgár.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői

Az állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek témakörét illetően nem rendelkezünk adatokkal

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen szegregált lakókörnyezetben nem élnek gyermekek.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Önkormányzatunk a hátrányos helyzetben lévő gyermekeket a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet alapján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesíti. Külön figyelmet fordít azon kedvezményben részesülő gyermekekre, akiknél a jegyző a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény alapján hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetet állapít meg.

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján járó ellátásokon felül további kedvezmények, támogatások, segítő pályázatok igénybevételére válnak jogosulttá. Célunk a halmozottan hátrányos, és a hátrányos helyzetű gyermeket gondozó családok segítése, a gyermekek hátrányainak leküzdésében való együttműködés. A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményekről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon, és az ingyenes szünidei gyermekétkeztést igénybe vehesse.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Védőnői ellátást két körzetben végzik, e mellett az óvodai és iskolai védőnői feladatokat is ellátják. Betöltetlen státusz nincs. Az ellátásokhoz való hozzáférés a település valamennyi lakosa számára biztosított. A gyermekek egészségügyi szűrése a védőnői hálózaton keresztül valósul meg.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	2	n.a.	-
2022	2	n.a.	-
2023	2	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A védőnőkhöz családlátogatásaik során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal szakemberhez forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek.

A védőnők a településen működő a gyermekvédelmi jelzőrendszer hangsúlyos részei. A település szakembereiből, civil szervezetek képviselőiből álló szociálpolitikai kerekasztal összejövetelein, a településen élő hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyermekeket és családokat kíséri figyelemmel, továbbá a szakemberek egymás közötti tapasztalatcseréjét is szolgálják.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Az abasári gyermekek mindegyike hozzáférhet az egészségügyi alapellátáshoz.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvos ok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	2	0	0	n.a.	n.a.
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Két háziiorvos van a településen, két körzetben, betöltetlen státusz nincs. A két felnőtt un. vegyes háziiorvosi praxis látja el a helyi lakosságot, mely kiterjed a gyermekek háziiorvosi ellátására is. A szabad orvosválasztás jogával élve néhány szülő a közeli nagyobb városokban veszi igénybe a gyermekorvosi ellátást. Ügyeleti időn kívül a beteg gyermek a Gyöngyösi Bugát Pál Kórház gyermekosztályán kap megfelelő segítséget.

A településen működő fogorvos iskolai, óvodai fogorvosi szűrővizsgálatot végez az óvodás gyermekek körében, ahol a vizsgálat mellett játékos formában beszélgetnek a fogápolásról. Továbbá évente 2 alkalommal az iskola fogászat keretein belül az általános iskolába járó gyermekek szűrését, valamint - ha a szülő beleegyezik - prevenciós fluorid kezelését

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

„Minden gyermek alapvető joga, hogy megfelelő körülmények biztosításával elősegítsük optimális fejlődését. A szülők, és az egészségügyi szakemberek közös hivatása és felelőssége ennek biztosítása. A házi(gyerme)orvos és a védőnő „végigkísérheti a gyermeket a fejlődés útján, figyelmével, értő tanácsaival elősegítheti ennek a folyamatnak az optimális alakulását.” Módszertani levél 2004.

A 0-7 éves korú gyermekek speciális ellátása biztosított a védőnő közreműködésével. Az óvoda rendelkezik gyógypedagógussal, aki kompetens lehet a problémák megoldásában, amennyiben nem, akkor a védőnő tanácsára háziiorvosi vizsgálatra kell vinni. Arra vonatkozóan nem rendelkezünk adattal, hány gyermek továbbirányítása volt szükséges. A speciális ellátásra szoruló gyerekek fejlesztését a Gyöngyösi Pedagógiai Szakszolgálat látja el, ahol gyógypedagógus, pszichológus, gyógytestnevelő szakemberek révén biztosít fejlesztő foglalkozásokat, terápiákat.

A védőnői szűrővizsgálatok elvégzéséhez szükséges feltételek adottak a védőnői tanácsadóban.

A védőnői szűrővizsgálatok ideje: 1,2,3,4,6,9,12,18 hónapos és 2,3,4,5,6 éves életkor.

A hazai irodalmi adatok szerint a fejlődési zavarok több mint egyharmada nem kerül felismerésre a beiskolázást megelőzően. Számos vizsgálat igazolja, hogy a szülők saját gyermekük fejlődésének megfigyelésével, valamint a szülők és az egészségügyi ellátók közötti kommunikáció fejlesztésével a fejlődési zavarok felismerése javítható.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Az egyes szociális és gyermekvédelmi tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXXXIII. törvény rendelkezései szerint 2016. január 1-jével a gyermekjóléti szolgáltatás és a családsegítés teljes integrációja valósult meg, az ellátandó terület nagysága szerint differenciált szolgáltatástartalommal. A feladatok megosztásra kerültek a települések és a járások között. A települési önkormányzatok feladatkörében maradtak a lakóhely szintű minimumszolgáltatások, az általános segítő feladatok. Járási szintre került a hatósági feladatokhoz kapcsolódó, gyermekek védelmére irányuló tevékenységek, valamint a speciális szolgáltatások biztosítása.

A két szint számos együttműködési területen kapcsolódik egymáshoz.

Gyermekjóléti alapellátás keretében a gyermekjóléti szolgáltatás biztosított, átmeneti gondozás igénybevétele Gyöngyösön lehetséges.

Abasár kötelezően ellátandó feladatként a család- és gyermekjóléti szolgáltatást integrált intézményén, az Integrált Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésével valósítja meg.

- **Tárgyi feltételek**

Az Integrált Szociális Intézmény Család és Gyermekjóléti Szolgálat Abasár területi irodája, Abasár, Iskola út 11. szám alatt működik, a helyi könyvtár épületében. Az épületen belül egy irodában folyik a szociális segítő tevékenység. A helyiség bútorzata megfelelő, számítástechnikai felszereltsége tekintetében elmondhatjuk, hogy kizárólagos használattal az intézmény dolgozója számára egy notebook (internet elérési lehetőséggel), egy nyomtató és mobiltelefon áll rendelkezésre. A kliensek fogadására az iroda nyújt lehetőséget. Az esetkonferenciák és jelzőrendszeres megbeszélések lebonyolítására pedig az önkormányzat tárgyalóterme nyújt lehetőséget. A mozgáskorlátozottak számára rendelkezésre áll az udvar felőli mozgáskorlátozott bejárat.

- **Személyi feltételek**

A Szolgálat szakmai tevékenységét 1 fő családsegítő munkatárs látja el. A szolgálat dolgozójának heti munkaideje 40 óra. Telefonos egyeztetést követően a családsegítő bármikor a kliensek rendelkezésére áll.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

2017. január 1-étől családi bölcsődeként működik a szolgáltatás. Ettől az időponttól a családi bölcsőde működtetése és személyi feltételek tekintetében a Szociális Intézményfenntartó Társulás-hoz került, a fenntartó az Integrált Szociális Intézmény, azonban ellátás tekintetében az egyéb feltételek nem változtak. Az intézményben másfél éves kortól 3 éves korig bölcsődei gondozáson alapuló, állandó gyermekfelügyeletet, nyugodt, családi környezetben, szeretetteljes bánásmód biztosításával, a gyermekek egyéni igények szerinti gondozását, képességeik fejlesztését, napi 4-szeri étkezését biztosítják.

Az érdeklődés a szolgáltatás iránt folyamatos és azt tapasztaljuk, hogy egyre nagyobb az igény. A beiratkozásra egész évben van lehetőség. A bölcsődei szolgáltatás az anyák visszatérését szolgálja a munka világába, túlnyomó többségben ezért vették igénybe a családok. A fennmaradó szabad férőhelyekre tudjuk fogadni azokat a gyermekeket, akiknél a fő szempont az volt, hogy közösségben töltsék a napjaikat.

Ebben az évben már nem voltak korlátozások, így több rendezvényt és programot is tudtunk szervezni, amelyekben a családok is részt tudtak venni. Mivel a bölcsőde egy épületben található az óvodával ezért igyekszünk minél jobban bekapcsolódni az óvodai életbe, ezzel is segítve a gyermekeknek az óvodába való átlépést.

Abasári Napsugár Óvoda és Mini Bölcsőde

Az intézmény jellege: Köznevelési intézmény

Intézmény típusa: óvoda-bölcsőde

Óvodai csoportok száma: 4, ebből 2 kiscsoport, 1 középső csoport, 1 nagycsoport

Óvodai férőhelyszám: 105 fő

Mini bölcsődei csoportok száma: 2

Férőhelyszám: 10 fő

Fenntartó: Abasár Község Önkormányzata, Abasár, Fő tér 1.

Családi Bölcsőde

Csoportok száma: 1

Férőhelyszám: 7 fő

Munkáltató: Integrált Szociális Intézmény, Abasár, Múzeum út 15/a

A szolgáltatást nyújtó személy, 2 gyermek beszoktatásával indította a gondozási évet. Október végén csatlakozott a csoporthoz az *állandó segítő*, így már folytatni tudtuk a beszoktatást: több éves tapasztalat alapján az anyás beszoktatást alkalmazzuk. Novemberben még két kislány érkezett a csoportba. 2023. januárban értük el a teljes létszámot 7 főre bővültünk. /3 kislány, 4 kisfiú/.

Bölcsődénk elsődleges feladata a családias légkör kialakítása a gyermekek részére. Célunk a kicsik óvodai életre való felkészítése, szorosan követve az óvodai eseményeket, programokat, melyeken részt veszünk.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	14	14
2017	14	11
2018	14	9
2019	14	11
2020	14	11
2021	14	13

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	14	11	0	0	0	0
2018	0	0	9	9	0	0	0	0
2019	0	0	14	10	0	0	0	0
2020	0	0	14	8	0	0	0	0
2021	0	0	14	13	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2022. október 1-től 2 mini bölcsődei csoport kezdte meg működését. Közel 200 millió forintos beruházásból valósult meg az óvoda bővítésével egy két csoportos mini bölcsőde, melyet 2022. október 1. napján vehettek birtokba a kisgyermek. A beruházásból a két csoportszoba, a hozzá tartozó helyiségek teljes berendezéssel, valamint közel húsz millió forint értékben kültéri és benti játékok kerültek beszerzésre. A projekt a TOP program keretében pályázati forrásból valósult meg. A mini bölcsőde iránti érdeklődés igen nagy, a kapacitások kihasználtsága 100 %-os. Szakképzett kisgyermeknevelők, és bölcsődei dajkák a gyermekek minden igényét kielégítik a megújult, csodaszép környezetben. A Családi bölcsődei szolgáltatás ettől az időponttól kezdődően 1 csoporttal működik tovább, annak kihasználtsága is 100 %-os.

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelmének rendszere a legfiatalabb kortól kezdődően biztosított a védőnőkön keresztül, a gyermekjóléti szolgáltatás biztosításával, a település jelzőrendszerének működtetésével, és az átmeneti gondozási formák a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás által fenntartott Családok Átmeneti Otthona és Gyermekek Átmeneti Otthona keretén belül.

A településen a család- és gyermekjóléti szolgálattal szoros együttműködésben dolgozunk a megelőzésben és a felmerülő problémák megoldásában. A jelzőrendszer jól működik, rendszeres időközönként ülésezik, minden információ eljut az illetékes szakember felé. A tagok találkozóiokon tapasztalatcserét végeznek, feltérképezik a veszélyeztetett helyzetű gyermekeket és családokat, egyeztetnek a települést érintő szociális problémákról. A jelzőrendszeri tagok között szoros a munkakapcsolat az Önkormányzat, a szociális ügyintéző, a család- és gyermekjóléti szolgálat, a védőnők, az intézményvezetők, a Saári Községi Ház, a polgárőrség és a körzeti megbízott között.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatás az átmeneti gondozás keretében a Gyöngyös, Menház út 33. szám alatt működő Családok és Gyermekek Átmeneti Otthona, ahol krízishelyzet esetén azonnali ellátás biztosított. Ezen kívül a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat rendelkezik országos befogadású Anyaotthonok címjegyzékével, amennyiben szükséges lenne a kapcsolatfelvételben, elhelyezésben közreműködik.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztés tanórai keretben biztosított a gyermekek számára. A helyi iskolában az alsó és felső tagozatos gyerekeknek tömegsport órákat, irodalom szakkört, furulya szakkört, énekkart és a 8. osztálynak felvételi előkészítőt tartanak. Minden évben szerveznek úszásoktatást, valamint síoktatást Kékestetőn. Nyári táborokat is szervez az iskola, melyre minden évben várják a jelentkezőket.

Az Önkormányzat szeretné a korábbiakban megállapított csökkenő gyermeklétszám miatti problémát a fiatalok helyben tartásával orvosolni az egészségtudatos életmódra nevelés erősítésével. A településen sajnos nincs olyan kialakított tér, ahol a gyermekek tartalmasan, értelmesen eltölthetik a szabadidejüket. Az infokommunikációs eszközök fejlődésében napjaink legfontosabb trendje az okostelefonok megjelenése és terjedése. A társadalom szempontjából riasztó tendenciák ezek, hiszen azt jelzik, hogy a személyes kapcsolatok mindinkább háttérbe A csellengés, a kallódás elkerülésére szükség lenne egy olyan térre, ahol a sportolás, mint szabadidős tevékenység helyszíne lehetne ehhez azonban átalakítási, felújítási munkálatokra lenne szükség.

A fiatalok szabadidejük eltöltésében meghatározó szerepet kapnak a „képernyős” (tévé, számítógép, laptop) tevékenységek. A képernyős tevékenységeket tovább erősítik az olyan új szabadidő eltöltési formák, mint a „telefonozás”, illetve a facebookozás.

2019-ben nyert projekt a „wifi4eu” pályázat, melynek keretében a településen 3 kültéri wifi hálózat kerül kiépítésre 3 kültéri okos kamerával felszerelve. Ennek eredményeként a készülékek 200m sugarú körén belül ingyenesen válik lehetővé az internetelés a fiatalok nagy öröme.

Egyre nagyobb volt az érdeklődés a helyi értékek, az Aba Sámuel király palotájának megkezdődött régészeti ásatására, ezért helytörténeti sétákat is szerveztünk az ott feltárt leletek, eredmények megismerésére, valamint a történelmi emlékpince megtekintésére az iskolai, óvodai csoportok, valamint a lakosság részére.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfői, szünidei)

Az intézményi gyermekétkeztetés

- a bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezés, a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezés,
- a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában a déli meleg főétkezés, valamint tízórai és uzsonna formájában két kisétkezés

keretében valósul meg.

A szünidei gyermekétkezés megvalósulása érdekében Abasáron a helyben szokásos módon, - a jogosultak számára tekintettel - telefonos megkeresés és személyes egyeztetés során tarjuk a szülőkkel a kapcsolatot a szünidei gyermekétkezések megkezdése előtt.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű családokkal a kapcsolattartás folyamatos, előzetes telefonos megbeszélést követően a szünidei gyermekétkezésről szóló tájékoztató levél átvétele személyesen, a Polgármesteri Hivatalban történik. A személyes találkozás alkalmával az érintettek a levélben található fontos információkról tudnivalókról teljes körű tájékoztatást kapnak, ezt követően a kérelem kitöltésében a gyermekvédelmi feladatokat ellátó köztisztviselő segíti az ügyfeleket. Az ügyintéző az egyes szünidei gyermekétkezések megkezdése előtt telefonos megkereséssel emlékezteti a szülőt a gyermekétkeztetés időtartamára és helyszínére.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

Nincs információk arra vonatkozóan, hogy hátrányos megkülönböztetés történne a szolgáltatások nyújtásakor.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzés nem érkezett. Hátrányos megkülönböztetésre a szolgáltatások nyújtásakor nem volt adat.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció jelen van a településen a szolgáltatások nyújtása kapcsán a hátrányos helyzetű gyermekek tekintetében, akik számára biztosítottak a fejlesztő foglalkozások, ingyenes étkezés, tankönyv. Abasár Községi Önkormányzat - önkormányzati rendelete alapján - előnyben részesíti a gyermekvédelmi kedvezményben részesülőket szociális tűzifa támogatás igénylésekor.

Az Önkormányzat a gyermekek nyári elfoglaltságát biztosító lehetőségként a családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat munkatársai és a pedagógusok közreműködésével, külön nyári napközis táborokat és programokat szervez, melyre mindig óriási igény mutatkozik. Az arra rászoruló gyermekeket, illetve családokat az oktatási-nevelési intézmények intézményvezetői segítségével felkutatjuk, az intézményvezetők tájékoztatást adnak az intézményükben előforduló esetleges segítség igénylő családokról is.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, illetve amelyhez közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. alapján mindenkit egyenlő bánásmód illet meg az oktatással és képzéssel kapcsolatban.

A szakértői bizottság véleményének figyelembe vételével az oktatási intézmények biztosítják a fejlesztést az érintett gyermekek esetében.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igénylő gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló
- b) hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló

Gyermekevédelmi feladatok ellátásában az együttműködés partnerei: tanulók, osztályfőnökök, iskolavezetés, szülők, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat és járási Gyámhivatalok, a jelzőrendszer tagjai. A család, mint az elsődleges szociális háttér mellett igen jelentős szerepük van az iskolának a gyermekek testi, lelki és társas fejlődésében, a tanulókat esetlegesen ért veszélyeztetettség prevenciójában, az okok feltárásában.

A helyi iskola és az óvoda is a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal kitűnő kapcsolatot ápol. Jelentési kötelezettségük van a területileg illetékes Gyermekjóléti Szolgálat és a Járási Gyámhivatal felé, a tanköteles korú tanulók igazolatlan hiányzásának okainak felfedése miatt.

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

Az integrált oktatás jegyében, a fogyatékossgal élő gyermekek oktatását, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a korai fejlesztés és gondozás, a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében valósul meg.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók nyilvántartása kizárólag a szülő által önkéntesen benyújtott nyilatkozat alapján történik.

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	67	0	0,00
2017	76	0	0,00
2018	71	0	0,00
2019	75	1	1,33
2020	75	1	1,33
2021	70	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	n.a.	2	1,53
2017	n.a.	2	1,55
2018	n.a.	1	0,72
2019	n.a.	0	0,00
2020	n.a.	0	0,00
2021	n.a.	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet

Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	1	1
2017	2	1
2018	0	1
2019	3	1
2020	5	1
2021	4	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Az óvodában lehetőség van csoportos, kiscsoportos és egyéni fejlesztésre is a szakemberállomány igénybe vételével. Az intézményben szakmailag igényes, pedagógiailag jól képzett, azonos nevelési elveket valló nevelőtestület végzi a nevelő-oktató munkát. A teljes pedagógus állományból 6 fő.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	6	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	105	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	4	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 óra 30	17 óra
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	15	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	2
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	n.a.
Gyógypedagógusok létszáma	0	n.a.
Dajka/gondozónő	5	0
Kisegítő személyzet	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A logopédiai alapellátást utazó logopédus látja el az óvodában. A 2023/2024-es nevelési évben sajátos nevelési igényű gyermek 2 fő, mindkettő gyermek diagnózisa: autizmus spektrum zavar. Fejlesztését a Szakértői véleményében meghatározott órában, meghatározott fejlesztőpedagógus kompetenciákkal rendelkező pedagógus végzi megbízási szerződés alapján.

Ezek a gyerekek a saját csoportjukban az óvodapedagógusoktól is kapnak plusz játékokat, fejlesztő feladatokat.

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő gyermek nincs az óvodában.

A gyermekek fejlődéséről minden esetben Fejlődési naplót vezetnek a szakemberek és az óvodapedagógusok is. Minden óvodás gyermekről - kötelezően előírt „A gyermeki fejlődés nyomon követése” elnevezésű dokumentumot vezetnek a csoport óvónői. A dokumentumban foglaltakról fél évente, fogadóórán tájékoztatjuk a szülőket.

Az általános iskolában integráltan történik az oktató-nevelő munka. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, autizmus spektrumzavar, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos) valósul meg az intézményben. 2017. évben ballagott el egy gyengén látó kislány, illetve korábban az iskola tanulójaként végzett egy mozgássérült fiú is. Jelenleg is folyik a fogyatékkal élő tanuló integrált oktatása. A tanulókkal hetente 3 órában, kiscsoportban gyógypedagógusok foglalkoznak, akik a gyöngyösi Petőfi Sándor Egységes Gyógypedagógiai Gyógyszertani Pedagógiai Szakszolgálati Intézmény (EGYMI) utazó tanárai.

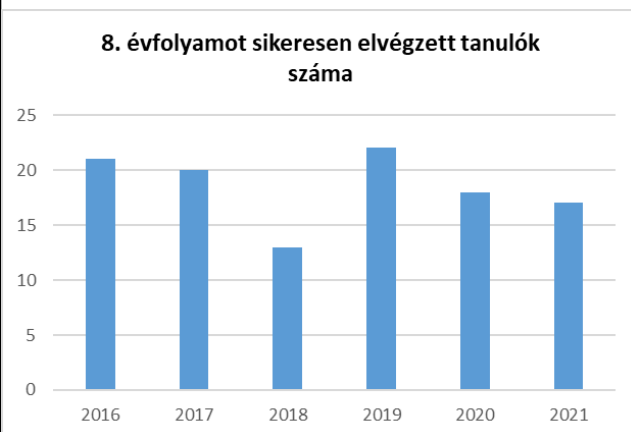
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beirt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	4	95	1	67	0	0	17
2017	n.a.	4	95	1	76	0	0	19
2018	n.a.	4	105	1	71	0	0	18
2019	n.a.	4	105	1	75	0	0	19
2020	n.a.	4	105	1	75	0	0	19
2021	n.a.	4	105	1	70	0	0	18

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat- ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	16,38	16,03
2017	0	8	1	16,13	13,18
2018	0	8	1	17,25	17,39
2019	0	8	1	19,00	25,00
2020	0	8	1	20,50	28,66
2021	0	8	1	22,13	27,12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	21
2017	20
2018	13
2019	22
2020	18
2021	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Szegregáció az oktatásban nincs jelen.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az Aba Sámuel Általános Iskola végzett tanulói valamennyi középiskolában megállják a helyüket, lemorzsolódás nem mutatható ki.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások

Az Abasári Aba Sámuel Általános Iskolában mozgássérült gyermek iskolába járásához külső liftet szereltek fel, hogy biztosítsák az egyenlő esélyű hozzáférést az oktatáshoz. Látássérült kislány oktatását is vállalták, számára olvasógép került beszerzésre. A sajátos nevelési igényű gyerekekkel az iskolában és az óvodában egyaránt gyógypedagógusok foglalkoznak fejlődésük érdekében.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	n.a.	n.a.	n.a.	14
2017	n.a.	n.a.	n.a.	2
2018	n.a.	n.a.	n.a.	1
2019	n.a.	n.a.	n.a.	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	2
2021	n.a.	n.a.	n.a.	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A gyermekszegénység szoros összefüggésben van a családok eladósodottságával	Az eladósodottság megelőzése prevenciós programokkal, megelőző tanácsadással.
A gyermekek védelmének feladatellátása több szintűvé vált, melynek első szintje a család- és gyermekjóléti szolgálat. A járásszékhelyen kötelező feladatellátásban működő Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata az észlelő és jelzőrendszer koordinálása, a gyermekvédelmi rendszerben szereplők munkájának összehangolása.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes

	bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	kortárs csoport, deviancia kezelése
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától az iskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
Szabadidős elfoglaltság hiánya a tizenéves korosztálynak, „csellengés” visszaszorítása	Állandóan látogatható, fiataloknak szóló klubhelyiség kialakítása (biliárd, csocsó, darts, pingpong stb.), lehetőség szerint a fiatalok kezelésében gyakorlott felnőtt felügyeletével, továbbá kültéri/fedett szabadidő park építése (kondipark)

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Unió irányelvek és további törvények is biztosítják. Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jogtekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg amunkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság stb. területén.

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Hazánkban az utóbbi évtizedekben a nők gazdasági aktivitása nem várt méreteket öltött, meghaladva a fejlett nyugat-európai országok rátáját is, majd csökkent. A klasszikus, családellátó szerep mellett a munkaerő-piaci, gazdasági bizonytalanság nyomán egyre több családban vált az anya is pénzkeresővé, így módon ma már a család és a munkahely elvárásainak is meg kell felelni.

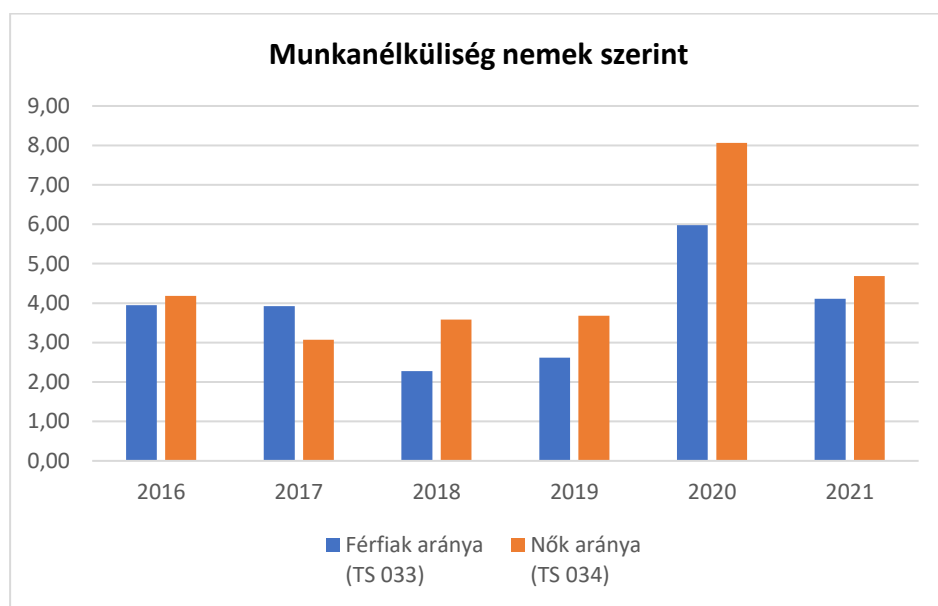
A témában készített statisztikák alapján általánosan elmondható, hogy a gazdasági helyzettől függetlenül a részmunkaidős foglalkoztatást és távmunkában végzett keresőtevékenységet tartják a nők számára leginkább elfogadható formának, körükben ennek a legnagyobb támogatottsági aránya.

A nők és férfiak közötti különbség a munkaerőpiaci szegregáció jelenségében is nyomon követhető; elkülönülnek azon állások, amelyekben női és azok, amelyekben férfi munkaerőt preferálnak. A nők nagyobb hányada a nőies szakmákban dolgozik, a két nem között szektoriális különbségek figyelhetők meg, míg az ipar és a mezőgazdaság területén a női munkavállalók – a munka jellegéből fakadóan – alulprezentáltak, addig a szolgáltatás ágazatban a túlsúlyukról beszélhetünk.

Ez az országos kép, és Abasáron is ezek a jelenségek figyelhetők meg. A mezőgazdasági tevékenységben megjelenő fizikai munkában egyébként a nők ugyanúgy kiveszik a részüket, mint a férfiak. Ez mindenki számára megterhelő munka, amit nehezít napjainkban még a bizonytalanság okozta stressz is.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	3,95	4,18	4,07%
2017	3,92	3,07	3,50%
2018	2,28	3,58	2,93%
2019	2,62	3,68	3,15%
2020	5,98	8,06	7,02%
2021	4,11	4,69	4,40%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

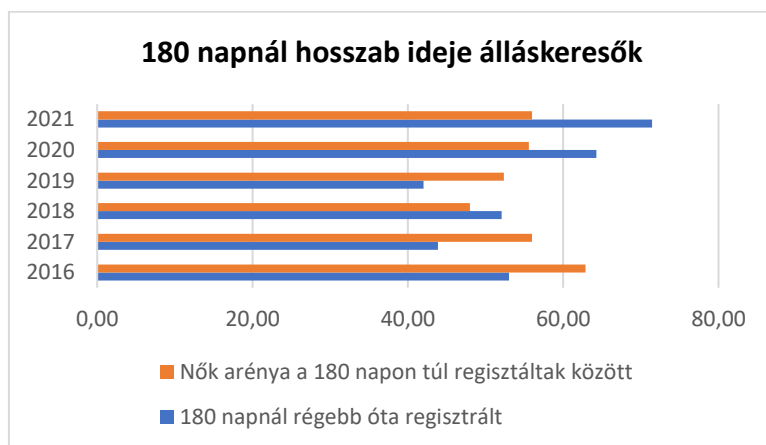

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2016	53,03	62,86
2017	43,86	56
2018	52,08	48
2019	42	52,38
2020	64,29	55,56
2021	71,43	56

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	66	5
2017	57	5
2018	48	3
2019	50	3
2020	112	1
2021	70	1

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves...). A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre.

Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegükönél fogva jellemzően pl. a szövő, kertész, szociális ápoló, dajka, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyeken lévő, illetve a kisgyermekes anyukák.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony végzettségű nők lehetőségei behatároltak, Abasár Önkormányzata közfoglalkoztatásban, illetve a közintézmények takarításában ad lehetőséget számukra.

Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot, a közintézmények takarításában ad lehetőséget számukra, ezen felül az indított képzéseken, programokban vesznek részt.

A környező településeken működő nagyobb üzemek elsősorban betanított munkásokat alkalmaznak, jellemzően alacsony iskolai végzettségűeket és közülük jelentős számú nőt (pl. B.Braun, Rosenberger, pelenkagyár).

Alkalmi jelleggel, nyári időszakban különböző idénymunkákban jelentős számú alacsony végzettségű nő helyezkedik el és ez kiegészítő jelent jövedelmet számukra.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség, nincsennek erre vonatkozó jövedelmi adataink. A közfoglalkoztatásban nincs bérkülönbség a nemek között, a kisegítő munkakörökben inkább minimálbért keresnek. A versenyszférában elhelyezkedők között azonban még mindig jellemző, hogy ugyanazért a munkáért kevesebb bért kapnak, bár hivatalos észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen biztosított az óvodai és iskolai ellátás is. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma.

2017. január 1. napjától hatályos törvényi előírások alapján a családi napközi gyermekjóléti szolgáltatás – szolgáltatási forma váltással – Abasár községben családi bölcsőde szolgáltatássá alakult át. Az új szolgáltatási forma útján a települési önkormányzat eleget tesz a Gyvt-ben meghatározott feladat ellátási kötelezettségének, miszerint gyermekek napközbeni ellátása körében biztosítja a bölcsődei szolgáltatások egyikét, a családi bölcsődei szolgáltatást.

Azt tapasztaljuk, hogy a bölcsődei szolgáltatás iránti igény egyre nagyobb Abasár községben. Az óvoda épületében található: 4 óvodai csoport, 2 mini bölcsőde csoport, 1 családi bölcsőde csoport.

2022. október 1-én került átadásra az új bölcsődei rész így a községben elérhető bölcsődei férőhelyek száma 17-re bővült az új Mini bölcsőde és a Családi bölcsőde szolgáltatással együtt.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermekek napközbeni ellátásaként a családban élő gyermekek életkorának megfelelő nappali felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkeztetését kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, nevelői, gondozói munkavégzésük - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is -, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. A gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani, akinek a szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni, illetve akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel.

Gyereklétszám:

Óvodai: 2023. október 1-én (statisztikai) 81 fő

Mini bölcsődébe beíratott gyerekek száma: 10 fő

Családi bölcsődébe beíratott gyerekek száma: 7 fő

Más településről bejáró: 16 fő

Családi bölcsőde

A gyermekek napközbeni ellátásának minősül a bölcsődei és óvodai nevelésben nem részesülő, továbbá az iskolai oktatásban részesülő gyermeknek az iskola nyitvatartási idején kívüli, valamint az iskolai napközit vagy tanulószobai ellátást igénybe nem vevő gyermek családi napköziben történő, nem közoktatási célú ellátása.

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

2017. január 1-étől a családi napközi név kivezetésre került, az új elnevezése családi bölcsőde lett. Ettől az időponttól a családi bölcsőde működtetése és személyi feltételek tekintetében a Szociális Intézményfenntartó Társulás-hoz került, ellátás tekintetében az egyéb feltételek nem változtak.

A településen nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy a munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztethetők legyenek.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvoda felveheti azt a gyermeket is, aki a harmadik életévét a felvételétől számított fél éven belül betölti, feltéve, hogy minden, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hároméves és annál idősebb gyermek óvodai felvételi kérelme teljesíthető. (Nkntv.8.§)

Az óvoda nyitvatartása igyekszik alkalmazkodni a szülők igényeihez, ezzel megkönnyítve a kisgyermekes anyukák munkavállalását is. Az óvoda rendelkezik megfelelő számú férőhellyel, elutasítani senkit nem kellett férőhely hiánya miatt.

Az önkormányzati intézmények saját hatáskörön belül oldják meg a nők rugalmas foglalkoztatását, összeegyeztetve a munka, a család, a gyermeknevelés feladatát.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	2	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	n.a.	-
2020	2	n.a.	-
2021	0	n.a.	-

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	14	14
2017	14	11
2018	14	9
2019	14	11
2020	14	11
2021	14	13

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	14	11	0	0	0	0
2018	0	0	9	9	0	0	0	0
2019	0	0	14	10	0	0	0	0
2020	0	0	14	8	0	0	0	0
2021	0	0	14	13	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében.

A válsághelyzetben lévő várandós anyák számára történő segítségnyújtásba a Családsegítő Szolgálat is bekapcsolódik.

Kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek osztályfőnöki, biológia óra keretében, előadást tart a védőnő.

Abasár Község Önkormányzata évről évre az itt élő gyermekek, fiatal felnőttek és családok „jólétének” a biztosítása érdekében nem csak a jogszabály adta kötelezettségeit teljesítve dolgozik, hanem önként vállalt feladatai útján biztosít és szervez szabadidős programokat, nyújt információkat és segítő közreműködést.

Az iskolai és óvodai szülői értekezleteken az önkormányzat részéről részt veszünk, és a támogatási formákról mindig információt kapnak a jelenlévő szülők. Tájékoztatjuk azon különböző lehetőségekről, amit szociális körülményeikre tekintettel kérhetnek, igényelhetnek.

A Saári Községi Házban évekig jól működött a Baba-Mama Klub, melynek a kormányzati veszélyhelyzeti intézkedések feloldását követő újbóli felélesztésén dolgoznak a szakemberek. A klub szervezésével és önszervezésével kapcsolatos változások jelenleg is zajlanak. A foglalkozásokon – melyek hetente kétszer voltak – az anyukák kikapcsolódhattak, míg a gyermekek önfeledten játszhattak. A cél változatlan: kiépíteni egy olyan közösséget, ahol az anyukák érezhetik, hogy nincsenek egyedül. Az összejövetel célja az esetlegesen felmerülő problémák megbeszélése kötetlen beszélgetések formájában.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak, kapcsolati erőszak

A célcsoport vizsgálatánál említeni kell, hogy jelentős probléma a családon belüli erőszak, melyről nincsenek adatok helyi szinten. A családon belüli erőszak megelőzésénél fontos a probléma korai feltárása. A veszélyeztetett populáció elsősorban a nők és a gyermekek, ezért fontos, hogy tisztában legyenek azzal, hogy a sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak segítségért.

Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a védőnő, a családsegítő szolgálat, óvoda és iskola, a háziorvosi szolgálat, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében. A helyi körzeti megbízott, mint a jelzőrendszer tagja, ilyen esetben jelzéssel él a szolgálat felé.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Abasár tagja a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásnak, melynek keretében jogosult a Családok Átmeneti Otthona ellátásra. A Családsegítő Szolgálat az országos befogadású Anyaoththonokról listával rendelkezik, a családsegítő a bekerülésben segítséget tud nyújtani.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen felülreprezentált a női munkaerő foglalkoztatása, óvodában, iskolában Integrált Szociális Intézményben, Önkormányzatnál nagyobb arányban történik a foglalkoztatásuk közalkalmazotti és köztisztviselői státuszban.

Érdekes a nők szerepvállalása a közéletben. Önkormányzatunk intézményeiben dolgozók többsége nő. A jelenlegi képviselő-testület 6 tagja közül 3 nő, valamint az óvoda vezetője és a település jegyzője is nő. A nők közéletben betöltött szerepét vizsgálva nem szabad elfelejteni, hogy az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémákról és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről nehéz beszélnünk, kifejezetten a nőket érintő problémák nem kimutathatóak, illetve a nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem könnyű objektíven, tényszerűen megállapítani.

A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy a sokgyermekes vagy gyermekeiket egyedül nevelő anyák többszörösen hátrányos helyzetben vannak a munkaerő-piacon. A nők társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A munkahelyek nem preferálják a kisgyermekes női munkaerőt	Rugalmas munkaidő lehetősége, családbarát munkahelyek létrehozása pályázati források igénybevételeivel.
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. A célcsoport számára érdekcsoportok létrehozása
Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok, programok és intézkedések megalkotása és érvényesítése kapcsán a nemzetközi demográfiai elemzéseket és előrejelzéseket figyelembe véve kiemelt célcsoportnak számít az idősek célcsoportja.

Az idősek helyzete: világunkban, Európában, Magyarországon

Az ENSZ 2000-ben közzétett kiadványa (A világnépesség öregedése – 1950-2050) szerint az emberiségnek már több, mint egyötödét, Európában 36-37%-át 60 éven felüliek teszik majd ki. 2025-re Európa népességének mintegy egyharmada eléri, vagy meghaladja 60. életévét, ezen belül is a 80 évesnél idősebbek száma különösen jelentős mértékben nő majd. A 2050-re vonatkozó előrejelzések szerint a népesség fele eléri, vagy meghaladja az 50 éves életkort. A demográfiai öregedés következtében az eltartottak száma nő, míg a munkaképes korúak (15-64 évesek), társadalombiztosítási értelemben az eltartók száma csökken.

Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is jellemző. Magyarország népesedési viszonyait az elmúlt negyedszázadban fogyás és öregedés jellemezte. Az utóbbi évtizedekben a népesség korösszetétele fokozatosan eltolódott az idősebb korosztályok felé. Ez a folyamat a továbbiakban is folytatódni fog, ezért fontos egy olyan szemléletváltás és stratégiai intézkedések, tervek sorozata, amelyek az időskort értékes, aktív életszakaszként építik be a köztudatba, illetve az időseket a lehető legtöbb és legváltozatosabb módon bevonják a helyi közösségi életbe és lehetővé teszik számukra a megfelelő tanulást, informálódást, meglévő tudásanyaguk, tapasztalataik átadását a fiatalabb generációk számára.

Életkor alapú diszkrimináció

Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

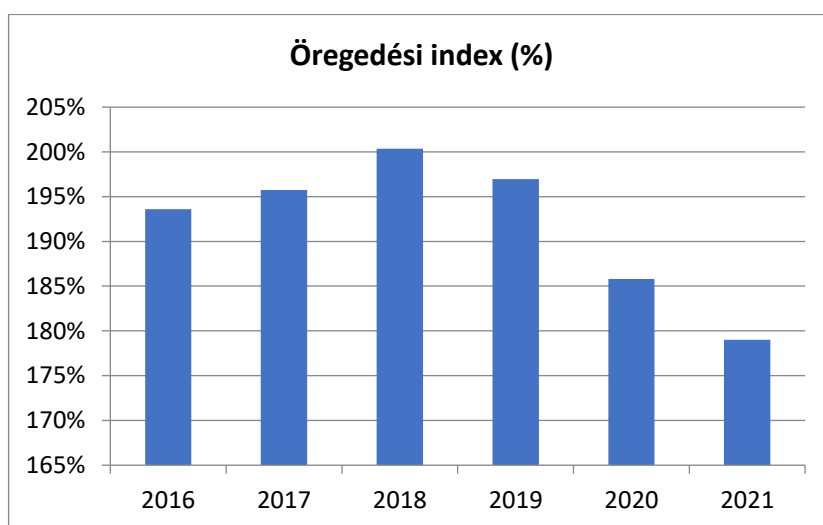
Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelenti, amely fogalmat főként az idősokkal szembeni diszkriminációval szemben használjuk. Megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak, mint az egyéb típusú diszkriminációk esetében. A korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősodésról alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ezt a negatív, ellenséges attitűdöt követve kezdenek el viselkedni a társadalom idősokú tagjaival szemben. Az öregedési indexre tekintve a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban.

Az idős embereket Magyarországon is számos hátrányos megkülönböztetés éri: legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. A 2003. évi CXXV. (Ebkvt.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, azonban a magyarországi idősobb korosztály már 45-50 éves kortól nagyobb mértékben kitéve a foglalkoztatás terén elszenvedett hátrányos megkülönböztetésnek, mint a hasonló korú más Európai Unió tagországok állampolgárok. Az életkor alapú diszkrimináció az új állások betöltésénél, a létszámleépítéseknel és elbocsátásoknál is gyakori.

6.1 Az idősokú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	544	281	193,59%
2017	554	283	195,76%
2018	559	279	200,36%
2019	581	295	196,95%
2020	563	303	185,81%
2021	580	324	179,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

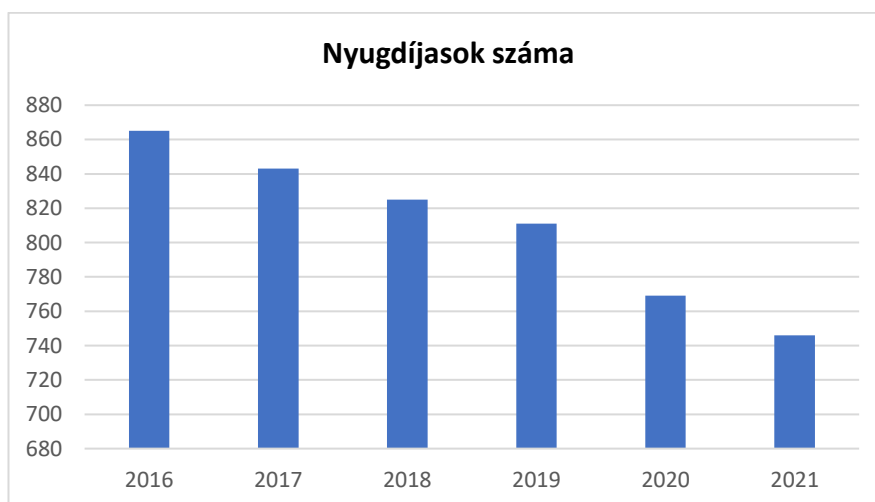
Az idősök nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó jövedelem a hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a

baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek.

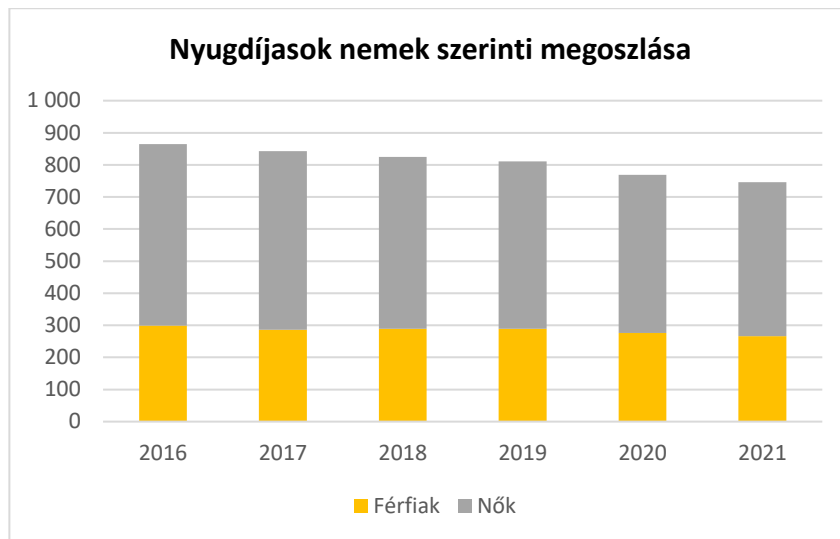
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők számát, továbbá a nemek szerinti megoszlását látjuk a következő táblázatban.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	299	566	865
2017	286	557	843
2018	289	536	825
2019	289	522	811
2020	276	493	769
2021	266	480	746

Forrás: TeIR, KSH Tstar

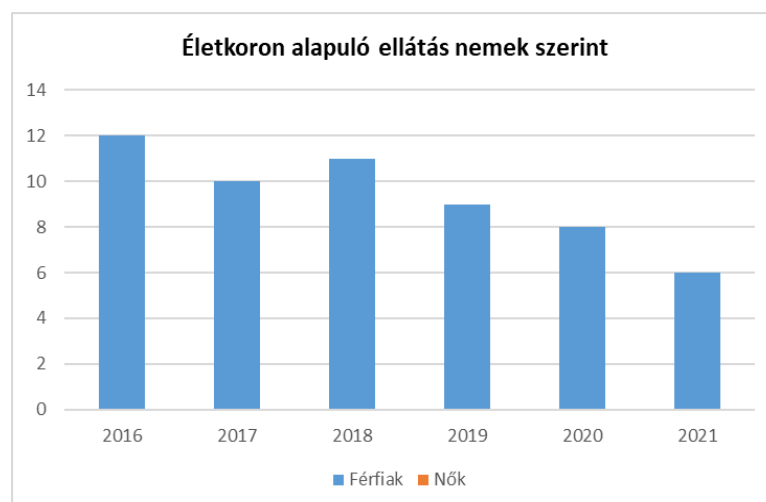
Forrás: TeIR, KSH Tstar

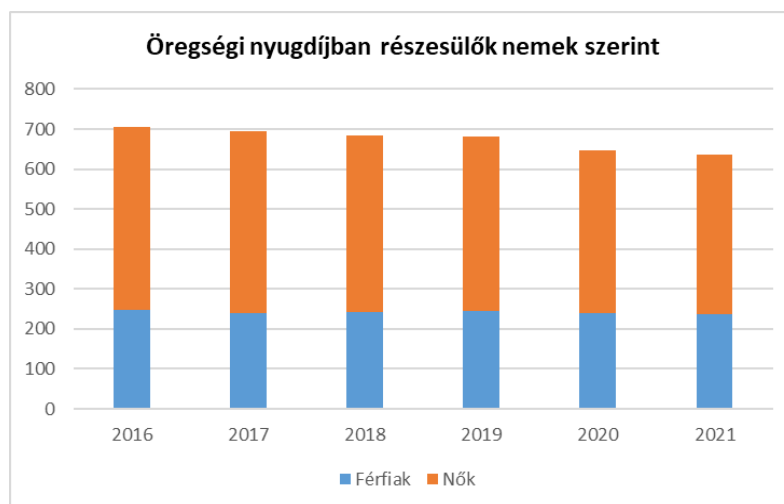
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	12	0	247	458	0	26	0
2017	10	0	240	454	0	25	0
2018	11	0	243	440	2	22	0
2019	9	0	246	436	2	19	0
2020	8	0	240	408	1	22	0
2021	6	0	237	400	0	19	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kivehető, hogy a teljes nyugdíjas állományon belül a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma magasabb a településen, mint az ugyanezen ellátási formában részesülő férfiak száma. Ez a statisztikai adat alátámasztja az állandó lakónépesség 65 év feletti, férfiak és nők számában tapasztalt drasztikus létszámcsökkenést, illetve növekedést. A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma mintegy másfélszerese a férfi ellátottak számának, egyúttal a nők több mint felét teszik ki az összes nyugdíjban részesülő időskorúknak.

Ugyanakkor megfigyelhető az is, hogy a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma fokozatos csökkenést mutat. Ezen adat nincs ellentmondásban a települési öregedési index-szel, hiszen a 65 éven felüli korosztályi száma fokozatosan nő és a korábban említett nemzetközi előrejelzések szerint ez a folyamat a jövőben is tovább folytatódik, fokozódik.

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előre haladva fokozatosan csökken a házasok, és növekszik az özvegyek aránya, emellett megállapítható a nők hosszabb élettartama. Településünkön az egyedül élő idősök aránya magasabb az országos átlagtól. A helyi idősök otthona közel 100 fő szépkorú számára jelent biztonságot a mindennapokban.

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak.

Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió és a demencia kialakulása.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A településen élő nyugdíjasok foglalkoztatásáról nincsenek adataink. Az Abasáron élő idős emberek többsége helyben, a ház körüli mezőgazdasági termelésből önmaguk és szűkebb családjuk számára zöldséget, gyümölcsöt termesztnek.

Az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat és a település munkáltatóitól jelenleg erre vonatkozóan nincs rendelkezésre álló adat. A nyugdíjasok foglalkoztatására a nyugdíjtörvény szigorodó változásaival kedvezőtlen hatások figyelhetők meg. (Előrehozott nyugdíjba vonulás és a nyugdíj melletti munkavállalás szigorodó feltételei miatt.)

A 65 év feletti lakosság magas fokú aktivitást mutat, ez megmutatkozik az éves programokban is, ahol évek óta nagy szerepet szánunk a különböző nyugdíjas egyesületek közösségi életbe való bevonásának.

A helyi Önkormányzat mellett a civil szféra is nagy gondot fordít a pályázati források kiaknázására. Az önkormányzati által benyújtott, nyertes pályázatok az élet valamennyi területén elősegítik az idősök támogatását: egészségfejlesztő, idős emberek informatikai képzését elősegítő, illetve közösség-építő céllal.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	66	57	48	50	112	70
41-45 év (TS 042)	Fő	7	5	3	7	17	6
	%	10,61%	8,77%	6,25%	14,00%	15,18%	8,57%
46-50 év (TS 043)	Fő	10	7	7	2	11	11
	%	15,15%	12,28%	14,58%	4,00%	9,82%	15,71%
51-55 év (TS 044)	Fő	5	3	3	2	13	6
	%	7,58%	5,26%	6,25%	4,00%	11,61%	8,57%
56-60 év (TS 045)	Fő	14	14	9	6	13	11
	%	21,21%	24,56%	18,75%	12,00%	11,61%	15,71%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	8	8	11	13	21	20
	%	12,12%	14,04%	22,92%	26,00%	18,75%	28,57%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősorok, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

Az Önkormányzat tevékenyen részt vállal az idősorok közösségi, kulturális életében. Tevékenységével elősegíti az idősorok életminőségének javulását, helyi szerveinek működését, illetve hozzájárul szabadidős programjainak megszervezéséhez.

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet szentel az idősorok, évente megrendezésre kerül az idősorok napja, amikor egy hónapon keresztül rendezvények várják az érdeklődőket. Az idősorok világnapja köré szervezett, nyitott rendezvények egész október hónapban kapcsolódást nyújtanak az Integrált Szociális Intézmény lakóinak, valamint a településen élő idősoroknak. Ennek keretein belül a korábbi években az idősorok élvezhették az abasári Árvalányhaj táncsoport fellépését, a markazi dalkör, majd a pálosvörösmarti dalkör produkcióját, kirándulást tettek az állatkertben, Sástón kacsákat etettek, megtekintették a mátrafüredi Babamúzeumot, ellátogattak Szentkúthoz, hagyományos ételeket főztek bográcsban, szabad tűzön. Több helyszínen is zajlottak a rendezvények, a Klubban „lecsó partyra”, „macok bulira”, palacsinta készítésre, és különböző kézműves foglalkozásokra (pl. tökfárgás, terítő hímzés) és filmnézésre hívták a klubtagok az érdeklődőket.

Régi szép hagyomány, hogy minden évben karácsony előtt a 70 év fölötti idős embereket a település megajándékozza, emellett a 90, valamint 95 éves szépkorúak köszöntése minden évben az önkormányzat leghalásabb feladata. Az 50, 60 és 70 éves házassági évfordulójukat ünneplő abasári házaspárok köszöntése is az idősorok napja köré szervezett nagy esemény, melyre a jubiláló párokon felül családjaikat is vendégül látjuk. Az óvodások és iskolások állandó fellépői az idősorok tiszteletére tartott rendezvényeknek.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz, éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. A 61 év felettiak között a munkanélküliek száma emelkedő tendenciát mutat, a tartós munkanélküliek száma is magas ebben a korban, tehát jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés ezt a korosztályt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A személyes gondoskodást nyújtó, idősöket érintő szociális ellátásokat az önkormányzat a kötelezően ellátandó feladatai között biztosítja. A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulókat részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában. Ha az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt rászoruló személyekről az alapszolgáltatások keretében nem lehet gondoskodni, a rászorultakat állapotuknak és helyzetüknek megfelelő szakosított ellátási formában gondozza. Önként vállalt feladataival pedig ellátotti csoportok sajátosságaihoz kapcsolódó szükségletekhez alkalmazkodik.

Az önkormányzat az idősök helyzetét a szociális ellátó rendszeren keresztül kezeli. A házi segítségnyújtás az alapvető gondozás és ápolás körébe tartozó feladatokat térítésmentesen látja el elsősorban az időskorúak, valamint azok számára, akik egészségi állapotuk miatt ezt az ellátási formát igénylik. Az idősök nappali ellátása szintén térítésmentesen biztosított a településen. Ennek keretében színes programokon vehetnek részt az idősök: sütnek, főznek, beszélgetnek, kézműveskednek. A szociális étkezés igénybevitelére is nagy szükség mutatkozik.

A szolgáltatásokat az Önkormányzat az Abasári Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás keretén belül, társulási formában biztosítja az Integrált Szociális Intézményen keresztül.

Az Integrált Szociális Intézményben rendszeres időközönként szűrővizsgálatokat szerveznek az idősöknek (pl szemészeti szűrés, ortopédiai szűrés), azonban ezeken a szűréseken bárki részt vehet a település lakosai közül.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	544	31	37	35
2017	554	39	32	41
2018	559	40	33	30
2019	581	49	31	28
2020	563	44	24	35
2021	580	52	24	35

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 évnél idősebb abasári lakosság száma folyamatos évenként emelkedést mutat. A nappali ellátásban részesülő időskorúak száma emelkedő tendenciát mutat az elmúlt években. A 65 év fölötti korosztály főként a házi segítségnyújtást veszi igénybe, mint szociális alapszolgáltatást.

A nappali ellátást túlnyomó részt idősek veszik igénybe, az épületek korszerűsítésével a nehezen mozgó, idős emberek számára az akadálymentesítéssel könnyebben megközelítővé váltak a szociális ellátásokhoz való hozzáférés.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A Hanák Kolos Könyvtár és a Saári Községi Ház valamennyi lakos számára nyitva áll, elérhető. A közművelődéshez való hozzáférés az idősek számára is biztosított, akár a gondozónők közvetítésével is. A Könyvtár akadálymentes, az Integrált Szociális Intézmény és Idősek Klubja szomszédságában, központi helyen található.

A kulturális programok, események, intézmények biztosítják az idősebb korosztály szabadidő eltöltéséhez való jogának érvényesülését, továbbá segítik a szolgáltatások megközelítésének közlekedési lehetőségét, akadálymentességét, a kedvezményes igénybevétel lehetőségét.

c) idősek informatikai jártassága

Az Idősbarát Önkormányzati Díjat – az Idősügyi Tanács által kidolgozott javaslat alapján – a szociális és a belügyminiszter alapította 2004-ben. Az alapítók a díj adományozásával az eddigi eredmények elismerése mellett arra szeretnék felhívni a figyelmet, hogy a településeken az önkormányzatok tehetnek a legtöbbet a komplex időspolitikai érdekében. 2007-ben öt másik önkormányzat mellett Abasár is elnyerte az Idősbarát Önkormányzat címet. Hiszen a település időskorú polgárai számára könnyen hozzáférhető az egészségügyi és szociális ellátás, hozzájutnak a kulturális lehetőségekhez, illetve maguk is közösségi rendezvényeket, összejöveteleket, klubfoglalkozásokat szervezhetnek.

Az idősbarát politika egyik sarkalatos pontja az idős emberek informatikai képzése. Az információs és kommunikációs technika alkalmazása hozzájárul az emberi erőforrás-fejlesztéséhez és ezáltal a társadalmi kirekesztés csökkentéséhez, az esélyegyenlőség növekedéséhez. Ezt felismerve Abasár település vezetése az elmúlt években speciális informatikai képzéseket szervezett az idős emberek számára:

2008-tól, éves szinten, több alkalommal, változó helyszíneken (Aba Sámuel Általános Iskola, Integrált Községi Szociális Tér) folyt számítástechnikai oktatás a nyugdíjas korúak részére.

Az EzüstNet-program keretén belül az idősek negyedévente 3 alkalommal ismerkedhetnek meg a számítástechnika és az internet világával. A „Digitális Jólét Program”-ban elnyert eszközök használatával sajátíthatják el az internetes telefonhívás, a digitális képekezelés, a közösségi médiahasználat (facebook), a levelezőprogramok használatát.

2018. év végen a Via Natura Egyesület szervezésében számítástechnikai tanfolyam került meghirdetésre a Saári Községi Házban, melynek témája a digitalizáció volt. Ezen zömében idősek vettek részt.

Az igény a célcsoport részéről egyre nagyobb, mely betudható az internet elterjedésének, emellett a családtagok elköltöztetésének, munkavállalás miatti távolság esetén a kapcsolattartás egyik módjának is.

d) a generációk közötti programok

A nemzedékek közötti kapcsolat nehézségeinek áthidalása érdekében az „Együtt Abasárért” Aba Sámuel Egyesület minden év novemberében a Napsugár Óvodával közös szervezésben a Márton-napi hagyományokat elevenítik fel. A hagyományos kenyérbécszés, dagasztás bemutatását az óvodás csoportok és az iskola osztályai felváltva tekinthetik meg, próbálhatják ki, közben verseltek, táncoltak, majd elfogyasztották a lángost. Este a gyermekek lámpás felvonulása után az egyesület hagyományos ételekkel, libazsíros kenyérrel, libatepertővel, forró teával kedveskedik a kicsiknek. Több rendezvényen is sütnék-főznek, karácsonyi ünnepségre kalácsot, hagyományos rétest, horkát. Az iskola udvarán szervezett gyermeknap rendezvényen az iskolai alapítvány javára megvásárolható hagyományos túros rétest készítenek az egyesület tagjai. Emellett különböző kirándulásokkal, színházlátogatással, hagyományos disznóvágással, rendezvényekkel színesítik a mindennapokat. Táncsoportjuk, az „Arvanyhaj” minden helyi és környékbeli felkérésnek eleget tesz. Országos nyugdíjas Ki mit tud? vetélkedőn arany minősítéssel szerepelt a bemutatott üveges táncával.

Mára már hagyománnyá vált a Honvédelmi nap, mely az iskola udvarán kerül lebonyolításra, ahol a gyerekek különböző állomásokon kipróbálhatják a küzdősportokat, fegyvert foghatnak a kezükbe (természetesen szakember felügyelete alatt), íjászkozhatnak és kérdezhetnek a jelen lévő katonáktól és a veteránoktól. Az Abasári Honvéd Baráti Kör Egyesület aktívan bekapcsolódik a nap szervezésébe és a lebonyolításába is, munkájukkal erősítve a honvédelmi nevelést. A 2019-es évben 15 éves Abasári Honvéd Baráti Kör Egyesület kiemelt célja a Magyar Néphadsereg 44.sz. abasári harcokosi ezred (MN 2520) hivatásos és polgári állományú, valamint sor-és tartalékos nyugalmazott tagjai közösségi kapcsolatainak elősegítése, ezen keresztül az egykori alakulat emlékének ápolása, történeti hagyatékának felkutatása.

Az idősebb korosztály számára további lehetőségként lehet csatlakozni a Saári Községi Házban működő Szivárvány Nyugdíjas Klubhoz, ahol hasznosan tudják eltölteni a szabadidejüket. A szintén helyi nyugdíjasokat tömörítő klub is élen jár a helyi közösségi élet szervezésében. 2005-ben alakult, azzal a céllal, hogy a településen élő nyugdíjasoknak megfelelő társasági életet biztosítson, kulturált körülmények között. Aktívan kiveszik a részüket a település életéből a mai napig. Az óvoda által szervezett gyereknapi minden évben palacsintával készülnek a legkisebbeknek. Hagyománnyá vált a farsangi fánk sütés és a Szentkúti kirándulás is a csoport életében.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az Abasári Szociális Társulás egész évben az idősek alap és szakosított ellátását nyújtja, mely hozzáférhető a településen élők számára. Az ellátórendszer fenntartásán és működésén túl az önkormányzat szívében viseli az időskorúak és egyedül élők sorsát. Abasáron Idősek Klubja működik, valamint Idősek Bentlakásos Otthona is fogadja az életkoruk, egészségi állapotuk, valamint szociális helyzetük miatt intézményi elhelyezésre rászoruló személyeket.

Az egyedülálló, de legfőképp az egyedül élő személyek és közülük is az idősek a látószögünkben vannak. Főleg a hosszabb ünnepek idején, továbbá a téli időszakban szinte naponta látogatjuk őket, bevásárlást, fahordást elvégezzük.

Az Abasári Polgárőrséggel együttműködve, lakossági jelzések alapján feltérképezzük a fokozott figyelmet igénylő lakosokat a mindennapokban, de kiemelten kezeljük mindezt az ünnepek alatt.

Idősek Klubja

A nappali ellátást nyújtó intézmény, a saját otthonukban élő személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, étkezésre, társas kapcsolatokra, kulturális elfoglaltságokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére.

Az Idősek Nappali Ellátásának helyszínéül szolgáló „Klubba” bárki betérhet egy szelet zsíros kenyérre és egy pohár meleg teára, szeretettel fogadják az arra járó Abasáriakat, megmelegedhetnek mind testileg, mind lelkileg. A napközbeni ottartózkodást, a közösségi kapcsolatok ápolását, alapvető higiéniai szükségletek kielégítését, szabadidős programokat nyújt az odalátogatók számára. A hivatalos ügyek intézésében is gyakran nyújtanak segítséget az arra rászorulóknak számára. Jelenleg 53 fő ellátott veszi igénybe a szolgáltatást, naponta 20-25 ember fordul meg a klubban.

A klub rendszeres programjai:

- tanácsadás az egészséges életmódról, mentális gondozás
- filmklub
- kártyaklub
- irodalmi kör
- játék

A klubban egészségügyi ellátás keretében vérnyomásmérés, testsúlymérés, vércukormérés, időszakos szűrővizsgálatok megszervezése folyik. Szükség esetén orvos vizsgálja meg az ellátottakat.

Kulturális ellátás keretében lehetőség van sajtótermékek, TV, rádió, könyvek és társasjátékok térítésmentes használatára. A Könyvtárból könyvkölcsönzésre van lehetőség.

A nappali ellátást igénybevevő idősekre jellemző, hogy jelentkezésük előtt jellemzően hosszú időt töltenek egyedül, ennek következtében hamarabb kezdődik el a szellemi hanyatlás, több az egészségügyi probléma, és ezeket sokszor túldimenzionálják. Kevésbé tolerálják mások közelségét, másságát. Mindezek mellett egyre gyengül az álló- és teherbíró képességük.

Annak érdekében, hogy ez a folyamat megállítható legyen a klub az alábbi szolgáltatásokkal segít:

- közösségi együttlét
- napi sajtótermékek biztosítása, (Tv, rádió, videó, magnó, projektor, internet)
- rendszeres orvosi vizsgálat, szűrővizsgálatok, kontrollok
- szabadidő hasznos eltöltése, szabadidő strukturálása
- étkeztetés
- mosási lehetőség, a személyi higiénia ápolása
- napközbeni pihenés
- hivatalos ügyek intézésében segítség
- személyre szabott mentális gondozás
- érdeklődésviselet, kapcsolattartás más emberekkel

Az Abasári Idősek Klubjában a leggyakrabban igénybe vett szolgáltatások

- közösségi együttlét
- étkeztetés
- szabadidő hasznos eltöltése, szabadidő strukturálása, közösségi programok

Az egyedüllét a társas kapcsolatok hiánya miatt a klubtagok száma évről évre növekszik.

Az ellátottak többségénél megfigyelhető, hogy az ellátás igénybevételét követően ruházatukra, megjelenésükre jobban odafigyelnek, igényesebbé válnak. A fekete ruhát felváltja a színesebb, de koruknak megfelelő öltözet. Mentális állapotuk javul, szorongásuk oldódik, szívesebben keresik egymás társaságát a klubban kívül is. Esetenként párkapcsolatok alakulnak ki. Egészségügyi állapotuk javul, jobban figyelnek a gyógyszeresedésre, orvosi ellenőrzésekre, eljárnak a szűrővizsgálatokra, prevenciós programokra. Az étkeztetés igénybevételével táplálkozásuk kiegyensúlyozottabb lesz, jobban figyelnek a diétájukra. Az alacsony jövedelemmel rendelkező ellátottak az önkormányzat által biztosított pénzügyi és természetbeni támogatásról történő tájékoztatást követően plusz bevételre tesznek szert, mely anyagi nehézségeiken átsegíti őket.

Idősek Bentlakásos Otthona

Az Integrált Szociális Intézmény 2004. júliusától szolgálja az idős és fogyatékos embereket. A kor követelményeinek és az ellátottak igényeinek megfelelően alakítva ki az otthon életét. A szociális infrastruktúra magába foglalja a következőket: orvosi rendelő, fizioterápiás és foglalkoztató helyiség /egyben imaterem, könyvtár, klubszoba, közösségi rendezvények helyszíne/, étterem stb.

A pihenőpark, díszkert és konyhakert tovább emelik az ellátás színvonalát, és biztosítják a lakók pihenését és kikapcsolódását.

Az intézményben folyamatos kulturális rendezvények, szabadidős programok, kiállítások és kirándulások kerülnek megrendezésre.

Az intézmény vezetése nagy figyelmet fordított és fordít a személyzet kiválasztására, alapvető szempont az idős emberek iránti tisztelet, az állandó segítségnyújtási készség.

Az otthon 98 fő elhelyezésére alkalmas, mely az épület három szintjén valósul meg. A szintek között személylift segíti a közlekedést.

A lakók egy-, két, illetve három- és ötágyas lakrészekben kapnak elhelyezést. Együttélésük hasonlít a régi megszokott életükhöz, személyes tárgyaikat, igény szerint saját bútorait is használhatják.

A teljes ellátás keretében 24 órás nővérszolgálatot, általános és igény szerint szakorvosi ellátást, gyógytornászt, napi háromszori, illetve ötszöri étkezést, igény szerint gyógyélelmezést, mosást, takarítást és alapgyógyászatokkal való ellátást biztosít az otthon. Az intézmény biztosítja továbbá a szolgáltatásokat:

fodrász, pedikűr-manikűr, masszázs. A biztonságos életvitelt szolgálja a tűz- és füstjelző rendszer, a 24 órás portaszolgálat

Az otthon által biztosított állandó kulturális programok:

- minden héten filmvetítés, kézműves foglalkozás, játék,
- heti két alkalommal torna,
- minden hónap első szerdáján katolikus mise,
- havonta egy alkalommal klubdelután (irodalmi, művészeti témákban),
- havonta egy alkalommal névnapi mulatság,
- együttműködés és kapcsolattartás a térség társintézményeivel (Csány, Parád, Vámosgyörk stb.)
- nyári hónapokban közös sütés-főzés a lakók és a dolgozók részvételével,
- október hónapban Idősek Hónapja programsorozat,
- jeles napok, egyházi és állami ünnepek, megemlékezések,
- zenés rendezvények meghívott előadókkal,
- „Körmönfonó” (szöveg-fonás a társintézmények lakóinak részvételével), „Maszatoló” (kézműves-nap egyéb idősothonok lakóival).

Az Idősek Otthonában gondozott demens ellátottak speciális igényei:

A demens gondozási egység személyi és tárgyi feltételeinek a speciális klienscsoport sajátosságaihoz, igényeihez és az ellátási feladatokhoz kell igazodniuk.

A mentális hanyatlás miatt az idős ember nem képes mérlegelni a környezetében lévő veszélyforrásokat, így nem is tudja elkerülni azokat, ezért elengedhetetlen a gondozó személyzet részéről az állandó jelenlét. A gondozónak közvetlen környezetükben kell lennie, aki szükség esetén segítséget tud adni.

A fokozott felügyelet biztosítása érdekében a nővérszoba közelében kell elhelyezni az ellátottakat. A lakószobák bútorzatának éle lekerekített kell, hogy legyen. Akadálymentes környezetet kell biztosítani az ellátottak számára. Az elköborlás megelőzése érdekében folyamatosan segíteni kell a lakókat, hogy a számukra biztonságot nyújtó környezetben belül maradjanak. A környezetnek olyannak kell lennie, hogy azt ne akarja elhagyni a gondozott. Meg kell könnyíteni az épületen belüli tájékozódást piktogramok, színek, megfelelő megvilágítás alkalmazásával.

Az Abasári Idősek Otthonában jelentős számú demens gondozott ellátása történik, a lakók harmada ezen problémával küzd. A speciális tárgyi és személyi feltételek biztosítása komoly kihívás elé állítja az intézményt.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyre több idős ember szorult otthonában ellátásra, támogatásra. Házi segítségnyújtás ellátotti rendszerének folyamatos bővítése szükséges.	Az Integrált Szociális Intézmény szakdolgozói, házi gondozói által a lakosság megfelelő tájékoztatása az Önkormányzattal együttműködve. Jövőbeni lehetséges ellátotti kör feltérképezése, monitoring.
A helyi Önkormányzat, a helyi Idősek Otthona, illetve a civil szféra meglévő együttműködésének továbbvitele, közös rendezvények, programok szervezése.	Nyugdíjas klubok, egyesületek részvétele az idősbarát politikában. Az idősek informatikai jártasságát elősegítő képzések folytatása helyi szakemberek bevonásával.
50 éves kortól megjelenik a foglalkoztatásbeli diszkrimináció, a munkáltatók nem alkalmazzák az ebből a korcsoportból érkezőket. A munka világába visszatérő 50-60 éves korosztály nehezen érvényesül, visszajutása a munkaerőpiacra akadályozott.	Foglalkoztathatóság növelése, támogatások igénybevételének növelése (munkahelymegtartó programok), munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések indítása. Közfoglalkoztatásban történő részvétel. Munkaügyi Központ bevonása, a Munkaügyi Központ szakemberei által történő tájékoztatás, fogadóóra.

Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg megszólítása, a közösségi életbe való bevonása
Informatikai jártasság hiánya miatt a távol élő rokonoktól való elszigetelődés	Képzések szervezése, informatikai képzés
Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- A helyi körzeti megbízottal történő állandó kapcsolattartás, elérhetőségének közhírré tétele. - Köztéri kamerarendszer építésének folytatása.
Helyi hagyományok további ápolása	Az idősek közösségi, kulturális életének szélesebb körben való meghirdetése a lakosság körében

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékos-sággal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

7.1 A településen fogyatékos-sággal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

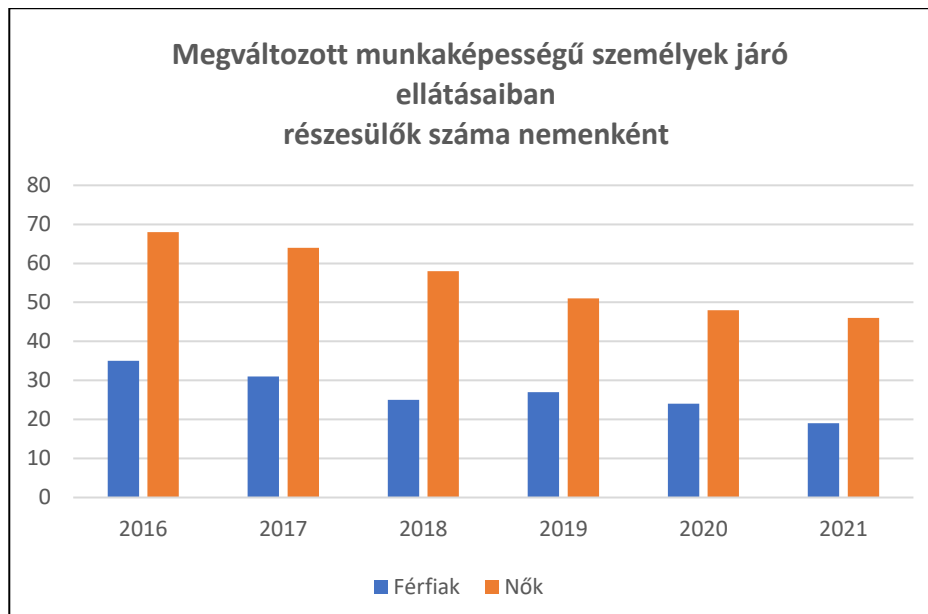
A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük. Alapellátásként amennyiben igénylik a következő szociális alapszolgáltatások biztosítottak helyben:

- szociális étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés
- támogató szolgálat.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	35	68	103
2017	31	64	95
2018	25	58	83
2019	27	51	78
2020	24	48	72
2021	19	46	65

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adattáblából jól látható, hogy több, mint kétszer annyi a megváltozott munkaképességű nő él a településünkön, mint férfi. Ez igazolja a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémát, mely szerint a nők társadalomban betöltött szerepük, ennél fogva munkakörülményeik, életmódjuk egyre hasonlóbba válik a férfiakéhoz, aminek az a velejárója, hogy körükben az egészségkárosító kockázati tényezők közelednek a férfiakéhoz.

A megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásának rendszere 2011. január 1-től megváltozott. A helyette bevezetett rehabilitációs ellátásokról nincs külön statisztika.

Megváltozott munkaképességű személyek ellátási formái:

- Rehabilitációs ellátás,
- Rokkantsági ellátás.

Az önkormányzat rendelkezésére álló információi alapján a településen minden megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személy részesül valamilyen ellátásban.

A fogyatékkal élők saját lakókörnyezetükben élnek. A településen számukra nincs nappali ellátás, lakóotthon, gondozóház. Azonban, akik mozgásképesek és társaságra vágynak az Idősek Klubja szívesen látja őket, de szükség esetén a házi segítségnyújtás is rendelkezésükre állhat, mint gondozási lehetőség.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0
2017	1
2018	1
2019	1
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Jelenleg az érintettek ellátása, ápolása általában a családban megoldott. A házi segítségnyújtás a rászorultak saját környezetében (lakásán) nyújt segítséget.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékosok esetén még jelentősebb. Mindezek miatt nehéz pontos képet alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

Településünkön sajnos nem jellemző az integrált és a védett foglalkoztatás. Az önkormányzat intézményei leginkább a törvényi előírásnak megfelelően foglalkoztatnak megváltozott munkaképességű személyeket. A fogyatékos munkavállalókkal kapcsolatos probléma oka elsősorban az, hogy a teljesítménykényszer miatt nincs lehetősége a szervezeteknek a fogyatékos személy speciális munkavégzési körülményeit, igényeit figyelembe venni, emiatt sokszor alkalmazásuk is megghiúsul. Gyakran előforduló probléma, hogy a fogyatékos személyt akadályozottsága miatt nem foglalkoztatják a végzettségének és képzettségének megfelelő álláshelyen. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

A fogyatékkal élő emberek foglalkoztatásával a munkáltató mentesül a rehabilitációs hozzájárulás fizetése alól, támogatások vehetők igénybe, pályázatokon való részvételre nyílik lehetősége.

Foglalkoztatásuk révén gazdasági szempontból ők is adófizető állampolgáraivá válnak az országnak, így a társadalmi elfogadás is nő a célcsoport irányába. A saját anyagi helyzetük javulása révén nem függenek csak a részükre az állapotukból adódóan meghatározott szociális ellátásoktól, így javulhat az életminőségük és ezáltal az önbesülésük.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Adatot erre vonatkozóan nem találtunk.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élő személyeknek elhelyezkedésükhöz során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Az Önkormányzat az önálló életvitel támogatása érdekében a kötelező feladatainak ellátása mellett biztosítja önként vállalt feladatait. A támogató szolgálat a saját lakókörnyezetben, lakóotthonban élő fogyatékos személyeknek nyújt alapszolgáltatást, amely a közösségi és szabadidős szolgáltatások elérésben (szállítás, kommunikáció) ad támogatást.

A Támogató Szolgálat biztosítja a fogyatékkal élő személyek eljutását iskolába, intézménybe, szakellátást nyújtó egészségügyi intézménybe. A fogyatékosok nappali ellátása a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Hétszínvirág Napközi Otthon keretein belül valósul meg.

Jelenleg Abasárról 5 fogyatékkal élő fiatal veszi igénybe az ellátást. A szállítási tevékenységen kívül feladatunk a személyi segítség is. A gépkocsivezető kolléga mellett 2 fő személyi segítő közreműködött a mindennapokban. Az iskolai és ÉNO-s szállításon kívül munkahelyre is történt szállítás.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik.

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (pl. Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása az általában alacsony összegű rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

2019. január 1-jétől bevezetésre került a „gyermekek otthongondozási díja” (GYOD) nevű ellátás. A tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermeküket otthon ápolók részére folyósított ellátás (GYOD), a gyermek életkorától függetlenül folyósítható, melyre vonatkozó kérelmet a lakcím szerint illetékes Kormányhivatalhoz kell benyújtani. Összege 2022. évben havi bruttó 200.000,- Ft, két gyermek ápolás esetén bruttó 300.000,- Ft. A gyermek életkorától függetlenül a GYOD-ra jogosult az a vér szerinti vagy örökbefogadó szülő, aki

- a súlyos fogyatékoságából eredően önellátásra képtelen vérszerinti vagy örökbefogadott gyermekéről, vagy
- a tartós betegségéből eredően önellátásra képtelen gyermekéről gondoskodik.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Egészségügyi és rehabilitációs intézmény a településen nem működik. A szolgáltatást a legközelebbi városi intézményben, Hatvanban az Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézetében és Gyöngyösön a Bugát Pál Kórház-Rendelőintézetében vehetik igénybe a rászorulóknak.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A középületek megközelítése akadálymentes, melyek többnyire pályázat útján kerültek megvalósításra.

Így az akadálymentesítés az intézményekben megoldott, az egészségügyi ellátás, szociális szolgáltatások, a kulturális programok az igénybevevők számára fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

c) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Szolgáltató épületek a településen akadálymentesek. A kulturális intézmények információs és kommunikációs akadálymentesítése, A település honlapja teljesen átalakult, a kinézete megújult és könnyebben áttekinthetőbbé vált. A honlap akadálymentessé tételét tervezi az Önkormányzat a közeljövőben.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Akadálymentesnek csak az az épület tekinthető, amelyben minden szerkezet, berendezési tárgy minden ember számára – beleértve az átmenetileg vagy tartósan fizikai, érzékszervi, értelmi fogyatékosággal élő embereket is – önállóan használható. Az épületben lévő munkahelyek önállóan, külső segítség nélkül, korlátlanul és biztonságosan igénybe vehetők, mert az ehhez szükséges megfelelő méretű hely, információ, jelzésrendszer és műszaki háttér adott.

A fentiekre vonatkozóan azonban nem rendelkezünk információval.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A fogyatékkal élők számára megoldott a közlekedés, a Támogató szolgálat eseti szállítással segíti a fogyatékkal élőket.

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el.

A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során gondoskodik a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

f) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye stb.)

A fogyatékosok nappali intézménye a közeli városban, Gyöngyösön biztosított.

A fogyatékosok nappali ellátása a Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulás fenntartásában működő Hétszínvirág Napközi Otthon keretein belül valósul meg. A Támogató Szolgálat biztosítja a fogyatékkal élő személyek eljuttatását iskolába, intézménybe, szakellátást nyújtó egészségügyi intézménybe, mely ellátást jelenleg a településünkön 5 fogyatékkal élő fiatal vesz igénybe.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A támogató szolgálat munkája során a fogyatékkal élő személyek szállítása elsőbbséget élvez.

A helyi könyvtárban lehetőség van hangos könyvek használatára és kölcsönzésére.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Az Önkormányzat tulajdonában lévő középületek, járdák, zöldterületek, játszótérek felújítása során kiemelt figyelmet fordítunk a hozzáférés akadálymentességének biztosítására.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Nincsenek ilyen jellegű kezdeményezések a településen.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre kevés lehetősége van.	- A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. - Önsegítő csoportok szerveződésének kezdeményezése.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
Információkhoz történő hozzáférés a látáscsökkentett személyek részére nem 100%-ban biztosított.	A település honlapjának akadálymentesítése

A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
Intézmények akadálymentesítésének befejezése	Épületfejlesztés (akadálymentes automata ajtó és kültéri, beltéri rámpa korláttal), pályázati források bevonásával.

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Közösségi terek minőségi problémái	Szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas parkok kialakítása, játszótér felújítás, karbantartás
Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya	Egészségvédelmi előadások, programok, szűrővizsgálatok szervezése minden korosztály számára
Elszigetelődés, magányérzet kialakulása	-Több célcsoport megszólítása, generációk közötti közös programok szervezése - Informatikai jártasság fejlesztése, az internet világa, mint a kapcsolattartás eszköze

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

A község életében jelentős szerepet vállalnak a helyi civil szervezetek és csoportosulások, a Nyugdíjas klub, a Polgárórság, az Önkéntes Tűzoltó Egyesület, a Tekeres SK, az Abasári Sport Egyesület.

A településen működő főbb egyesületek, klubok ismertetője:

Abasári Szivárvány Nyugdíjas Klub

A Klub 2005-ben, 32 fővel alakult meg. Napjainkban azonban már 60 főt számlál, és fiatalokat meghazudtoló intenzitással, töretlenül képviseli Abasárt valamennyi fellépésen, rendezvényen. Egyéb kulturális összejöveteleken, valamint élet- és vagyonvédelmi, vallástörténeti, egészségügyi és szociális érdekképviselési előadásokon egyaránt részt vesznek.

Abasári Honvéd Baráti Kör Egyesület

A 2004-ben, 2006-ban és 2009-ben létrejött Baráti találkozók után 2009. október 3-án alakult meg az Egyesület. Célja a honvédelem ösztársadalmi ügyének támogatása, a honvédelmi hagyományok ápolásával, a katonai értékek, valamint a hivatásos katonai pályához való kötődés erősítése és haza iránt való elkötelezettség közvetítése a civil társadalom felé. A Magyar Honvédség kulturális értékeinek népszerűsítése, továbbá a baráti és kölcsönös együttműködés kialakítása a valamikori alakulatot befogadó Abasár község mindenkori előjárójával és teljes lakosságával. Szakmai támogatása és közvetítő szerepvállalása a mindenkori önkormányzat, valamint társadalmi hazafias és honvédelmi nevelés terén végzett tevékenységének. Az Egyesület kiemelt célja a Magyar Néphadsereg 44.sz. abasári harcokcsiezred (MN 2520) hivatásos és polgári állományú, valamint sor-és tartalékos tagjai közösségi kapcsolatainak elősegítése, ezen keresztül az egykori alakulat emlékének ápolása, történeti hagyatékának felkutatása.

Abasári Önkéntes Tűzoltó Egyesület

A Heves Vármegyei levéltár anyagából szerzett információk bizonyítják, hogy Saár községben, 1882-ben alakult meg a Saári Önkéntes Tűzoltó Egyesület., 20 fős létszámmal. 1982-ben az Egyesület immáron 100 éves jubileumát ünnepelte. A kilencvenes évek elején számos fiatallal „frissült fel” az Egyesület tagsága.

2022. nyarán az egyesület „tüzes” programokkal, szakmai előadásokkal, látványos bemutatókkal ünnepelte a 140.születésnapját.

A tűzvédelmi feladatok ellátása mellett, a rendszeres versenyzés és utánpótlás nevelés továbbra is fontos szerepet játszik az Egyesület életében. Számos szép eredmény született vármegyei és országos szinten is. 1990-ben az Egyesület „Abasáráért” Emlékérmet kapott.

2023-ban az Abasári Önkéntes Tűzoltó Egyesület tagsága közel 50 főt számlál. Ebből 10 fő ifjúsági tűzoltó. Az ÖTE ifi csapata számos kupagyőzelemmel büszkélkedhet, de szerveztek egy utánpótlás csapatot is alsó tagozatos gyerekekkel. Az Egyesület szoros és jó kapcsolatban áll Abasár Község Önkormányzatával, a Gyöngyösi Hivatásos Önkormányzati Tűzoltósággal, a Heves Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal, tagja a Heves Vármegyei Tűzoltó Szövetségnek.

Tekeres Sport Kör Abasár

Az abasári TEKERES SK 1990-ban alakult 19 fővel. Céljuk, hogy a Kyokushyn Karate minél magasabb szintű elsajátítása, versenyeken való eredményes szereplés és egészséges fiatalok nevelése. A Tekeres SE karatékaí országos és nemzetközi versenyen öregbítik településünk hírnevét kiváló eredményeikkel.

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

Településünkön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat anyagi lehetőségéhez mérten támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

A településen a helyi Karitasszal szoros kapcsolatot ápol az Önkormányzat. Évente több alkalommal a helyi önkéntesek tartós élelmiszer gyűjtést szerveznek, melyből csomagot készítenek az arra rászoruló családoknak. Hagyománnyá vált a minden évben megrendezésre kerülő Borárverés, melynek során a helyi bortermelők által felajánlott borkülönlegességekre licitálhatnak az érdeklődők. A bevételből a Karitasz természetbeni támogatást (pl. tűzifa, ruhaosztás), valamint pénzügyi segítséget is nyújt a rászorulóknak.

Assisi Szent Ferenc Katolikus Karitászcsoport

Az abasári Karitászcsoport 2012. március 31-én alakult. Az Egri Főegyház Vármegyei Karitászcsoport központ útmutatója alapján lefolytatott alakuló gyűlésen 19 fő vett részt, napjainkban a létszám 28 főt számlál.

Az önkéntesek közel fele rendszeresen részt vesz a nyilvánosan meghirdetett összejöveteleken és a programokban, mások egy-egy program megvalósítását segítik önkéntes munkájukkal. A csoport jól működő és gyümölcsöző munkakapcsolatot alakított ki a Polgármesteri Hivatal szociális előadójával, az Integrált Szociális Intézmény Család- és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, valamint az Idősek Otthona, valamint az Idősek Klubjának dolgozóival.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

Abasár gesztortelepülése az Abasári Intézményfenntartó Társulásnak, továbbá tagja Gyöngyös Körzete Kistérség Többcélú Társulásának.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nemzetiségi önkormányzatok a településen nem találhatók.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A faluban - a családsegítő szolgálat és az önkormányzat segítségével - a helyi Karitasz szervezet és az Üdvhadsereg is szervezett ételkészítést és adományozást, mellyel igyekeztük a más támogatási formában nem részesülő lakosokat segíteni, illetve a leginkább rászorulókat megcélózni.

Magyar Máltai Szeretetszolgálat abasári csoportja 12 állandó taggal működik, az idős, beteg emberek támogatásán túl, az ifjúsággal is rendszeres kapcsolatot tart. Az önkormányzat és az anyaszervezet támogatásával a rendezvényeken, a közös programokon, kirándulásokon segítik a hagyományok megvalósítását. Rendszeresen szerveznek adományozást egészségügyi adomány (étrendkiegészítők, csecsemő tápszerek) és ételkészítési adomány (száraz tészta, tartós ételkészítési) formájában, mely szétosztásra kerül az arra rászorulóknak között.

A Magyar Ételkészítési Bank Egyesület évről évre támogatja a rászorulókat ételkészítési adományokkal, melyet az Önkormányzat oszt szét. Az Önkormányzat az Integrált Szociális Intézmény útján ismét megállapodást kötött a Magyar Ételkészítési Bank Egyesülettel, folyamatos az együttműködés, jelenleg 2022. április 1-től van 2024. március 31-ig érvényes az MEB-bel kötött szerződés, majd 2024. április 1-jén az Önkormányzat az Integrált Szociális Intézmény útján ismét megállapodást kötött a Magyar Ételkészítési Bank Egyesülettel. A megállapodás értelmében havonta egy alkalommal pékáru, valamint zöldség és gyümölcs, összesen 300 rászoruló részére kiosztható ételkészítési adomány kerül átvételre a központi raktárból. A kapott adományt a rászorulóknak között kerül szétosztásra a társulásban részt vevő településeken, melyben nagy szerep jut a család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársának.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Erre vonatkozóan nincs releváns információ. A pályázatok kapcsán bevonhatók az esélyegyenlőségi feladatok ellátásába.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a település érdekeit figyelembe vevő intézkedéseik megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akaratú tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért. A településen a rendezvények többsége a borhoz kapcsolódik, a helyi bortermelők és támogatóként vannak jelen. A vállalkozások a kezdeményezések mellé állnak és anyagilag is támogatják azokat.

A lakosságnak az adója 1%-ával lehetősége van anyagilag támogatni egy-egy civilszervezetet munkája elismeréseként.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzeti és önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. A szakmai megbeszélések és online kapcsolattartás során észlelt problémák és javaslatok a Helyi Esélyegyenlőségi Program készítése során beépítésre kerültek, melyek koncentráltan az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére irányult.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását két évente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni. Az esélyegyenlőségi program előkészítésébe, áttekintésébe, valamint felülvizsgálatába esélyegyenlőségi mentor vesz részt. Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, a két évenkénti monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a település önkormányzata – elemzi az okokat az érintettek és szükség esetén külső szakértő bevonásával, – megállapítja a felelőségeket, – intézkedési tervet készít.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testülete által elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az Önkormányzat hirdetőtábláján, továbbá honlapján, www.abasar.hu oldalon is közzétételre kerül. Megküldésre kerül a TEF esélyegyenlőségi mentor részére, aki publikálja és a TEF honlapon közzéteszi.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	A fiatalabb korosztály estében jelen van ugyan, de kis mértékben a munkanélküliség, a kor előrehaladtával növekszik, ugrásszerűen megnő 51-55 év között.	A fiatalok számára az Önkormányzat munkatapasztalat szerzését biztosítja. Foglalkoztathatóság növelése, támogatások igénybevételeinek növelése (munkahelymegtartó programok)
	A tartós munkanélküliek számának folyamatos emelkedése.	Helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, közfoglalkoztatás folytatása
	A hátrányos helyzetek generációkon keresztül átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások fejlesztése, felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
	A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
	Adósságcsapda és pénzgazdálkodási hiányosságok	Életviteli tanácsadás saját környezetben
	Kevés a helyben fellelhető munkahely	Helyi vállalkozások támogatása
	Nehezebb anyagi körülmények között egyre több ember él	Adománygyűjtés
Gyermekek	A gyermekszegénység szoros összefüggésben van a családok eladósodottságával	Az eladósodottság megelőzése prevenciós programokkal, megelőző tanácsadással.
	A gyermekek védelmének feladatellátása több szintűvé vált, melynek első szintje a család- és gyermekjóléti szolgálat. A járásszékhelyen kötelező feladatellátásában működő Család- és Gyermekjóléti Központ kiemelt feladata az észlelő és jelzőrendszer koordinálása, a gyermekvédelmi rendszerben szereplők munkájának összehangolása.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
	A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek

		elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
	Jövőkép hiánya elsősorban a célcsoport esetében	kortárs csoport, deviancia kezelése
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya, a megelőzésre vonatkozó ismeretek hiánya	az oktatás-nevelés minden szintjén, óvodától az iskoláig egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése
Idősek	Egyre több idős ember szorult otthonában ellátásra, támogatásra. Házi segítségnyújtás ellátotti rendszerének folyamatos bővítése szükséges.	Az Integrált Szociális Intézmény szakdolgozói, házi gondozói által a lakosság megfelelő tájékoztatása az Önkormányzattal együttműködve. Jövőbeni lehetséges ellátotti kör feltérképezése, monitoring.
	A helyi Önkormányzat, a helyi Idősek Otthona, illetve a civil szféra meglévő együttműködésének továbbvitele, közös rendezvények, programok szervezése.	Nyugdíjas klubok, egyesületek részvétele az idősbarát politikában. Az idősek informatikai jártasságát elősegítő képzések folytatása helyi szakemberek bevonásával.
	50 éves kortól megjelenik a foglalkoztatásbeli diszkrimináció, a munkáltatók nem alkalmazzák az ebből a korcsoportból érkezőket. A munka világába visszatérő 50-60 éves korosztály nehezen érvényesül, visszajutása a munkaerőpiacra akadályozott.	Foglalkoztathatóság növelése, támogatások igénybevétele növelése (munkahelymegtartó programok), munkaerőpiaci igényeknek megfelelő képzések indítása. Közfoglalkoztatásban történő részvétel. Munkaügyi Központ bevonása, a Munkaügyi Központ szakemberei által történő tájékoztatás, fogadóóra.
	Egyedül élők elmagányosodása	Az érintett réteg megszólítása, a közösségi életbe való bevonása
	Informatikai jártasság hiánya miatt a távol élő rokonoktól való elszigetelődés	Képzések szervezése, informatikai képzés
	Bűnelkövetők számára leginkább veszélyeztetett korosztály	- A helyi körzeti megbízottal történő állandó kapcsolattartás, elérhetőségének közhírré tétele. - Köztéri kamerarendszer építésének folytatása.
	Helyi hagyományok további ápolása	Az idősek közösségi, kulturális életének szélesebb körben való meghirdetése a lakosság körében
	Egyre több idős ember szorult otthonában ellátásra, támogatásra. Házi segítségnyújtás ellátotti rendszerének folyamatos bővítése szükséges.	Az Integrált Szociális Intézmény szakdolgozói, házi gondozói által a lakosság megfelelő tájékoztatása az Önkormányzattal együttműködve. Jövőbeni lehetséges ellátotti kör feltérképezése, monitoring.
Nők	A munkahelyek nem preferálják a kisgyermekes női munkaerőt	Rugalmas munkaidő lehetősége, családbarát munkahelyek létrehozása pályázati források igénybevétele.
	A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű

		ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
	A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. A célcsoport számára érdekcsoportok létrehozása
	Alacsony képzettség	Képzések, tanfolyamok szervezése
Fogyatékkal élők	Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek, vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre kevés lehetősége van.	- A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget. - Önsegítő csoportok szerveződésének kezdeményezése.
	Közzolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése, lakókörnyezet akadálymentesítését szolgáló program.
	Információkhoz történő hozzáférés a látáscsökkenett személyek részére nem 100%-ban biztosított.	A település honlapjának akadálymentesítése
	A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.
	Intézmények akadálymentesítésének befejezése	Épületfejlesztés (akadálymentes automata ajtó és kültéri, beltéri rámpa korláttal), pályázati források bevonásával.
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Közösségi terek minőségi problémái	Szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas parkok kialakítása, játszótér felújítás, karbantartás
	Az egészségvédelem, egészségtudatos életvitel hiánya	Egészségvédelmi előadások, programok, szűrővizsgálatok szervezése minden korosztály számára
	Elszigetelődés, magányérzet kialakulása	-Több célcsoport megszólítása, generációk közötti közös programok szervezése -Informatikai jártasság fejlesztése, az internet világa, mint a kapcsolattartás eszköze

Jövőkép, célok:

- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek védelmét, veszélyeztetettségük megelőzést, napközbeni ellátását, oktatását nevelését,
- Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, a tevékeny időskorra és a nemzedékek közötti szolidaritásra.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők érdekképviselőire, integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, akadálymentes környezetük biztosítására.

Abasár Önkormányzatának legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára, tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul

A szolgáltatás egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele – az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal – mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető

Azon dolgozunk, hogy a fizikális akadályok miatt senki ne kerüljön hátrányos helyzetbe, ezért célunk a közintézményeink építészetiileg történő teljes akadálymentesítése.

A szakosított ellátást nyújtó Idősek Otthona intézmény vonatkozásában a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára az épületben a tárgyak, berendezések megfelelő biztosítása a cél, jövőbeni elképzelésként egy új, teljesen akadálymentes további 50 férőhelyes részleg biztosításával.

Az információ egyenlő eséllyel hozzáférhető akkor, ha az mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető, az ahhoz való hozzájutás pedig az igénybe vevő számára akadálymentes. Ennek az elérése érdekében tervezzük az Önkormányzati Honlap akadálymentesítését, és a közintézményekben az infokommunikációs akadálymentesítés fokozatos megvalósítását.

Bízunk benne, hogy ezek az intézkedések, lehetővé teszik a hozzáférési akadályok és korlátok beazonosítását és felszámolását.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Településszintű probléma												
1.	Közösségi terek kialakítása	Kevés a szabadidő hasznos eltöltésére alkalmas helyszín, sportolási lehetőség a településen, egészséges fejlődést biztosító programok	Közterületi padok, járdák, játszótér bővítése, felújítása, karbantartása	Településfejlesztési stratégia	Szabadidő hasznos eltöltésre alkalmas parkok kialakítása, játszótér bővítése, felújítása, virágosítása	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2023. 12. 31. Részben elvégezve önerőből, 2028.12.31. folyamatos karbantartás minden évben	Közösségi terek minőségének javítása, járdák, játszótér bővítése, felújítása, virágosítása	pályázati források felkutatása	Hosszú távú	Önálló intézkedés
2.	Egészségvédelem	Az egészségtudatos életvitel hiánya	Egészségvédelmi előadások, programok, szűrővizsgálatok szervezése minden korosztály számára	Településfejlesztési stratégia	Egészségvédelmi előadások, programok, szűrővizsgálatok szervezése minden korosztály számára	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos programok szervezése	Egészségvédelmi előadások, programok, szűrővizsgálatok szervezése minden korosztály számára	Pályázati források és saját szakemberek bevonásával	Hosszú távú	Önálló intézkedés együttműködve a védőnőkkel, háziorvosokkal
3.	Generációk és célcsoportok közötti kapcsolatépítés	Elszigetelődés és magányérzet kialakulása	Több célcsoport megszólítása, kapcsolatépítés Informaikai jártasság fejlesztése	Településfejlesztési stratégia	Több célcsoport megszólítása, generációk közötti programok szervezése Informaikai jártasság fejlesztése (az internet világa, mint a kapcsolattartás eszköze)	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat, közművelődési szakember	2028.12.31. Minden évben folyamatos programok szervezése	Több célcsoport megszólítása, kapcsolatépítés Informaikai jártasság fejlesztése	Pályázati források és saját szakemberek bevonásával	Hosszú távú	Önálló intézkedés

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1.	Foglalkoztatottság növelése	Az önkormányzati intézményekben helyi lakosok alkalmazása, a vállalkozások ösztönzése, hogy a település lakói közül toborozzanak munkaerőt.	Foglalkoztatottság növelése	Költségvetési koncepció	Vállalkozások ösztönzése Közfoglalkoztatásban való részvétel biztosítása hosszú távon	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31.	A munkanélküliek számának csökkenése	A településen jelen lévő vállalkozások számára kedvezmények	Hosszú távú	Önálló intézkedés együttműködve a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályával
2	Kitörés a hátrányos helyzetű státuszából	A hátrányos helyzetű a településen generációkon keresztül öröklődik.	A hátrányos helyzetű státuszából a családok képesek legyenek kikerülni.	Költségvetési koncepció	Szociális, gyermekjóléti, képzési szolgáltatások bővítése, fenntartása.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Családsegítő szolgálat	2028.12.31.	A következő generációnál a hátrányos helyzet nem törvényszerű.	A szociális szakemberek alkalmazása, rendszeres képzése.	Rövid távú	Önálló intézkedés
3	Lakossági adósságállomány csökkentése	A lakossági adósságállomány folyamatosan újratermelődik, nagy méreteket ölt, de erről konkrét adattal nem rendelkezünk, mert nem történt ilyen jellegű felmérés	Eladósodottság csökkentése, adósságcsapdak elkerülése, a megélhetési gondok csökkentése.	Szociális feladatok szakmai programja	Prevenációs jellegű felvilágosító tevékenység	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Családsegítő szolgálat	2028.12.31.	Az adósságállomány csökkenése, a díjhátralékok csökkenése	Megfelelő felkészültséggel rendelkező szakemberek a témában.	Rövid távú	Önálló intézkedés

II. A gyermekek esélyegyenlősége

1	Szakmai találkozók szervezése	Képzések, új információk megismertetése minél szélesebb körben	Problémák időben történő felismerése	Szociális és gyermekjóléti feladatok szakmai programja	Rendszeres jelzőrendszeri találkozók szervezése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Jelzőrendszeri tagok	2028.12.31. Rendszeres időközönként	Szakemberek foglalkoztatása a településen	Pályázati források, szakemberek bevonása	Hosszú távú	Önálló intézkedés
2	Szabadidős programok szervezése	Veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése	A hátrányos helyzetű és veszélyeztetett helyzetű gyermekek	Szociális és gyermekjóléti feladatok szakmai programja	Nyári diákunka	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Évente pályázni a megvalósulásra	Eredményes részvétel a pályázatokon.	Pályázati források, szakemberek bevonása	Hosszú távú	Önálló intézkedés együttműködve a Gyöngyösi Járási Hivatal

			számára alternatív szabadidő eltöltési lehetőség		Nyári napközis táborok szervezése		Családsegítő szolgálat					Foglalkoztatási osztályával
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Családbarát munkahelyek	A kisgyermekes női munkaerőt a munkaerő- piacon nem preferálják	A kisgyermeket egyedül nevelő nők ne szoruljanak ki a munkaerő- piacról	Költségvetési konceptió	Felmérni, hogy a helyi vállalkozások mennyire családbarátok	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos	Nők elhelyezkedési esélye nő.	Vállalkozói szférával együttműködés	Hosszú távú	Önálló intézkedés
2	Rugalmas munkaidő	A háztartás és a munka összehangolása érdekében	A család és a munkahely között ne kelljen választani a többgyermekes anyáknak.	Költségvetési konceptió	Az Önkormányzat i intézményekben továbbra is biztosítják a rugalmas munkaidő és részfoglalkozta tás lehetőségét.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos	Nő a többgyermekes a anyák száma a munkaerő- piacon	Feladatellátás szervezése, pályázati lehetőségek.	Hosszú távú	Önálló intézkedés
3	Női munkanélküls ég csökkentése	A nők körében magas a tartós munkanélkülie k aránya	Kevesebb munkanélküli a nők körében	Közfoglalkozta tási terv	Együttműködés a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a képzésekről történő naprakész információ érdekében.	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos	Képzésben, vesznek részt.	Pályázati források, információk	Hosszútávú	Önálló intézkedés együttműködve a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási osztályával
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Szociális szolgáltatások kiterjesztése	Minél több ember ismerje meg a szociális szolgáltatások helyi rendszerét	Az igénybevevők száma nő	Szociális szakmai program	A helyi médiák igénybevétele, szórólapok, hirdetések	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Integrált Szociális Intézmény vezetője	2028.12.31. Minden évben folyamatos	Nő az ellátotti létszám	Szociális szakemberek	Hosszú távú	Önálló intézkedés
2	Foglalkoztatási diszkrimináció visszaszorítása	A tartós munkanélkülie k körében magas az 50 év feletti aránya	Kevesebb 50 év feletti tartós munkanélküli	Közfoglalkozta tási terv	Együttműködés a Gyöngyösi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával a képzésekről történő naprakész	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos	50 év feletti képzésben vesznek részt	Pályázati források	Hosszú távú	Önálló intézkedés

					információ érdekében.							
3	Élethosszig tanulás	Idős emberek számára tartalmas élet	Aktív nyugdíjaskor feltételeinek biztosítása	Szociális koncepció	Pályázati forrásokból képzések, szabadidős programok szervezése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat, közművelődési szakember	2028.12.31. Minden évben folyamatos	Nyugdíjas korúak is részt vesznek az informatikai és egyéb foglalkozásoko n	Pályázati források	Hosszú távú	Önálló intézkedés
4	Átutazó bűnözés, átveréses lopások visszaszorítása	Leginkább az idős emberek a trükkös csalók célpontjai	Minél több ember figyelmének felhívása a veszélyekre	Bűnmegelőzési stratégia	A helyi médiák igénybevétele, szórolapok, felvilágosító fórumok szervezése	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Jelzőrendszeri tagok	2028.12.31.	Átutazó bűnözés visszaszorítása	Együttműködé s a körzeti megbízottal és a polgárőrség önkénteseivel	Rövid távú	Önálló intézkedés együttműködve a körzeti megbízottal és a polgárőrség önkénteseivel

V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége

1	Akadálymentes környezet	Épületfejleszté s, fizikai akadálymentes ség	Könnyebb közlekedés az önkormányzat épületeiben, ügyintézés az időskorúak és a fogyatékkal élők számára.	Településfejles ztési stratégia	Pályázati forrásokból további fejlesztések	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31.	Akadálymentes középületek	Pályázati forrás	Hosszú távú	Önálló intézkedés
2	Egészségügyi szűrővizsgálat okon részvétel	Az idősek, a fogyatékkal élők nehezebben jutnak el a szűrővizsgálat okra	Eljussanak a szűrővizsgálatr a az időskorúak és a fogyatékkal élők	Költségvetési rendelet	Eljuttatás a szűrővizsgálat okra	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Integrált Szociális Intézmény vezetője, Önkormányzat	2028.12.31. Minden évben folyamatos	A fogyatékkal élők és időskorúak is eljutnak a szűrővizsgálat okra	Pályázati forrás, Önkormányzat	Hosszú távú	Önálló intézkedés
3.	Az önkormányzat honlapjának akadálymentes ítése	A gyengénlátók részére a település honlapjának akadálymentes ítése	Egyenlő esélyek biztosítása az információhoz jutás területén	Gazdasági program	Honlap szerkesztés	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	Önkormányzat	2028.12.31.	Honlap, mely látássérült emberek számára is használható.	Pályázati forrás	Rövid távú	Önálló intézkedés

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői

egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,

- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. **Abasár község** Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően **Abasár község** képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 76/2023. (11.20.) számú határozatával elfogadta.

1. Abasár Község 2023-2028. időszak Helyi Esélyegyenlőségi Programjának kétéves I. felülvizsgálatát megvitatta és a 81/2025. (XI.14.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Abasár, 2025. november 14.

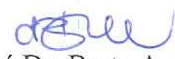

Kazsu Attila
polgármester

Abasár Községi Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Abasár, 2025. november 14.

Tamasiné Dr. Barta Andrea
jegyző

KIVONAT

Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2025. november 14. napján tartott képviselő-testületi ülésén készült jegyzőkönyvből

Határozat

***Abasár Községi Önkormányzat Képviselő-testületének
81/2025. (XI.14.) önkormányzati határozata
2023-2028. időszak Abasár Község 3. Helyi Esélyegyenlőségi Program
I. felülvizsgálatának elfogadása***

Abasár Község Önkormányzat Képviselő-testülete Abasár Község Helyi Esélyegyenlőségi Program kötelező kétéves I. felülvizsgálata elkészítésére vonatkozó előterjesztést megtárgyalta, és az áttekintés során megállapítást nyert, hogy összességében a HEP jogszabályi háttére, a megfogalmazott problémák, a lehetséges fejlesztési célok érdemi változást nem mutatnak, illetve még folyamatban vannak, azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi feladat nincs.

A 2023-2028. időszak Abasár Község 3. Helyi Esélyegyenlőségi Program kötelező kétéves I. felülvizsgálata során foglalt intézkedéseket elfogadja.

A Képviselő-testület felhatalmazza Kazsu Attila polgármestert és Tamasiné dr. Barta Andrea jegyzőt a felülvizsgált HEP határidőn belül történő benyújtására, és a publikáláshoz szükséges nyilatkozatok megtételére.

Határidő: 2025. november 30.

Felelős: Kazsu Attila polgármester
Tamasiné dr. Barta Andrea jegyző

Abasár, 2025.11.24.

A kivonat az eredetivel megegyező, hiteles.

Tamasiné dr. Barta Andrea
jegyző